

Møteinnkalling

Utvalg:	Rondane-Dovre nasjonalparkstyret
Møtested:	Thon Partner Hotel Otta, Ola Dahlsgt. 7 på Otta
Dato:	10.02.2023
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Ole Tvette Muriteigen (styreleder) har meldt forfall. Brit Dalseg kalles inn som varamedlem. Even Moen (nestleder) blir møteleder.

Halvor Dahle Meland har meldt forfall. Det samme har varamedlem Gry Bente Nyberg.

Andre inviterte:

Martine Hårstad, informasjonsrådgiver.

Finn Bjormyr., SNO.

Det blir gitt følgende orienteringer:

- Espen Gevelt, masterstudent. Om masteroppgaven «*Damn reindeer: How local interests and decisionmaking processes affected the visitation strategies in Rondane and Forollhogna National Parks, Norway*».
- Asgeir Meland, prosjektleder for Nasjonalparkriket Reiseliv. Om forprosjektet "Forpliktende samarbeid mellom forvaltning og reiseliv".
- Sekretariatet. Om møte med Sel fjellstyret om tiltak på veggen fra Reinsbommen til Spranget.
- Sekretariatet. Trase for stikka skiløype og transporttrase til Rondvassbu vinteren 2023.

I styremøtet 02.12.22 ble en sak under "Eventuelet" utsatt til neste møte:

- Innspill fra Kristian Ulen, e-post 02.12.22.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/2023	Godkjenning av innkalling og valg av medlem til å skrive under protokoll		
ST 2/2023	Sak - Rondane NP - Forberedende klagebehandling - Motorferdsel barmark 2022-2025 - jaktlaget v/Stian Brenden		2022/9065
ST 3/2023	Klage - Frydalen LVO - dispensasjon - 2022 - oppsetting og drift av vegbom - Peer Gynt seterveg		2021/6734
ST 4/2023	Klage - Dovre NP - Grimsdalen LVO - søknad - motorferdsel snødekt mark - etter øvingsplan for 2023 - Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps		2022/11720
ST 5/2023	Hemmeldalen NR - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - snødekt mark - utvidelse av løyper - Myklebysetra vel		2022/11277
ST 6/2023	Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende landskapsvernområder og naturreservat - årsrapport 2022		2023/1249
ST 7/2023	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - midler til tiltak i verneområder - driftsmidler - SNO-ressurs - 2023 - endelig prioritering		2022/9164
ST 8/2023	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - møteplan 2023 - ny behandling		2022/11682
ST 9/2023	Rondane - Dovre - spørsmål om redigering av stier i kartgrunnlaget		2023/623
ST 10/2023	Delegerte vedtak		
DS 1/2023	Hemmeldalen NR - dispensasjon - motorferdsel - 2023 - 2026 - snødekt mark - Himmelsjøen - Horta - Dambua - Halasjøen - Strandsameiet		2022/11700
DS 2/2023	Delegert sak - Hemmeldalen NR - dispensasjon - utbedring av stier - motorferdsel - snødekt mark - 2023 - Åmot Vestfjell - Åmot frivilligsentral		2022/11651
DS 3/2023	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - snødekt mark - Korstadbuva ved fremre Vulutjønn - Anders Anne		2022/12155
DS 4/2023	Delegert sak - Grimsdalen LVO - dispensasjon - motorferdsel 2023 - 2026 - snødekt mark - Grimsdalshytta - Den norske turistforening Oslo og Omegn		2022/10650
DS 5/2023	Delegert sak - Dovre NP - dispensasjon - motorferdsel - 2023 - 2026 - snødekt mark - Eftanså - Rustemåsåhuset - Einbuggdalen		2022/12534
DS 6/2023	Delegert sak - Hemmeldalen NR - dispensasjon - motorferdsel - 2023 - 2026 - snødekt mark -		2023/993

	Myklebysetra – Søkkundsjøen – Storbekkfjellet – Rundhaugen - Helge Krog	
DS 7/2023	Delegert sak - Rondane NP - søknad om motorferdsel vinteren 2023 - Veslegeret - Sel fjellstyre	2022/3729
DS 8/2023	Delegert sak - Hemmeldalen NR - dispensasjon - motorferdsel - 2023 - 2027 - snødekt mark - transport fra Bjørnåsen til Raudfjellet	2023/844
DS 9/2023	Delegert sak - Hemmeldalen NR – dispensasjon - motorferdsel 2023 - 2026 – uttransport av felt elg - Helge Krog	2023/1015
DS 10/2023	Delegert sak - Rondane NP - dispensasjon - motorferdsel - 2023 - snødekt mark - Skogsætri - Vadet-hytta	2023/1080
ST 11/2023	Referatsaker	
RS	Høring av overordnet bevaringsstrategi	2022/10392
RS	Melding om vedtak - fradeling av eiendom fra 344/5 - Luseby - Pål Martin Sletten	2022/2716
RS	Melding om vedtak - transport av proviant , bagasje og utstyr til utleiehytter og øvrige hytter på Strandsameiet - Haaken Wilhelm Mathiesen	2022/11700
RS	Tillatelse fra Fjellstyret og Statskog - Rondane NP - Frydalen LVO - snødekt mark - drift og ettersyn - Rondvassbu - DNT Oslo og Omegn	2022/11533
RS	Melding om vedtak - Grimsdalen LVO - snødekt mark - Grimsdalshytta - Den norske turistforening	2022/10650
RS	Tilbakemelding på vedtak - Frydalen LVO - flytting av vegbom - vegstyrene i Bergetjønna og Storulvegen	2022/7800
RS	Rondane - Dovre - årlig kontaktmøte (07.12.22) mellom forvaltningen, DNT, hytteverter og drivere/eiere av private turisthytter - oppsummering	2022/12149
RS	Melding om vedtak - Dovre NP - Grimsdalen LVO - snødekt mark - stikking av DNT-løype mellom Hageseter turisthytte og Grimsdalshytta - Dombås Røde Kors Hjelpekorps	2021/12779
RS	Invitasjon til innspelsmøte om stortingsmelding om villrein - 10.01.23	2023/23
RS	Hemmeldalen NR - restaurering av myr - forslag til samarbeid om prosjekt	2023/161
RS	Rondane NP - Dovre NP - svar - 2023 - arrangement av fellestur - Spranget - Rondvassbu - Bjørnhollia - Dørålseter - Grimsdalshytta - Hjerkin - DNT Telemark	2023/742
RS	Regulering av ferdsel og andre aktiviteter i eksisterende verneområder	2022/12171
RS	Referat fra FoU Rondane 22.11.2022	2022/11933

RS	Melding om vedtak - motorferdsel i utmark - Dovre - øvingsplan øvelse nr B1 - kjentmannstur Dovrefjell Øst - Brennhaug - Lesja - Dombås Røde Kors Hjelpekorps	2022/11720
RS	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - rapportering antall anmeldelser til politiet i 2022	2022/12468
RS	Grunneiers tillatelse til oppføring av overbygd bord og benk på teltareal ved Rondvassbu turisthytte	2022/7816
RS	Tillatelse - motorferdsel innen Folldal kommunes grense - transport til Grimdalshytta - DNT Den norske turistforening	2022/10650
RS	Grunneiers tillatelse - Frydalen LVO - flytting av vegbom - vegstyrene i Bergetjønnlia og Storulvegen	2022/7800
RS	Rondane NP - Dovre NP - svar - vilttiltak 2023 - Normann-prosjektet - Nord-Fron kommune	2023/1150
RS	Melding om vedtak - Dovre NP - 2023 - 2026 - snødekt mark - Eftansåe - Rustemåsåhuset - Einbuggdalen - Bjørn Svendsgard	2022/12534
RS	Naturoppdrag åpnes for bruk - Miljødirektoratet	2022/12411
RS	Bekreftelse - Grimsdalen LVO - Dispensasjon – Fasadeendring og ominnredning av bygg til nytt formål	2023/1445
RS	Oversending - vedlegg 2 skjema for innspill - SNO ressurs med rapporteringsskjema - 2023 - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2022/9164
RS	Ny forvaltningsplan for rovvilt og samfunn i region 5	2020/12722
RS	Villreinemnda for Rondane og Sølknletten - Årsmelding 2022	2023/1569
RS	Rondane NP - Dovre NP - rapport - Normann-prosjektet - Registrering av villreinen sin områdebruk innan Gråhø/Tjønnseterfjellet i Nord-Fron og Sør-Fron og Veslefjellet/Kuva i Dovre	2022/279
RS	Rondane NP - motorferdsel - snødekt mark - vedrørende bruk av bru over Stor-Ula, ved Spranget - stikka løype vintersesong 2023	2023/1432
RS	Rondane NP - brøyting i Vardamorkje, Høvringen - høringEpost fra Sel kommune	2023/1339
RS	Kopi - Søknad fra det interkommunale skadefellingslaget i Fron om tillatelse til motorferdsel i utmark jf. transport av mannskap og utstyr i forbindelse med skadefelling av freda rovvilt	2023/996
RS	Kopi - Rondane NP - Frydalen LVO - motorferdsel i utmark i forbindelse med skadefelling - melding om vedtak - Nord-Fron kommune	2023/996
RS	Rondane Dovre - oppsummering - samråd - diverse tiltak i felt 2023	2022/9164

RS Avventer behandling - Hemmeldalen NR - snødekt
mark - utbedring av stier / utlegging av treklopper -
Åmot Vestfjell - Åmot Frivilligsentral

2022/11651

ST 12/2023 Eventuelt

ST 1/2023 Godkjenning av innkalling og valg av medlem til å skrive under protokoll

Arkivsaksnummer: 2022/9065-5

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 30.01.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2/2023	10.02.2023

Sak - Rondane NP - Forberedende klagebehandling - Motorferdsel barmark 2022-2025 - jaktlaget v/Stian Brenden

Innstilling fra forvalter

Det vises til klage av 22.9.2022 fra jaktleder Stian Brenden der delegert vedtak av 20.9.2022 om bruk av elgtrekk/jernhest for uttransport av felt elg påklages. Klager ønsker å bruke ATV med belter (sekshjuling) for uttransport.

I klagen kan vi ikke se at det er lagt fram nye opplysninger som ikke var kjent eller vurdert på vedtakstidspunktet, og som medfører at det delegerte vedtaket datert 20.9.2022 bør endres.

Søknaden om motorferdsel for uttransport av felt elg er behandlet på en lovmessig måte, basert på eksisterende kunnskap, verneforskrift, forvaltningsplanens retningslinjer og naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Med hjemmel i forvaltningsloven § 33 opprettholder Rondane-Dovre nasjonalparkstyre vedtaket og saken blir sendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Foreløpig melding. Klage på delegert vedtak.
- 2 Delegert sak - dispensasjon og avslag - Rondane NP - barmark - felt elg - Stian Brenden
- 3 Søknad - Rondane NP - barmark - uttransport av elg og hjort - Haverdalen - Grimsdalen - Stian Brenden
- 4 Klage på vedtak - Rondane NP - barmark - uttransport av elg og hjort - Haverdalen - Grimsdalen - Stian Brenden

Saksopplysninger

Delegert vedtak datert 20.9.2022 gir tillatelse til motorferdsel på barmark i Rondane nasjonalpark for uttransport av felt elg med bruk av beltegående elgtrekk/jernhest i årene 2022-2025. Vedtak om tillatelse er datert 20.9.2022 og stilet til jaktleder Stian Brenden. Antall turer for uttransport av felt elg ble gitt slik at dette er sammenfallende med antall dyr tillatt felt det enkelte år. Det ble gitt avslag på bruk av ATV med belter og avslag for motorferdsel for uttransport av felt hjort i Rondane nasjonalpark.

I Grimsdalen landskapsvernområde er uttransport av felt elg under skoggrensen tillatt uten søknad, jf. verneforskriftens § 3, 5.2 bokstav g.

Klagen ble mottatt den 22.9.2022 og journalført den 27.9.2022. Klagen er lagt ved, jf vedlegg Hovedpunktene i klagen er:

1. Klager på vedtak om uttransport av felt elg i Haverdalen i Rondane nasjonalpark, Dovre kommune
2. Mener at sekshjuling med belter må regnes som lett beltegående elgtrekk
3. Har lang erfaring med uttransport av felt elg på denne måten og mener det er den mest skånsomme måten som gjør minst mulig skade
4. Sekshjuling med belte lager mindre kjørespor enn jernhest
5. På én tur med sekshjuling med belter kan det transporteres ut 1-3 dyr
6. Medfører at antall transportturer blir færre og omfanget av motorferdsel mindre
7. Står i motorferdselloven at det skal kjøres i terrenget med mest mulig aktsomhet uten å skade terreng og natur
8. Hvordan sjåføren kjører bestemmer mye
9. For detaljert styring – folk må bruke hodet og følge reglene om aktsomhet. Gjøres dette vil det ikke være det viktigste om det er jernhest eller sekshjuling som blir brukt.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

Vedtekter for nasjonalparkstyret

12. Klageadgang, klageinstans og klagebehandling

Fylkesmannen har klagerett på vedtak fattet av nasjonalparkstyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning. For øvrig gjelder de alminnelige regler om klageadgang. Klage på vedtak truffet av styret, må vurderes/klagebehandles av styret med mindre det er avtalt at saken kan behandles av AU/forvalter. Dersom vedtak truffet av AU/forvalteren etter delegert myndighet påklages, skal klagen vurderes/klagebehandles av styret/arbeidsutvalget før den

eventuelt sendes over til Miljødirektoratet som endelig klageinstans. Miljødirektoratet er endelig klageinstans for vedtak som treffes av styret/ forvalter som forvaltningsmyndighet.

Forvaltningsloven

§ 28

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen).

§ 29

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

§ 33

Om forberedelse m.m. av klagesaker gjelder kapittel IV og V tilsvarende, når ikke annet følger av reglene i denne paragraf.

Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog § 31.

Når noen reknes som motpart i saken skal underinstansen varsle vedkommende snarest mulig, jfr. likevel § 16 tredje ledd. Samtidig skal settes frist for å gi uttalelse. Varsles klagemotparten ved brev, skal kopi av klagen vedlegges med mindre parten etter § 19 kan nektes adgang til den.

Blir det ikke truffet avgjørelse som nevnt i annet ledd, skal sakens dokumenter sendes klageinstansen så snart saken er tilrettelagt. Dersom underinstansen gir til klageinstansen uttalelse som partene kan kreve å få se uten hinder av § 19, skal den sende kopi til partene med mindre Kongen er klageinstans.

Klageinstansen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Den kan pålegge underinstansen å foreta nærmere undersøkelser m.m.

Verneformål - forskrift

Rondane nasjonalpark

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark er å:

- *ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,*
- *ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,*
- *ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,*
- *sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder*

- *innslag av høyereliggende bjørke- og barskog,*
- *bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,*
- *ta vare på verdifulle kulturminner.*

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§3

6. Motorferdsel

6.1 Motorisert ferdsel til land og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

(...)

6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til

f. Uttransport av felt elg med beltegående elgtrekk

Forvaltningsplan

Forvaltningsplan s.89

Motorferdsel i samband med jakt og fiske er beskjedent, om man ser bort fra kjøring på bilvei. Spesielt under reinsjakt benyttes traktorvegene i Frydalen (Storgranbakken, og vegen til Steig og Nysteig). Dette er en etablert praksis som har vært ulovlig også før vernet ble innført, men som etter verneforskriftene nå vil være tillatt da traseene er å betrakte som bilveger. I Dovre kommune er det definert spesielle parkeringsplasser langs vegen i Grimsdalen og Haverdalen, under villreinjakt.

Uttransport av felt elg og hjort skjer i forbindelse med jakta. Forvaltningsmyndighetene har hatt få søknader om tillatelse til uttransport av felt elg ovenfor tregrensa i landskapsvernområdene og i nasjonalparkene. Om dette skyldes manglende kjennskap til verneforskriften, eller om det under jakta kun felles dyr under skoggrensa i landskapsvernområdene er ikke kjent. Bestemmelsen om at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltegående elgtrekk i nasjonalparken er tatt inn etter lokalt ønske, der dette har vært en praksis knyttet til elgjakt i Vassbulia i Sør-Fron.

Forvaltningsplan s.94

Ved behandling av søknad vil forvaltningsmyndigheten legge vekt på følgende: • avstand til åpen veg

- antall elg som er tillatt felt i området
- vegetasjonsdekke
- verneverdier i området

Det bør være rettighetshaver som søker om tillatelse, eventuelt jaktlag dersom disse har flerårig kontrakt. Det kan være aktuelt å gi flerårige tillatelser, med vilkår om at kjøring skjer

med tanke på minst mulig vegetasjonsslitasje og med hensyn til villrein. Miljøverndepartementet har tydelig uttalt at i nasjonalparker er det kun bruk av lette beltegående kjøretøyer av typen elgtrekk som er akseptabelt, ikke ATV selv om den har belter. Dersom det oppstår et behov, vil forvaltningsmyndighetene vurdere om det skal gis tillatelse til utkjøring av felt hjort med beltegående elgtrekk etter den generelle unntaksbestemmelsen, § 4. Et slikt behov vil vurderes strengt. Det vises også til muligheten for bruk av hest til kløving og som er direkte hjemlet i verneforskriftene.

Vurdering

Stian Brenden er leder i jaktlaget er part i saken, og har derfor klagerett etter forvaltningsloven § 28. Klagen er sett fram i rett tid, jf. forvaltningsloven § 29. Klagen kan tas opp til behandling.

Den omsøkte motorferdselen er søknadspliktig. Nasjonalparkforvalter har behandlet søknaden basert på eksisterende kunnskap, gjeldende verneregler i verneforskriftene og retningslinjer i forvaltningsplanen, samt miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Da området ble vernet ble det foretatt grundige avveining av verneverdiene i området opp mot andre interesser, og vernebestemmelsene synliggjør denne vurderingen ved at de fastsetter hvilke tiltak som er tillatt og hvilke som krever tillatelse.

Fra Klg res hitsettes:

«Det er etter fylkesmennes oppfatning større fare for at motorisert ferdsel på barmark over skoggrensen vil etterlate mer skjemmende og varige spor enn kjøring på mer bærekraftig mark nede i skogen. Dette er utgangspunktet for fylkesmannens forslag om at uttransport av elg begrenses til skogområdene. En vil ikke anbefale at det gis generell tillatelse til slik transport også over skoggrensen. Fylkesmannen vil heller ikke anbefale at det åpnes for bruk av traktor eller andre motorkjøretøyer enn elgtrekk for kjøring i terrenget i forbindelse med uttransport av felt elg. Bruk av traktor kan medføre kjørespor som står lenge og som er skjemmende, spesielt i bratt terreng og/eller der vegetasjonsdekket er dårlig utviklet. Fylkesmennene er klar over at mange områder innenfor de foreslåtte nasjonalparkene har et livskraftig og tykt vegetasjonsdekke som tåler en del traktorkjøring, og at bruk av traktor for uttransport av elg benyttes i flere områder i dag. Etter en totalvurdering finner Fylkesmannen likevel ikke å anbefale at det gis åpning for denne type kjøring.»

«DN viser til og støtter fylkesmennes vurdering mht utkjøring av felt vilt.»

Fra høring av forvaltningplan med Fylkesmannens merknader hitsettes:

«Verneforskriftene for nasjonalparkene nevner kun utfrakt av elg. Dispensasjon for utfrakt av hjort må skje etter den generelle unntaksbestemmelsen i verneforskriften. Hjort ble ikke tatt med i verneforskriften fordi slik felling ble ansett som lite aktuelt i nasjonalparkene.

I nasjonalparkene vil utfrakt med andre kjøretøy annet enn beltegående elgtrekk ikke tillates. Det må til svært gode argumenter for å få tillatelse til utfrakt med andre typer

kjøretøy, som da må hjemles i den generelle unntaksbestemmelsen. Miljøverndepartementet har tydelig uttalt, bl.a. i brev av 8. februar 2008 til Fylkesmannen i Nord- Trøndelag, at i nasjonalparker er kun bruk av lette beltegående kjøretøyer av typen elgtrekk akseptabelt, ikke ATV selv om den har belter.»

Klagesak avgjort av Miljødepartementet, 19.11.2013

I 2013 gjorde Miljødepartementet et vedtak der ATV med belter og snøskuter anses som «lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget (Sjunkhatten NP, vedtak datert 19.11.2013):

Departementet gir tillatelse til bruk av ATV med belter og snøskuter til uttransport av felt elg i Fridalen i Sjunkehatten nasjonalpark. Departementet finner at både ATV med belter og snøskuter må anses som "lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget" etter verneforskriften § 3 punkt 6.3 bokstav i. Det er stilt en rekke vilkår til tillatelsen. Klager er etter dette gitt medhold i saken.

Lett beltegående kjøretøy, kjøreatferd og terrengskader, omfang av motorferdsel

At ATV med belter regnes som «lett beltegående kjøretøy» legger vi til grunn er avklart i klagesaken knyttet til Sjunkehatten NP avgjort i daværende Miljødepartementet i 2013, jf. over.

I verneforskriften for Rondane nasjonalpark er det ikke brukt betegnelsen «lett beltegående kjøretøy», men det presise »beltegående elgtrekk«. Verneforskriften for Rondane nasjonalpark er tydelig på at det er beltegående elgtrekk som skal nyttes. Det er i tillatelsen som er pålagt gitt åpning også for jernhest da elgtrekk og jernhest bygger på samme prinsipp, dvs de er begge beltegående og leies av føreren.

Forvalter er enig med klager i at kjøreatferden på en ATV med belter er avgjørende for risikoen for vegetasjons- og terrengskader. Med bakgrunn i saken i Sjunkehatten nasjonalpark har det tidligere blitt gitt tillatelse til bruk av ATV med belter, både i Rondane nasjonalpark og Hemmeldalen naturreservat. I disse tilfellene har det vært understreket viktigheten av at kjøretøyet skal brukes i gangfart og dette har vært gitt som vilkår. Atferdsvilkår er en krevende øvelse for oppsynet å ha tilsyn med, særlig når aktiviteten foregår over store deler av verneområdene i en begrenset tidsperiode slik som er tilfelle med elgjakta.

Vi ser det som lite heldig at forvaltningsmyndigheten skal vurdere tekniske spesifikasjoner på kjøretøyet i den enkelte sak i medhold av den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldlovens § 48. Dette kan dreie seg om 4-hjul eller 6-hjul med belter, eller andre typer kjøretøy som søker vurderer som skånskomme gitt visse forutsetninger. Det er gitt klare føringer på hva slags type kjøretøy som kan nyttes i verneforskrift og forvaltningsplan.

Klager viser til at på en ATV med belter kan kjøre inntil 3 dyr og at dette medfører et redusert omfang av motorferdsel sammenlignet med bruk av elgtrekk. Det er et mål å holde motorferdselen på et minimum i verneområder, også i Rondane nasjonalpark. Men risikoen for skade på terreng og vektasjon, som i en nasjonalpark er vernet og skal ivaretas, er vel så tungtveiende. Kjøretøy med vekt av 3 dyr er betydelig tyngre enn et kjøretøy med 1 dyr og risikoen for vegetasjon- og terrengskader antas å kunne øke, særskilt på bæresvak mark.

Sekretariatet mener det er grunn til å skjerpe inn praksisen med å tillate bruk av ATV i medhold av § 48 i naturmangfoldloven, noe som også har blitt gjort i 2022 både i Hemmeldalen naturreservat (sak 2022/4527) og i Rondane nasjonalpark (sak 2022/8562) .

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre dette uten at det blir å se på som ulik behandling etter forvaltningsloven, når regleverket er så klart som i dette tilfellet. Forvalter mener at «lett beltegående kjøretøy» ikke er ensbetydende med «beltegående elgtrekk» og støtter seg til de vurderinger som tidligere gjort i verneplan- og forvaltningsplanprosess om at beltegående elgtrekk vil være best for å ivareta vegetasjon og terreng og unngå skader.

Naturmangfoldlovens § 48 skal være en sikkerhetsventil og fange opp helt spesielle tilfeller som ikke var kjent på vernetidspunktet. Motorisert transport for frakt av felt elg har vært vurdert i både verneplan- og forvaltningsplan prosessene, og det er gjort avveininger knyttet til at dette skal skje ved bruk av beltegående elgtrekk.

Konklusjon

Forvalter mener er at bruk av ATV med belter ikke er i tråd med bestemmelsen i verneforskriften eller retningslinjene i forvaltningsplanen. Reglene i verneforskriften for barmarkskjøring i nasjonalparken er restriktive, og satt for å forebygge terrengskader i forbindelse med uttransport av felt elg. Klagers anførsler som omhandler kjøreatferd og muligheten for å ha vesentlig større vekt på en ATV med belter styrker vurderingen av at risikoen for skader på terreng og vegetasjon er minst ved bruk av beltegående elgtrekk.

I flere andre nasjonalparker er det i ordlyden knyttet til uttransport av felt elg brukt «lett beltegående kjøretøy» og ikke det presise «beltegående elgtrekk» slik som i verneforskriften i Rondane nasjonalpark. Med bakgrunn i klageavgjørelse i Sjunkehatten nasjonalpark vil det være i forvaltningsmyndighetens interesse å få klargjort hva slags betydning denne klageavgjørelsen har i verneområder der det er spesifisert at utfrakt av felt elg skal skje ved bruk av beltegående elgtrekk.

Nasjonalparkforvalter innstiller på at Rondane-Dovre nasjonalparkstyre opprettholder delegert vedtak om motorferdsel på barmark datert 20.9.2022 i sak 22/9065, og at saken oversendes til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Fra: Berge, Eirin[]
Sendt: 29.09.2022 08:23:00
Til: stian@sb-maskin.no[stian@sb-maskin.no]
Kopi: Stensby, Trond[trste@statsforvalteren.no];
Tittel: Foreløpig melding. Klage på delegert vedtak.

Til Stian Brenden,

(Kopi Trond Stensby)

Viser til din klage på delegert vedtak om tillatelse til motorferdsel for uttransport av felt elg datert 22.9.2022.

Alle klagesaker skal behandles av nasjonalparkstyret i styremøte- forberedende klagebehandling. Utfallet av en slik behandling kan være at nasjonalparkstyret opprettholder det delegerte vedtaket og sender klagen videre til endelig klageinstans, som er Miljødirektoratet. Vedtak gjort av Miljødirektoratet i klagesak er endelig.

Nasjonalparkstyret kan også gjøre nytt vedtak i saken der du som klager kan gis helt eller delvis medhold i klagen. Dette vil da være et nytt enkeltvedtak som kan påklages.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har styremøte den 2.desember 2022 og klagen vil bli lagt frem for styret med en tilrådning fra nasjonalparkforvalter i dette møtet.

Med vennlig hilsen

Eirin Berge
Nasjonalparkforvalter

Rondane og Dovre
nasjonalparker

Telefon: 915 38 046

E-postmottak: sfinpost@statsforvalteren.no

Web: <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/> og <http://www.rondane-dovre.no/>

**Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 09
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre>

Stian Egil Brenden
Bergsgrende 369
2662 DOVRE

Saksbehandler Eirin Berge

Vår ref. 2022/9065-2 432.3

Deres ref.

Dato 20.09.2022

Delegert sak - Rondane NP - motorferdsel barmark 2022-2025 felt elg - Stian Brenden

Delegert vedtak

Jaktlaget v/Stian Brenden gis tillatelse til *motorferdsel med elgtrekk/jernhest for uttransport av felt elg i Rondane nasjonalpark* innenfor jaktterrenget Grimsdal midt. Tillatelsen er gitt med hjemmel i § 3 pkt. 6.3 bokstav f i verneforskriften for Rondane nasjonalpark.

Det gis avslag på søknad om å bruke ATV med belter og uttransport av felt hjort i nasjonalparken i medhold av nml § 48, jf. § 3 pkt 6.3 bokstav f. Risiko for terrengskader ved bruk av ATV med belter vurderes å være større enn ved bruk av beltegående elgtrekk/jernhest gitt kjøretøyets egenskaper og kjøreatferd. Utransport av felt hjort ved motorisert ferdsel vil øke omfanget av den motoriserte ferdselsen som i utgangspunktet skal holdes på et minimum.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen:

- Tillatelsen gjelder i elgjakta i årene 2022 - 2025
- Tillatelsen gjelder kun i Rondane nasjonalpark i jaktterrenget som vist i kartutsnitt i figur 1 i saken (Grimsdalen midt)
- Antall transportturer er begrenset oppad til det antallet elg som er på kvoten og det er kun én transport (tur-retur) pr felt dyr.
- Transporten skal skje på en slik måte at det ikke settes varige spor i grunnen. Med varige spor menes spor som er synlige over flere sesonger. Våte partier skal unngås så langt råd er og det skal etterstrebtes å velge kjøretraseer på fastmark.
- Tillatelsen skal medbringes transporten og forevises ved kontroll.
- Dersom villrein påtreffes skal transporten stoppe opp og vente til reinen har gått ut av området.
- Senest fire uker etter jaktens slutt skal det sendes en enkel rapport på gjennomført transport i nasjonalparken med inntegning av traseer på kartet hvor transporten har foregått og hvor elgen er felt. Det skal opplyses om kvoten som er gitt det enkelte år. Er tillatelsen ikke benyttet skal det også gis tilbakemelding om dette.

Nasjonalpark	Dovre, Rondane
Naturresevat	Flakktjørna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyre, Myldingi, Veslehjerkintjønnin
Landskapsvernområde	Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

Rapporten/tilbakemeldingen sendes til:

sfinpost@statsforvalteren.no Merk oversendelsen med saksnummer 2022/9065

Det gjøres oppmerksom på at vedtaket kun er gitt etter verneforskriften for Rondane nasjonalpark. Det kan i tillegg være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. Grunneier kan nekte motorisert ferdsel i utmark på sin eiendom, og dere må derfor sjekke om aktuelle grunneiere aksepterer motorferdselen.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker etter mottakelse av vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes skriftlig til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, men stiles til Miljødirektoratet. Angi vedtaket du klager over, den eller de endringer du ønsker, og de grunner du har for at vedtaket bør endres. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bør du oppgi når du mottok dette brevet. Vi gjør oppmerksom på at også andre enn søker kan ha rettslig klageadgang.

Dokumenter i saken

- Søknad på epost datert 14.9.2022

Saksopplysninger

Søknad

«Vårt jaktlag har fått tildelt elg- og hjortejakt i Grimsdal midt (Haverdalen) i fire år framover. Kvoten ligger på 3-5 dyr pr. år. Deler av dette feltet ligger i Rondane nasjonalpark.

Vi søker derfor dette om tillatelse til bruk av beltegående utstyr herunder ATV med belter for uttransport av felt elg og hjort innenfor Rondane nasjonalpark i årene 2022-2025.

Kontaktperson er Stian Brenden (jaktleder), tlf.: 958 16 727 e-post: stian@sb-maskin.no»

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespenn.

Verneformål – forskrift

Rondane nasjonalpark

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereliggende bjørke- og barskog,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

6. Motorferdsel

6.1. Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

...

6.3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

f) **Uttransport av felt elg med beltegående elgtrekk**

Deler av jaktområdet ligger innenfor Grimsdalen landskapsvernområde:

§ 3. Vernebestemmelser

5. Motorisert ferdsel

5.1. Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken er forbudt.

5.2. Bestemmelsene i punkt 5.1 er ikke til hinder for:

(...)

g. **Motorisert transport av felt elg og hjort under skoggrensen**

Forvaltningsplan

s. 94

Uttransport av felt elg og hjort

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til utkjøring av felt elg med beltegående elgtrekk (i nasjonalparkene) Ved behandling av søknad vil forvaltningsmyndigheten legge vekt på følgende:

- avstand til åpen veg
- antall elg som er tillatt felt i området
- vegetasjonsdekke
- verneverdier i området

Det bør være rettighetshaver som søker om tillatelse, eventuelt jaktlag dersom disse har flerårig kontrakt. Det kan være aktuelt å gi flerårige tillatelser, med vilkår om at kjøring skjer med tanke på minst mulig vegetasjonsslitasje og med hensyn til villrein.

Miljøverndepartementet har tydelig uttalt at i nasjonalparker er det kun bruk av lette beltegående kjøretøyer av typen elgtrekk som er akseptabelt, ikke ATV selv om den har belter. Dersom det oppstår et behov, vil forvaltningsmyndighetene vurdere om det skal gis tillatelse til utkjøring av felt hjort med beltegående elgtrekk etter den generelle unntaksbestemmelsen, § 4. Et slikt behov vil vurderes strengt. Det vises også til muligheten for bruk av hest til kløving og som er direkte hjemlet i verneforskriftene.

Naturmangfoldloven

I tillegg til behandling etter verneforskrift og eventuelle retningslinjer i forvaltningsplanen må søknaden også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 i (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmf. § 7.

Vurdering

Søknaden skal behandles etter verneforskriften for Rondane nasjonalpark § 3, pkt. 6.3 f) og naturmangfoldloven § 48.

Forvaltningsplanens retningslinjer legger opp til at det kan påregnes å få tillatelse til omsøkte transport, dersom det brukes lett, beltegående elgtrekk.

Deler av jaktområdet ligger i Grimsdalen landskapsvernområde. Her er uttransport av felt elg og hjort under skoggrensen direkte tillatt med hjemmel i forskriften. Mesætermyrene naturreservat ser også ut til å inngå i jaktområdet. Her er all motorisert ferdsel forbudt.

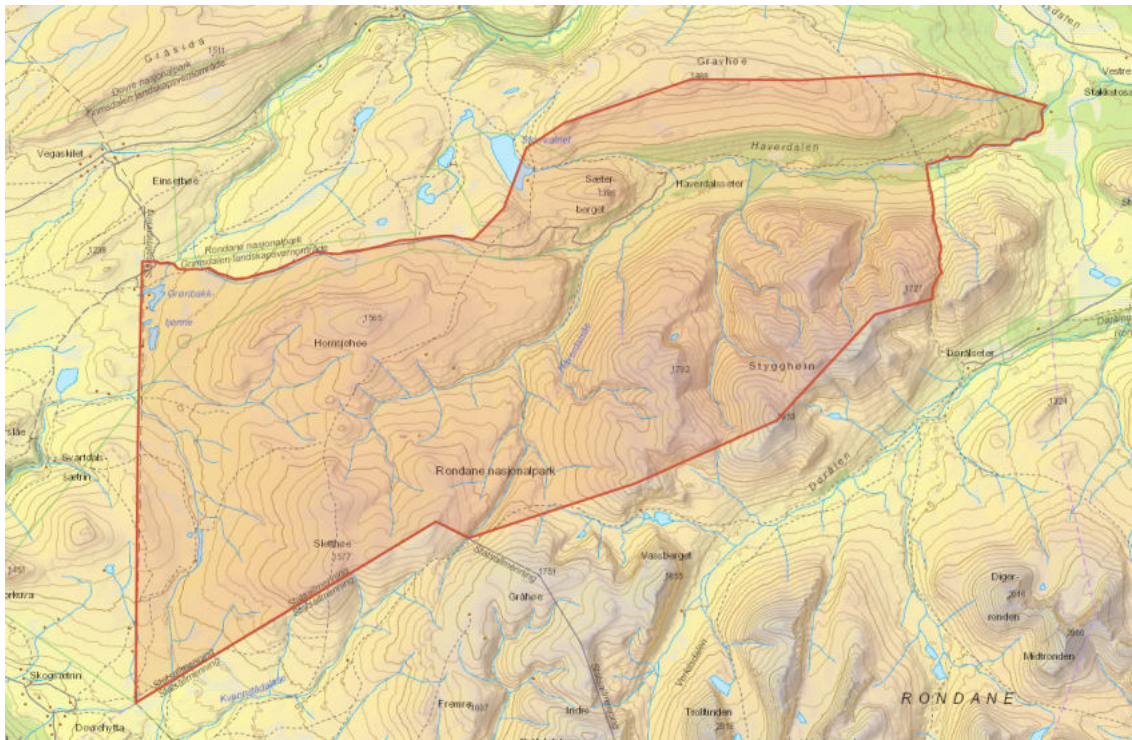
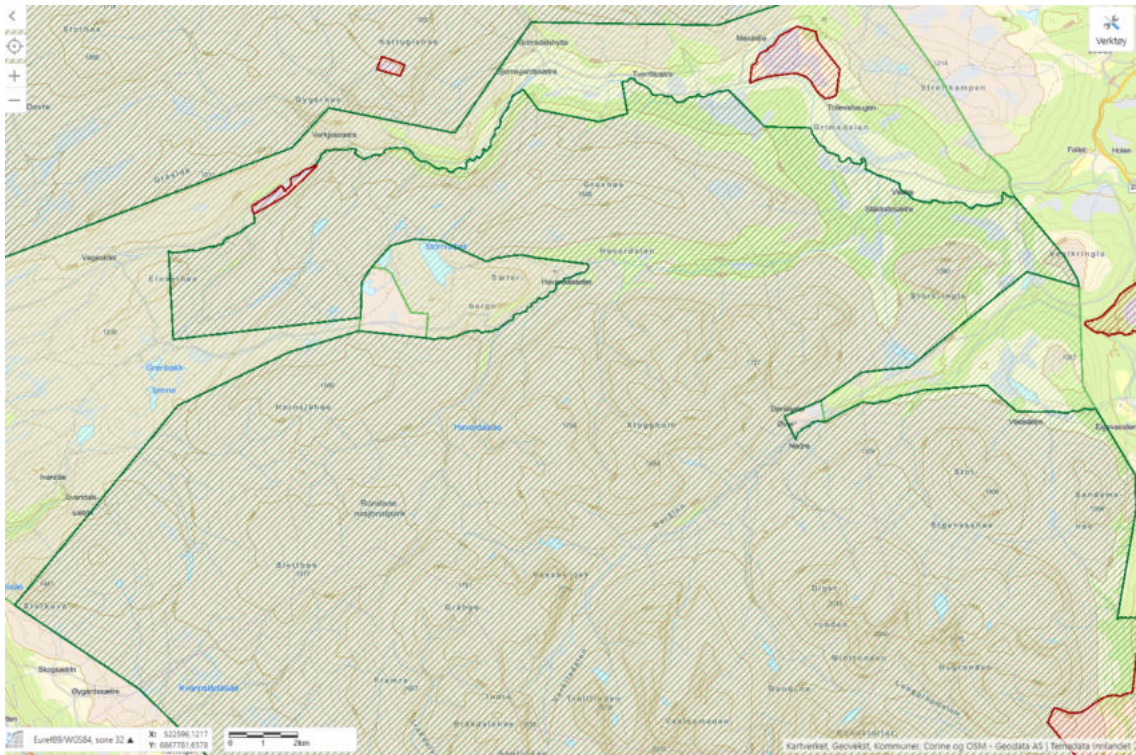

Fig 1: kartutsnitt som viser jaktområde Grimsdal Midt

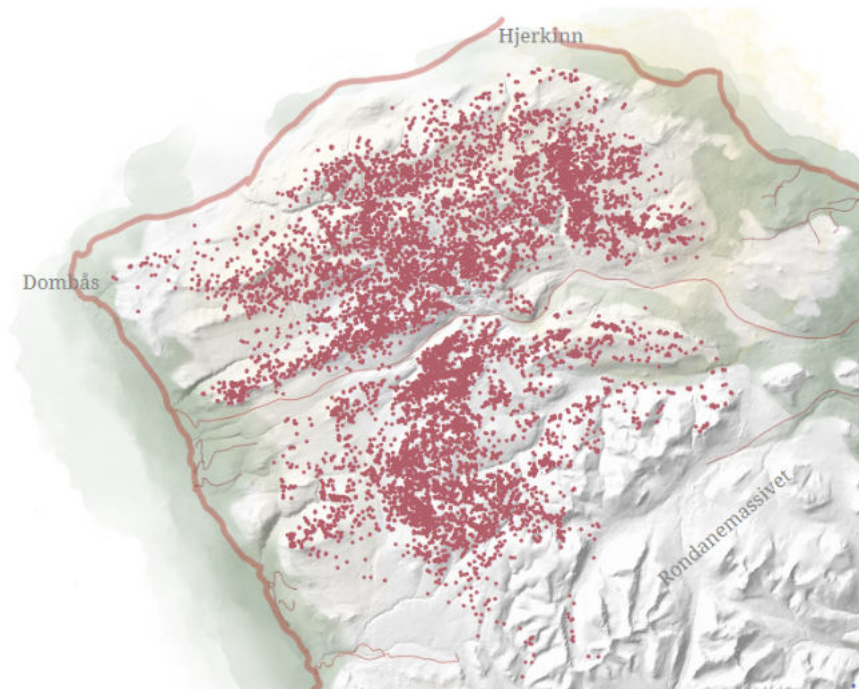

Figur 2: Kartutsnitt av verneområder. Mørk grønn skravur = nasjonalpark, lys grønn skravur = landskapsvernområde, rød skravur = naturreservat.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt (nml § 8). Når det gjelder villrein foreligger

- NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og
- NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sølnekletten.
- NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området (naturmangfoldloven § 8).

Kart over villreinens arealbruk er vist i figur 3.

Figur 3: Kartutsnitt som viser GPS-merka villrein sin arealbruk september til og med november i perioden 2009-2018 (kilde: [Home \(villrein.no\)](http://Home(villrein.no)))

Utgangspunktet i vernebestemmelsene er at all motorisert transport på barmark er forbudt. Intensjonen i vernebestemmelsene er at motorisert transport på barmark skal holdes på et minimum. Ferdsel, herunder motorferdsel, kan virke forstyrrende på villreinens arealbruk og/eller medføre uheldig terrengslitasje.

Det er i verneforksriften for Rondane nasjonalpark åpnet for at det kan gis tillatelse til motorisert ferdsel på barmark for utfrakt av felt elg. Det skal nyttes beltegående elgtrekk. Barmarkskjøring med elgtrekk kan medføre fare for kjøreskader og spor, spesielt i myrområder. Det legges derfor vekt på at all kjøring skal skje med tanke på å unngå terreng-

og vegetasjonsslitasje. Kjøring med elgtrekk i sårbart åpent høyfjellsterreng og i vått myrterreng med lite bærekraftig vegetasjon skal unngås. Det legges videre vekt på at transporten skal foregå på en slik måte at kjørestrekningen blir kortest mulig.

Verneforskriften for Rondane nasjonalpark åpner ikke for uttransport av felt hjort eller bruk av ATV med belter. Det har vært noe varierende praksis hvorvidt dette har vært tillatt – og da med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 om dispensasjon fra vernevedtak.

Forvaltningsmyndigheten *kan* gi tillatelse til omsøkt formål med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, som åpner for at det: *«kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig»*. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse og dispensasjon må ikke gis selv om vilkårene er oppfylt. Bestemmelsens første alternativ oppgir to kumulative vilkår for at dispensasjon skal kunne gis; tiltak eller aktivitet må ikke stride mot verneformål og ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Begge vilkår må være oppfylt for at dispensasjon skal kunne gis. Det er ingen som har krav på dispensasjon etter denne bestemmelsen.

Dispensasjonshjemmelen i naturmangfoldlovens § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men skal være en sikkerhetsventil som skal fange opp helt spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Både verneforskriften og forvaltningsplanen er entydige på at det skal brukes elgtrekk. Det har tidligere vært gitt enkelte dispensasjoner til bruk av ATV med belter med vilkår om at kjøretøyet kun skal kjøres i gangfart. Et slikt vilkår er utfordrende å følge opp. Det vurderes at bruk av ATV gir en større risiko for terrengslitasje sammenlignet med beltegående elgetrekk/jernhest avhengig av hvordan den brukes (kjøreatferd). I vedtak gitt av Miljødirektoratet den 19.11.2013 vedrørende bruk av lett beltegående kjøretøy ved frakt av elg i Sjunghatten nasjonalpark skriver departementet: *«(...) Departementet finner at både ATV med belter og snøskuter må anses som «lett beltegående kjørestøy som ikke setter varige spor i terrenget» etter verneforskriftens § 3 punkt 6.3 bokstav i»*. Gitt at det i verneforskriften og forvaltningsplanen for Rondane nasjonalpark er tydelig på at det er beltegående elgtrekk som skal nyttes mener nasjonalparkforvalter derfor det er grunn til å skjerpe inn praksisen, noe som også har blitt gjort tidligere i 2022 både i Hemmeldalen naturreservat og i Rondane nasjonalpark. Forvaltningsmyndigheten kan gjøre dette uten at det blir å se på som ulik behandling etter forvaltningsloven, når regleverket er så klart som i dette tilfellet.

Nasjonalparkforvalter vurderer at å åpne for motorferdsel for uttransport av felt hjort i nasjonalparken vil kunne øke omfanget av motorferdsel i nasjonalparken. Å gi dispensasjon fra vernevedtak for motorferdsel for uttransport av felt hjort er vurdert i verneplanprosessen da det kun ble åpnet for uttransport av felt elg. Forvaltningsplanen er videre klar på at motorferdsel skal vurderes strengt og det vil ikke bli gitt tillatelse til motorisert ferdsel for

uttransport av felt hjort. I Grimsdalen landskapsvernområde er motorisert transport av felt elg og hjort under skoggrensen tillatt uten søknad.

For å ivareta naturmangfoldet blir det satt vilkår for motorferdselen. Gjennom verneplanprosessen er det avklart at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltegående elgtrekk i Rondane nasjonalpark. Det legges vekt på at deler av jaktområdet ligger langt fra veg og at det i enkelte år kan felles inntil 5 elg. Behovet for å få transportert ut felt dyr anses å være berettiget. Villreinen bruker jaktområdet, jf. figur 3, og selv om det vurderes som lite sannsynlig at villrein påtreffes, må transporten stoppe dersom en påtreffer villrein og vente til den er gått ut av området. Søker pålegges å bruke lett beltegående elgtrekk/jernhest og ikke ATV, jf forvaltningsplanen for de stor verneområdene i Rondane

Kunnskapen om naturmangfoldet i områdene anses som tilfredsstillende og virkningen av aktiviteten er vurdert å være begrenset og forbigående. Førre-var-prinsippet vil derfor ikke bli tatt i bruk i saken (§ 9). Bruk av begrensning på antall turer, tidsavgrensning på tillatelse og andre vilkår, gir et godt grunnlag for at naturmangfoldet ikke skal bli nevneverdig belastet og transport av felt vilt vil være en liten del av den samla aktiviteten. (Jf. naturmangfoldloven § 10). Når det gjelder miljøforsvarlige teknikker sikres dette gjennom vilkårene som blir stilt i tillatelsen (jf. naturmangfoldloven § 12).

Med hilsen

Eirin Berge
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
DOVRE FJELLSTYRE	Kyrkjevegen 5	2660	DOMBÅS
Øystein Svastuen	Domaasgrendi 11	2660	DOMBÅS
Statens naturoppsyn v/Finn Bjørmyr			
DOVRE KOMMUNE	Kongsvegen 4	2662	DOVRE
Villreinemnda for Rondane og Sølnkletten	c/o Statsforvalteren i Innlandet, boks 987	2604	LILLEHAMMER
Trond Stensby			

Fra: Svastuen, Øystein[oystein.svastuen@dovre.kommune.no]
Sendt: 14.09.2022 11:59:07
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Kopi: stian@sb-maskin.no[stian@sb-maskin.no];
Tittel: Rondane - Søknad om tillatelse for uthenting av elg under elgjakt

Hei,

Vårt jaktlag har fått tildelt elg- og hjortejakt i Grimsdal midt (Haverdalen) i fire år framover. Kvoten ligger på 3-5 dyr pr. år. Deler av dette feltet ligger i Rondane nasjonalpark. Vi søker derfor dette om tillatelse til bruk av beltegående utstyr herunder ATV med belter for uttransport av felt elg og hjort innenfor Rondane nasjonalpark i årene 2022-2025.

Kontaktperson er Stian Brenden (jaktleder), tlf.: 958 16 727 e-post: stian@sb-maskin.no

Mvh
Øystein Svastuen
Domaasgrendi 11
2660 Dombås

Tlf.: 95300950

From: Stian Brenden[stian@sb-maskin.no]
Sent: 22.09.2022 10:57:37
To: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]; Berge,
Eirin[fmopebe@statsforvalteren.no]
Cc: Øystein Svastuen[oystein@svastuen.no]
Subject: Klage på bruk av ATV sak nr. 2022/9065
Hei

Klager herved på vedtaket om uttransport av elg i Haverdalen som ligger i Rondane Nasjonalpark/ Dovre kommune.

Vi mener at såkalt sekshjuling med belter må regnes som lett beltegående elgtrekk, vi har lang erfaring med utkjøring av elg på denne måten og mener dette er den mest skånsomme måten og transportere ut felt elg på i et slik område med tanke på og gjøre minst mulig skade.

Sekshjuling med belte lager mindre kjøre spor en e såkalt jernhest som det er referert til i vedtaket, og vi kan uttransporterte fra 1 til 3 dyr på en tur i terrenget. Dette har vi erfaring med og må være å foretrekke med tanke på at antall turer i terrenget blir mindre, det står også i loven om motorferdsel at det skal kjøres i terrenget med mest mulig aktsomhet uten å skade terreng natur. Dette gjelder vel for alle uansett kjøretøy, så her er det sjåføren som bestemmer mye. Det eg mener er at det går ikke an og detaljer styre slike ting på denne måten, her må folk bruke hode og følge reglene om aktsomhet det er det som er det viktigste og ikke om det er jernhest eller sekshjuling som blir brukt.

Resultatet må være det viktigste, håper på et raskt og fornuftig svar.

Mvh
Stian Brenden
Daglig leder
stian@sb-maskin.no
95816727

Arkivsaksnummer: 2021/6734-22

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 26.01.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	3/2023	10.02.2023

Klage - Frydalen LVO - dispensasjon - 2022 - oppsetting og drift av vegbom - Peer Gynt seterveg

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i forvaltningsloven § 33 opprettholder Rondane-Dovre nasjonalparkstyre sitt vedtak gjort 02.09.22, styresak 44/2022.

Saken blir sendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørd.

Hovedinnholdet i klagen er vurdert i punkt A) – M). I klagen er det ikke lagt fram nye opplysninger som er vesentlige for vurdering av saken.

Styresak 44/2022 er behandlet på en lovmessig måte, basert på eksisterende kunnskap om verneområdene.

Klager Harald Ulrik Sverdrup har ikke gitt en berettiget begrunnelse for sin klage. Det fysiske tiltaket er av en underordnet betydning, plassert i eksisterende vegarel. Tiltaket vil ikke påvirke landskapets art og karakter. En vurdering etter naturmangfoldovens §§ 8 – 12 synes å være lite relevant.

Tiltaket medfører ikke nye råderettsinnskrekninger for klager Harald Ulrik Sverdrup.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Styresak 44_2022 - saksframlegg med vedtak - Frydalen LVO - dispensasjon - oppsetting og drift av vegbom - Peer Gynt seterveg

Andre

12.09.22. **Nord-Fron kommune** – tilbakemelding - vedtak Frydalen LVO – dispensasjon – oppsetting og drift av vegbom – Peer Gynt seterveg.

23.09.22. Signert avtale med **Kvam seterveg SA** om oppsetting og drift av vegbom.

28.09.22 **Advokatfirmaet Johnsrud & co AS for Harald Ulrik Sverdrup**. Klage på vedtak – dispensasjon – oppsetting og drift av vegbom.

06.10.22. Signert avtale med **Nyseter sameige** om oppsetting og drift av vegbom.

11.10.22 **Rondane-Dovre nasjonalparkstyre**, foreløpig svar – klage – Frydalen LVO – dispensasjon – 2022 – oppsetting og drift av vegbom – Peer Gynt seterveg.

09.11.22 **Advokatfirmaet Johnsrud & co AS for Harald Ulrik Sverdrup**. Tilleggskriv til klage på vedtak om å gi dispensasjon fra verneforskrift – etablering av bom på Peer Gynt seterveg.

Saksopplysninger

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre fattet i møte 02.09.22, styresak 44/2022 slik vedtak:

«Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gis det dispensasjon fra verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde § 3, pkt 1.1 for oppsetting av vegbom som vist i figur 1 i saken, jf. avtale mellom Rondane-Dovre nasjonalparkstyret og Peer Gynt seterveg/Nyseter sameige i Nord-Fron kommune.»

På vegne av **Harald Ulrik Sverdrup** har **Advokatfirmaet Johnsrud & co AS** i brev datert 28.09.22, sendt klage på vedtak – dispensasjon – oppsetting og drift av vegbom:

«Vedlagt følger klage på vedtak til Miljødirektoratet som i henhold til vedtak av 02.09.2022 om dispensasjon fra verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde for oppsetting av vegbom sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.»

Videre:

«1. Innledning

Jeg viser til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre sitt vedtak av 02.09.22, kunngjort 07.09.2022, med følgende innhold:

«Med hjemmel i naturmangfoldloven §48 gis det dispensasjon fra verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde §3, pkt . 1. 1 for oppsetting av vegbom som vist i figur 1 i saken, jf. avtale mellom Rondane-Dovre nasjonalparkstyret og Peer Gynt seterveg/ Nyseter sameige i Nord-Fron kommune»

Den aktuelle bommen skal oppføres på Peer Gynt seterveg, ved Kvamsnysætrin.

Jeg bistår Harald Sverdrup, eier av fritidseiendommen, gnr. 279, bnr. 24 i Nord-Fron kommune, som herved klager på ovennevnte vedtak. Det legges til grunn at Sverdrup innehar rettslig klageinteresse da han er bruksberettiget på vegen hvor bommen skal plasseres. Klagen er innsendt innen klagefristen på tre uker fra han mottok vedtaket .

2. Klagegrunner

Det anføres at det ovennevnte vedtaket er ugyldig da vedtaket er beheftet med flere saksbehandlingsfeil.

Om selve prosessen frem mot vedtak er det flere ting å poengtere, særlig den påfallende klare mangelen på informasjon fra Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. Til tross for at vegbommen skal plasseres på samme veg som Sverdrup har sin fritidseiendom har han ikke blitt direkte orientert om det mulige vedtaket. Han har dermed heller ikke fått en reell mulighet fra nasjonalparkstyret til å komme med sine innspill underveis i prosessen.

Den utilstrekkelige informasjonen som nasjonalparkstyret har gitt i denne saken er beklageligvis oppsummerende for hvordan min klient og andre grunneiere opplever at styret også opptrer i andre saker som berører deres interesser.

Etter at Frydalen ble gjort til verneområde har grunneierne i området erfart at de er underlagt svært store begrensinger med henhold til utnyttelse av egen eiendom. Erfaringene viser at rådigheten over egen grunn blir stadig mindre som en konsekvens av stadig nye inngrep

initiert av nasjonalparkstyret som utøvende forvaltningsmyndighet. Sett i lys av hvor inngripende disse innskrenkingene oppleves for den enkelte rettighetshaver, burde det forventes at nasjonalparkstyret i langt større grad tar ansvar for å orientere om eventuelle inngrep og samtidig gir grunneierne/ de bruksberettigede anledning til å uttale seg. På denne måten kunne en komme frem til gode løsninger som hensyntar både de med rettigheter i området og hensynet til naturvern. I den grad Sverdrup og andre grunneiere av eget initiativ har fremmet høringsinnspill til nasjonalparkstyret har disse kategorisk enten blitt ignorert eller avfeid.

Hva gjelder selve innholdet i det ovennevnte vedtaket, fremstår dette i beste fall som ufullstendig. Det å sette opp en vegbom er et søknadspliktig tiltak etter plan- og bygningsloven. Til tross for dette inneholder ingen av saksdokumentene noen informasjon om forholdet til de offentligrettslige reglene. Dette bør en som et minimum kunne kreve.

Jeg kan heller ikke se at vedtaket inneholder nødvendig dokumentasjon om hvordan tiltaket virker inn på verneverdiene slik det er stilt krav om i naturmangfoldloven § 48, fjerde ledd for å innvilge dispensasjon. Nasjonalparkstyret begrunner riktignok vedtaket om å innvilge dispensasjon med behovet for å håndheve kjøreforbudet på Peer Gynt seterveg mellom 1.12 og 01.06, men tar ikke eksplisitt stilling til bommens virkning sett opp mot verneformålet.

Det fremstår videre vilkårlig at den aktuelle bommen kun får virkning for de som har seter på Sødorpsida, mens de som har seter på Kvamsnysætrin ikke vil få en tilsvarende begrensing.

Det er også betenkelig at Rondane-Dovre nasjonalparkstyre anser det som hensiktsmessig å fravike et tillitsbasert system hvor den enkelte grunneier selv er ansvarlig for å respektere kjøreforbudet i vernebestemmelsen. Etableringen av bommen fremstår som en unødvendig mistenkeliggjøring av vegens brukere og kan bidra til å vanskeliggjøre fremtidig samarbeid mellom nasjonalparkstyret og grunnerne.

Selv om det ikke har direkte betydning for denne klagen settes det videre spørsmålsteget ved om det generelle kjøreforbudet som følger av vernebestemmelsen i forskriften for Per Gynt seterveg er forholdsmessig. Forbudet er begrunnet med hensynet til villreins bruk av fjellområdene på begge sider av Frydalen. Som Sverdrup imidlertid poengterer i sin høringsuttalelse av 30.08.2021, i forbindelse med at vernebestemmelsene for Frydalen landskapsvernområde ble revidert, oppholder villreinen seg kun unntaksvis i dette området, på vandring fra Vulufjellet til Tjernseterfjellet-Gråhø. Høringsuttalelsen ligger vedlagt. Som Sverdrup skriver avslutningsvis i sitt høringsinnspill bør forbudet begrenses til å gjelde fra tirsdag etter påske til 15. mai. Miljødepartementet oppfordres på bakgrunn av dette til å vurdere en endring av forskriften.

Oppsummert gjøres det gjeldende at vedtaket er ugyldig da Rondane-Dovre nasjonalparkstyre ikke i tilstrekkelig grad har involvert de berørte grunneierne i prosessen frem mot vedtaket. I tillegg er vedtaket mangelfullt utredet i relasjon både til offentligrettslige bygningsregler og eventuelle konsekvenser sett opp mot verneformålet.»

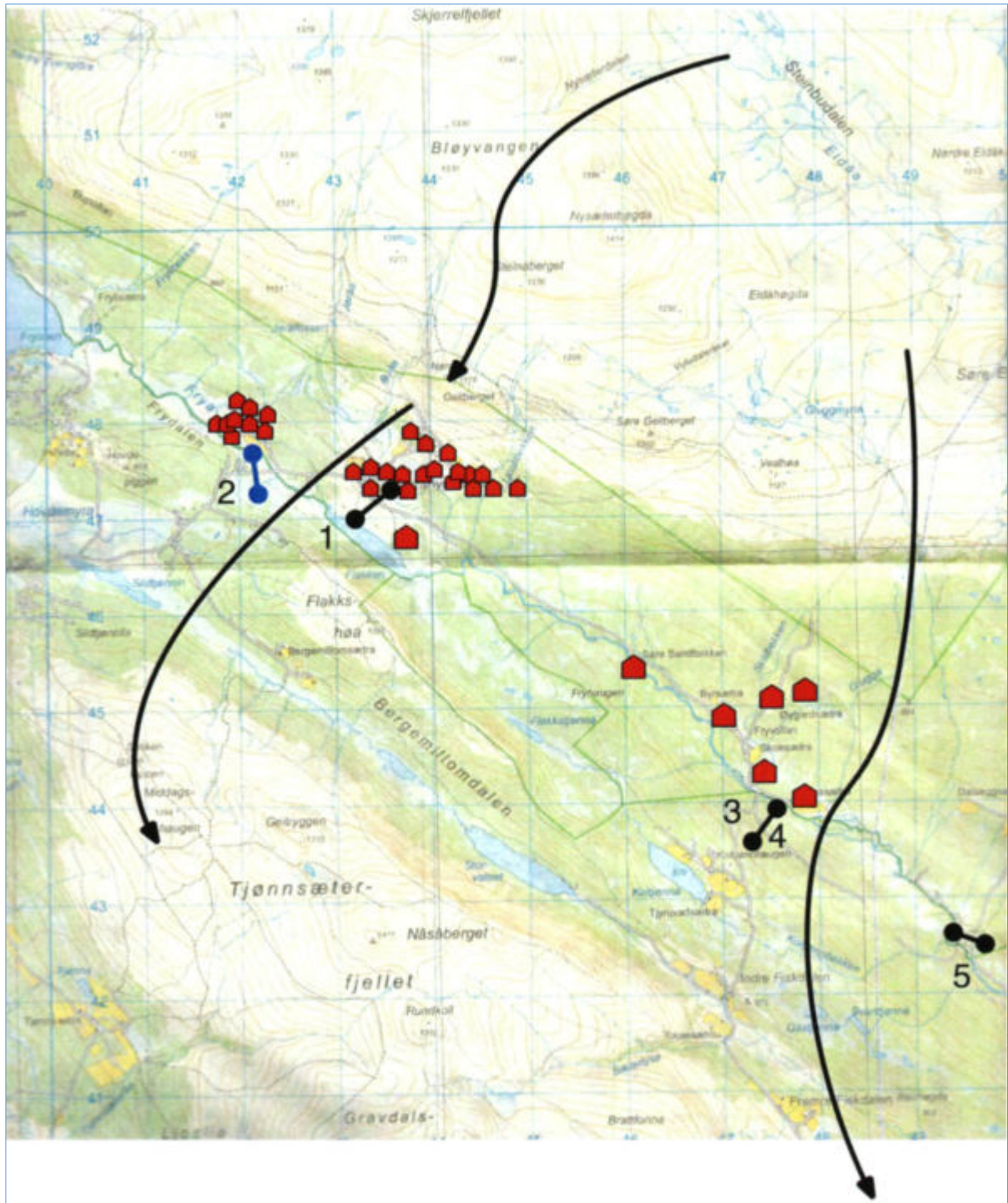
På vegne av **Harald Ulrik Sverdrup** har **Advokatfirmaet Johnsrud & co AS** i brev datert 09.11.22, sendt tilleggskriv til klage på vedtak om å gi dispensasjon fra verneforskrift – etablering av bom på Peer Gynt seterveg:

«Jeg viser til klage av 28.09.2022 fremmet på vegne av Harald Sverdrup i ovennevnte sak. Med dette skriv ønsker Sverdrup å supplere den innsendte klagen med ytterligere informasjon i forkant av dens behandling i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 02.12.22.

Som jeg poengterte i den opprinnelige klagen har det vært en påfallende mangel på informasjon fra Rondane-Dovre nasjonalparkstyre om etableringen av bommen. Berørte grunneiere med eiendommer fra der bommen er tenkt etablert og nedover Frydalen har hverken blitt orientert om prosessen frem mot selve vedtaket eller vedtaket i seg selv. Derimot har grunneiere ved Bupallene og Kvamnysætrane blitt kontinuerlig informert til tross for at de ikke berøres av bommen.

Nasjonalparkstyret bes redegjøre for hvorfor ikke alle grunneiere i området har blitt informert og dermed har blitt gitt anledning til å gi sine innspill i forkant av vedtaket . Det vises til at Sverdrup selv måtte lete frem vedtaket og at han ikke på noe tidspunkt har mottatt direkte orientering fra nasjonalparkstyret om saken. Den manglende involveringen av berørte private grunneiere utgjør en saksbehandlingsfeil. Vedtaket bør derfor anses ugyldig.

I tillegg stilles det spørsmål til valg av bomplassering. Jeg viser til vedlagt kart som viser villreinens trekkmonster med svarte piler. Kartet er basert på flerfoldige rapporter om villreinenes trekkveier i Rondaneområdet. Reinen trekker over til Framfjellet (Tjønnseterfjellet) på høsten og tilbake rett etter påske. Den foreslåtte bommen er markert med 1 på kartet. Det som er markert som 4 og 5 på kartet er allerede eksisterende bommer. Som man kan se forekommer det ikke villreintrekk i det aktuelle området mellom den foreslåtte bommen markert 1 og brua over Frya markert som 3.

Dersom hensikten er å unngå forstyrrelser for villreinens trekkruiter, vil en mer naturlig plassering av bommen være det som i kartet er markert som 2.

Det at en har valgt en så u hensiktsmessig tiltenkt plassering av bommen gjør at det er grunnlag for å sette spørsmålstegn ved om nasjonalparkstyret har utredet saken godt nok i forkant av vedtaket. Ved sin vurdering av klagen bes det derfor om at forvaltningen tar en gjennomgang av prosessen frem mot vedtaket og vurderer om ikke en alternativ plassering av bommen vil være mer hensiktsmessig dersom nasjonalparkstyret fortsatt skulle være av den oppfatning at det er grunnlag for å iverksette et slikt tiltak.

Nasjonalparkstyret oppfordres ellers på generelt grunnlag i fremtiden å vurdere hensiktsmessigheten av alle forsøk på innskrenkinger av grunneierens utnyttelse av egen eiendom uten å involvere grunneierne i prosessen. Sverdrup er av den klare oppfatning at både nasjonalparkstyret og grunneierne hadde vært bedre tjent med et godt samarbeidsklima hvor en i fellesskap kunne komme frem til gode løsninger for området som ivaretar formålet med verneforskriften.

Sverdrup vil i den forbindelse informere om at han innen kort vil fremme forslag om enkelte endringer i verneforskriften samt forvaltningsplan for Frydalen landskapsvernområde.

I tilknytning til dette vedtaket begrenser han seg til å komme med følgende forslag til et alternativt vedtak:

En eventuell bom plasseres med en mer hensiktsmessig plassering i tilknytning til målsetningen om å ivareta villreinens trekkruiter. Bommen bør derfor etableres ved den posisjonen som i kartet er markert som 2. En forutsetning for et slikt vedtak er at nasjonalparkstyret igangsetter en ny og bedre saksbehandlingsprosess hvor alle berørte grunneiere involveres i forkant av vedtaket.

Uavhengig av plasseringen av eventuell bom bes det om at nasjonalparkstyret sørger for at de berørte grunneiere får nøkkel til bommen. Det vises til at de grunneierne som har eiendommer i nærheten av bommene markert med 4 og 5 på kartet har fått nøkkel og at det kan være av avgjørende betydning i nødsituasjoner å ha muligheten til å kjøre bil til og fra eiendommene. En forskjellsbehandling skulle se merkelig ut om den ikke er godt begrunnet.

Det bes om at Rondane-Dovre nasjonalparkstyre også formidler dette skrivet til Miljødirektoratet.»

Nord-Fron kommune har i e-post datert 12.09.22 gitt følgende tilbakemelding:

«Nord-Fron kommune har ingen merknader til tiltaket.

Det kreves ikke behandling etter plan- og bygningsloven eller landbruksvegforskriften jf. at tiltaket ligger innenfor Frydalen landskapsvernområde hvor myndighet er tillagt Rondane Dovre nasjonalparkstyre.»

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

Verneformål – forskrift

Frydalen landskapsvernområde

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Frydalen landskapsvernområde er å:

- ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart,
- ta vare på leveområder for villreinstammen i Rondane og et rikt dyre- og planteliv,
- ta vare på landskapsformene.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

1.1. Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Med de unntak som følger av forskriftens punkt 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som veibygging, oppføring av bygninger eller anlegg, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, framføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende.

Fylkesmannen avgjør i tvilstilfeller om et tiltak må anses å ville endre landskapets art eller karakter vesentlig.

5 Motorferdsel

5.1 Motorisert ferdsel med motorkjøretøy til lands og til vanns er forbudt, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken er forbudt.

5.2. Bestemmelsen i 5.1 er ikke til hinder for:

- c. Motorferdsel på følgende bilveier i perioden 1. juni til 1. desember:
 - Peer Gynt seterveg
 - Eldåsetervegen.

Forvaltningsplan

s. 84

Peer-Gynt seterveg

Vernebestemmelsen åpner for motorferdsel på Peer-Gynt seterveg i perioden fra 1. juni til 1. desember. Avstikkere til setrene langs Peer-Gynt seterveg er en del av Peer-Gynt seterveg og regnes derfor som bilveg.

Naturmangfoldloven

§ 48

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

§§ 8 - 12

I tillegg til behandling etter verneforskrift og eventuelle retningslinjer i forvaltningsplanen (og naturmangfoldloven § 48) må søknaden også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 i (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmf. § 7.

Forvaltningsloven

§ 28 (vedtak som kan påklages, klageinstans)

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen).

(...)

§ 29 (klagefrist)

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

§ 33 (saksforberedelsen i klagesak)

(...)

Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog [§ 31](#).

Presedens

I brev fra Miljødirektoratet, datert 02.03.15 heter det bl.a.:

Presedensvurderingen bør være så konkret som mulig. Presedensfaren skal være reell og ikke hypotetisk. En konkret presedensvurdering vil bidra til likebehandling og ivareta hensynet til rimelighet. Dette vil øke forståelsen for verneforvaltningen.

Vurderingen av presedensvirkninger knytter seg for det første til sannsynligheten for at lignende tiltak vil fremmes i fremtiden.

Vurdering

Harald Ulrik Sverdrup har en fritidseiendom med adkomst fra Peer Gynt seterveg, og har derfor klagerett. (jf. forvaltningsloven § 28) Klagen er rettidig framsatt, og tas etter dette under behandling. (jf. forvaltningsloven § 29)

Klager har levert et omfattende klageskriv. De enkelte forhold som klager tar opp er sortert, og kommentert i tabellen nedenfor.

Nr	Enkelte forhold tatt opp i klageskrivet	Kommentar
A	Vedtaket er ugyldig <ul style="list-style-type: none">• beheftet med saksbehandlingsfeil• da Rondane-Dovre nasjonalparkstyre ikke i tilstrekkelig grad har involvert de berørte grunneierne i prosessen frem mot vedtaket. I tillegg er vedtaket mangelfullt utredet i relasjon både til offentligrettslige bygningsregler og eventuelle konsekvenser sett opp mot verneformålet.	Nasjonalparkforvalteren legger til grunn at det påklagde vedtaket er gyldig fordi: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre er delegert myndighet til å fatte vedtak etter naturmangfoldloven § 48. Det er gitt en fyllestgjørende begrunnelse for vedtaket. Berørte vegestyre og grunneiere er kontaktet, og det er inngått avtale om bruk av grunn. Nasjonalparkstyrets vedtak i styresak 44/2022 medfører ikke nye råderettsinnskrenkinger for oppsitterne langs Peer Gynt seterveg. Den nye vegbommen vil kun bidra til å lette håndhevingen av gjeldende regelverk gitt i verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde § 3, pkt. 5.2 c).
B	Påfallende mangel på informasjon fra vernemyndigheten.	Siden nasjonalparkstyrets vedtak i styresak 44/2022 ikke medfører nye råderettsinnskrenkinger for oppsitterne langs Peer Gynt seterveg, har en ikke vurdert det som nødvendig å informere Harald Ulrik Sverdrup om tiltaket.
C	Klager er ikke gitt reell mulighet til å komme med innspill.	Siden nasjonalparkstyrets vedtak i styresak 44/2022 ikke medfører nye råderettsinnskrenkinger for oppsitterne langs Peer Gynt seterveg, har en vurdert

		det som ikke nødvendig å innhente innspill fra disse partene.
D	<p>Vernet gir svært store begrensinger med henhold til utnyttelse av egen eiendom.</p> <p>Rådigheten over egen grunn blir stadig mindre som en konsekvens av stadig nye inngrep initiert av nasjonalparkstyret som utøvende forvaltningsmyndighet.</p>	Nasjonalparkstyrets vedtak i styresak 44/2022 medfører ikke nye råderettsinnskrenkinger for klager Harald Ulrik Sverdrups bruk av sin eiendom i Frydalen LVO. Nasjonalparkstyret har ikke satt i verk nye «inngrep» som berører bruken av eiendommen.
E	Høringsinnspill til nasjonalparkstyret har disse kategorisk enten blitt ignorert eller avfeid.	Harald Ulrik Sverdrup har gitt innspill til arbeidet med rullering av forvaltningsplan for Frydalen LVO. Disse innspillene tas opp til vurdering av nasjonalparkstyret i planprosessen for forvaltningsplanen, og er ikke relevante for styresak 44/2022.
F	<p>Vedtaket fremstår i beste fall som ufullstendig. Søknadspliktig tiltak etter plan- og bygningsloven.</p> <p>Andre offentligrettslige forhold.</p>	<p>Saken er avklart med Nord-Fron kommune, som har lagt fram at tiltaket ikke er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven.</p> <p>Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har inngått skriftlige avtaler med vegstyret og grunneier om bruk av grunn, og om drift av vegbommen.</p>
G	Inneholder ikke nødvendig dokumentasjon om hvordan tiltaket virker inn på verneverdiene slik det er stilt krav om i naturmangfoldloven § 48, - tar ikke eksplisitt stilling til bommens virkning sett opp mot verneformålet.	<p>I styresak 44/2022 er det gjort grundig rede for villreinens trekk mellom Vulufjell og Tjønnsæterfjellet, og at dette er bakgrunnen for at vegen er stengt for motorferdsel i perioden 1. desember til 1. juni. Jf. verneforskriften for Frydalen LVO, § 3, pkt. 5.2 c)</p> <p>Det er også vist til andre veger i verneområdene med regulert åpningstid for motorferdsel, og at det på disse er satt opp vegbommer for å håndheve forbudet. Bruk av vegbommer er en godt innarbeidet praksis i forvaltningen av verneområder, som en har gode erfaringer med.</p> <p>Det er krevende å nå alle med informasjon om at vegen er stengt i perioden 1. desember til 1. juni, og bruk av vegbom er derfor en effektiv måte å styre motorferdselen på. Dette sikrer også en likebehandling i bruken av vegen.</p>
H	Selv om det ikke har direkte betydning for denne klagen settes det videre spørsmålstegn ved om det generelle kjøreforbudet som følger av vernebestemmelsen i forskriften for Per Gynt seterveg er forholdsmessig.	Spørsmålet om kjøreforbudet er forholdsmessig er avklart i verneplanen for Frydalen LVO, og kgl.res. av 24.10.2003.

I	Sverdrup poengterer i sin høringsuttalelse av 30.08.2021, i forbindelse med at vernebestemmelsene for Frydalen landskapsvernområde ble revidert, oppholder villreinen seg kun unntaksvis i dette området	I styresak 44/2022 er det gjort grundig rede for villreinsens trekk mellom Vulufjell og Tjønnsæterfjellet.
J	Grunneiere ved Bupallene og Kvamnysetrene blitt kontinuerlig informert til tross for at de ikke berøres av bommen. Nasjonalparkstyret bes redegjøre for hvorfor ikke alle grunneiere i området har blitt informert og dermed har blitt gitt anledning til å gi sine innspill i forkant av vedtaket.	Vernemyndigheten er avhengig av grunneiers tillatelse til det fysiske tiltaket å sette opp en vegbom på en gitt plass. Etter konsultasjoner med vegstyret og grunneier, ble en enig om at det er formålstjenlig å plassere vegbommen like innenfor avkjøringen til Kvamnysætrin. Dette er nå regulert i skriftlige avtaler med partene. Siden nasjonalparkstyrets vedtak i styresak 44/2022 ikke medfører nye råderettsinnskrenkinger for oppsitterne langs Peer Gynt seterveg, har en vurdert det som ikke nødvendig å innhente innspill fra disse partene.
K	Den manglende involveringen av berørte private grunneiere utgjør en saksbehandlingsfeil. Vedtaket bør derfor anses ugyldig.	Siden nasjonalparkstyrets vedtak i styresak 44/2022 ikke medfører nye råderettsinnskrenkinger for oppsitterne langs Peer Gynt seterveg, har en vurdert det som ikke nødvendig å innhente innspill fra disse partene.
L	Dersom hensikten er å unngå forstyrrelser for villreinsens trekkruiter, vil en mer naturlig plassering av bommen være det som i kartet er markert som 2. Grunnlag for å sette spørsmålstegn ved om nasjonalparkstyret har utredet saken godt nok i forkant av vedtaket.	I styresak 44/2022 er det gjort grundig rede for villreinsens trekk mellom Vulufjell og Tjønnsæterfjellet. Det fysiske tiltaket er av en underordnet karakter, og plassering er i eksisterende vegareal. En vurdering etter naturmangfoldovens §§ 8 – 12 synes å være lite relevant. Saken er ellers godt nok utredet når det gjelder forholdet til grunneier og vegstyret, samt praksisen med bruk av vegbommer i verneområdene. Nasjonalparkforvalteren vurderer videre at saken er godt nok utredet, da vedtaket i styresak 44/2022 ikke medføre nye råderettsinnskrenkinger for oppsitterne langs Peer Gynt seterveg.
M	Følgende forslag til et alternativt vedtak: En eventuell bom plasseres med en mer hensiktsmessig plassering i tilknytning til målsetningen om å ivareta villreinsens trekkruiter. Bommen bør	Etter konsultasjoner med vegstyret og grunneier, ble en enig om at det er formålstjenlig å plassere vegbommen like innenfor avkjøringen til Kvamnysætrin. En endret plassering vil uansett ikke gi

<p>derfor etableres ved den posisjonen som i kartet er markert som 2 . En forutsetning for et slikt vedtak er at nasjonalparkstyret igangsetter en ny og bedre saksbehandlingsprosess hvor alle berørte grunneiere involveres i forkant av vedtaket.</p> <p>Uavhengig av plasseringen av eventuell bom bes det om at nasjonalparkstyret sørger for at de berørte grunneiere får nøkkel til bommen. Det vises til at de grunneierne som har eiendommer i nærheten av bommene markert med 4 og 5 på kartet har fått nøkkel og at det kan være av avgjørende betydning i nødsituasjoner å ha muligheten til å kjøre bil til og fra eiendommene. En forskjellsbehandling skulle se merkelig ut om den ikke er godt begrunnet.</p>	<p>endringer for klager Harald Ulrik Sverdrup sin bruk.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten vil sørge for at driftsoperatøren for vegen og aktuelle etater i Nord-Fron kommune får tildelt nøkler til vegen. Bommen vil åpnes i de tilfeller det er behov for det, f.eks. i samband med hogst etter vernskogbestemmelsen i skogbruksloven.</p>
---	---

Miljødirektoratets M106-2014 VEILEDER Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter gir bl.a. at:

- Dispensasjonsbestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser.
- Ved usikkerhet om tiltakets virkninger for naturmiljøet skal det legges vekt på føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9.
- Kravet om at tiltaket ikke skal påvirke nevneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever.

Nasjonalparkforvalteren legger til grunn at oppsetting av en vegbom for lettere å kunne håndheve bestemmelsene i verneforskriften, er en type uforutsett tiltak som ikke ble vurdert ved oppretting av verneområdet.

Tiltaket vil i liten grad påvirke landskapets art og karakter. Målet med tiltaket er å ivareta vernformålet og hensynet til villrein. Det er gjort utførlig rede for villreinens bruk av området, og behovet for regulering av bruken av Peer Gynt seterveg. Behov for ytterligere vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8 – 12 vurderes derfor å være lite relevant.

Klager Harald Ulrik Sverdrup har ikke gitt en berettiget begrunnelse for sin klage på Rondane-Dovre nasjonalparkstyres vedtak i styresak 44/2022 fordi:

- vedtaket vurderes å være gyldig, i tråd med delegert myndighet til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.
- Vedtaket medfører ikke nye råderettsinnskrenkninger for Harald Ulrik Sverdrup eller andre grunneiere i området.
- Vedtaket følger praksis for regulering av bruken av andre veger i verneområdene.

Nasjonalparkforvalteren tilrår etter dette at klagen ikke blir tatt til følge, og sendes til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Arkivsaksnummer: 2021/6734-6

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 08.08.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	44/2022	02.09.2022

Frydalen LVO - dispensasjon - oppsetting og drift av vegbom - Peer Gynt seterveg

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gis det dispensasjon fra verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde § 3, pkt 1.1 for oppsetting av vegbom som vist i figur 1 i saken, jf. avtale mellom Rondane-Dovre nasjonalparkstyret og Peer Gynt seterveg/Nyseter sameige i Nord-Fron kommune.

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - 02.09.2022

Behandling

E-post fra Kvam seterveger SA, datert 29.08.22, ble referert i møtet.
E-post fra Hanne Hvattum, datert 01.09.22, ble referert i møtet.
Enstemmig vedtatt som innstillingen fra nasjonalparkforvalteren.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gis det dispensasjon fra verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde § 3, pkt 1.1 for oppsetting av vegbom som vist i figur 1 i saken, jf. avtale mellom Rondane-Dovre nasjonalparkstyret og Peer Gynt seterveg/Nyseter sameige i Nord-Fron kommune.

Dokumenter i saken

Avtale mellom Rondane-Dovre nasjonalparkstyret og Peer Gynt seterveg/Nyseter sameige i Nord-Fron kommune.

Saksopplysninger

Rondane-Dovre nasjonalaprkstyre gjorde i møte 25.06.22, styresak 32/2021 slik vedtak:

«Med henvisning til verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde § 3, pkt. 5.2 c), og vedtektene for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre pkt. 8.2 tar nasjonalparkstyret på nytt initiativ å få satt opp en vegbom og informasjon på vernegrensen i samråd med grunneier og vegstyret.

Nasjonalparkstyret vil ta utgiftene med oppføring av vegbommen, da finansiert gjennom bestillingsdialogen med Miljødirektoratet.»

Videre ble 20.08.21 gjort en felles befarings med nasjonalparkstyret og bl.a. representanter for Peer Gynt seterveg og setereiere/grunneiere ved Kvamnysætrin. På befaringsen kom det fram at en omforent løsning kunne være å sette opp en vegbom på Peer Gynt seterveg, like innenfor avkjøringen til Kvamnysætrin.

Nasjonalparkforvalteren har nå henvendt seg til Peer Gynt seterveg, v. Ole Kristian Rudland og Nyseter sameige, v. Pål Klomstad om en avtale om en slik løsning. Forslaget til avtale blir gjengitt her:

AVTALE

1. Parter

Avtale inngått mellom på den ene side

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre,

og på den annen side

Nyseter sameige

Peer Gynt seterveg.

2. Formål

Avtalen gjelder oppsetting og drift av vegbom for regulering av motorferdsel på Peer Gynt seterveg i tråd med verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde, § 3, pkt. 5.2.

Bestemmelsen er ikke til hinder for:

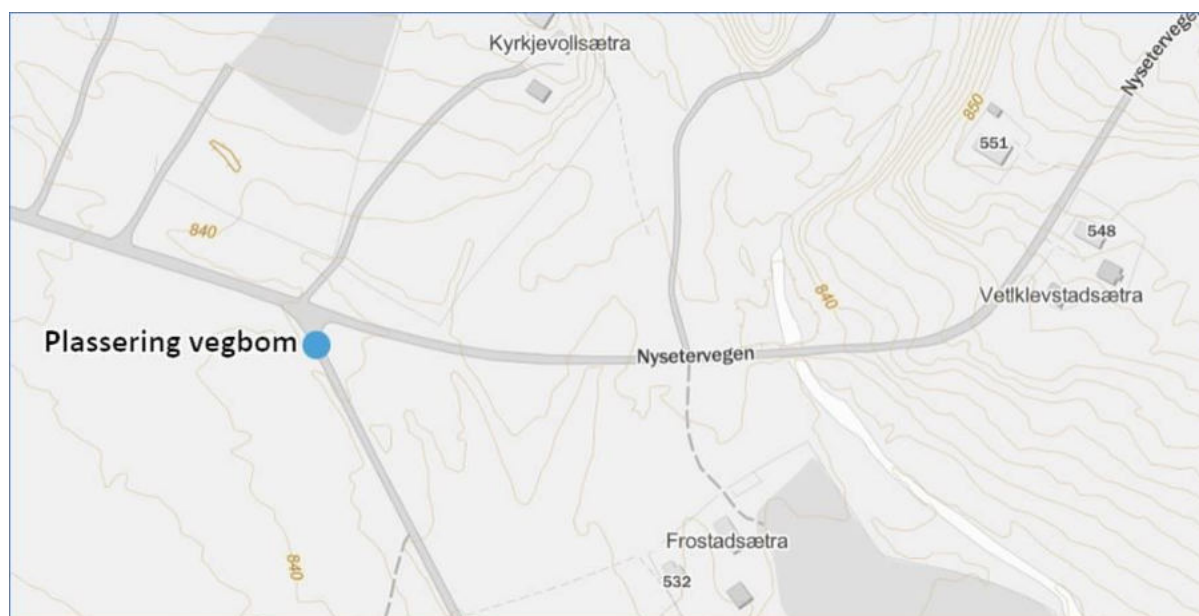
(...)

c. Motorferdsel på følgende veier i perioden 1. juni til 1. desember:

- Peer Gynt seterveg.

3. Oppsetting av vegbom

Partene Nyseter sameige og Peer Gynt seterveg gir Rondane-Dovre nasjonalparkstyre rett til å sette opp vegbom på Peer Gynt seterveg, like innenfor avkjøringen til Kvamsnysætrin, se kartutsnitt figur 1. Oppsetting av vegbommen bekostes i sin helhet av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, og nasjonalparkstyret står som eier av vegbommen.

Figur 1. Plassering av vegbom på Peer Gynt seterveg, ved Kvamsnysætrin.

4. Drift av vegbommen

Vegbommen i pkt. 3 driftes slik:

- Styret for Peer Gynt seterveg får nøkler til låsen på bommen, og er ansvarlig for å holde bommen låst i perioden 1. desember – 1. juni.
 - Vegbommen kan i denne perioden, etter avtale med Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, likevel holdes åpen i forbindelse med hogst/skogsdrift tillatt i tråd med vernskogsbestemmelsene i skogbruksloven, jf. § 3, pkt. 2.2 i verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde.
- Rondane-Dovre nasjonalparkstyret sørger for at det blir ført oppsyn med at bommen blir driftet i tråd med avtalen.
- Rondane-Dovre nasjonalparkstyre er ansvarlig for vedlikehold og reparasjoner som er nødvendig for å holde vegbommen i driftsmessig stand.

Partene har fått en frist til 01.09.22 for å gi tilbakemelding på avtaleforslaget.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

Verneformål – forskrift

Frydalen landskapsvernområde

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Frydalen landskapsvernområde er å:

- ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart,
- ta vare på leveområder for villreinstammen i Rondane og et rikt dyre- og planteliv,
- ta vare på landskapsformene.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

1.1. Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Med de unntak som følger av forskriftens punkt 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som veibygging, oppføring av bygninger eller anlegg, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, framføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende.

Fylkesmannen avgjør i tvilstilfeller om et tiltak må anses å ville endre landskapets art eller karakter vesentlig.

5 Motorferdsel

5.1 Motorisert ferdsel med motorkjøretøy til lands og til vanns er forbudt, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken er forbudt.

5.2. Bestemmelsen i 5.1 er ikke til hinder for:

e. Motorferdsel på bilveien fra Tjønnebakken til bommen ved Måsåhusene.

Forvaltningsplan

s. 84

Peer-Gynt seterveg

Vernebestemmelsen åpner for motorferdsel på Peer-Gynt seterveg i perioden fra 1. juni til 1. desember. Avstikkere til setrene langs Peer-Gynt seterveg er en del av Peer-Gynt seterveg og regnes derfor som bilveg.

Naturmangfoldloven

§ 48

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

§§ 8 - 12

I tillegg til behandling etter verneforskrift og eventuelle retningslinjer i forvaltningsplanen (og naturmangfoldloven § 48) må søknaden også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 i (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmf. § 7.

Presedens

I brev fra Miljødirektoratet, datert 02.03.15 heter det bl.a.:

Presedensvurderingen bør være så konkret som mulig. Presedensfaren skal være reell og ikke hypotetisk. En konkret presedensvurdering vil bidra til likebehandling og ivareta hensynet til rimelighet. Dette vil øke forståelsen for verneforvaltningen.

Vurderingen av presedensvirkninger knytter seg for det første til sannsynligheten for at lignende tiltak vil fremmes i fremtiden.

Vurdering

Saken legges fram for nasjonalparkstyret under forutsetning av at det kreves tilslutning fra vegstyret og grunneieren.

På hjemmesiden til Peer Gynt seterveg finner en kart som vist i figur 2. Kartet viser at vegstrekningen innenfor Frydalen landskapsvernområde er vist som to ulike parseller:

- Kvam seterveg
- Peer Gynt seterveg.

På siden til Kvam Seterveg SA (<https://www.kvamseterveg.no/>) finner vi følgende informasjon:

«Kvam Seterveg SA er et privat veiselskap som har som formål å forvalte veier i henhold til veilagets vedteker.

De følgende veier administreres av Kvam Seterveg SA:

- Nyseter (Bom ved Bjørgebu)

(...)»

I foretaksregisteret er formålet for Kvam Seterveg SA referert:

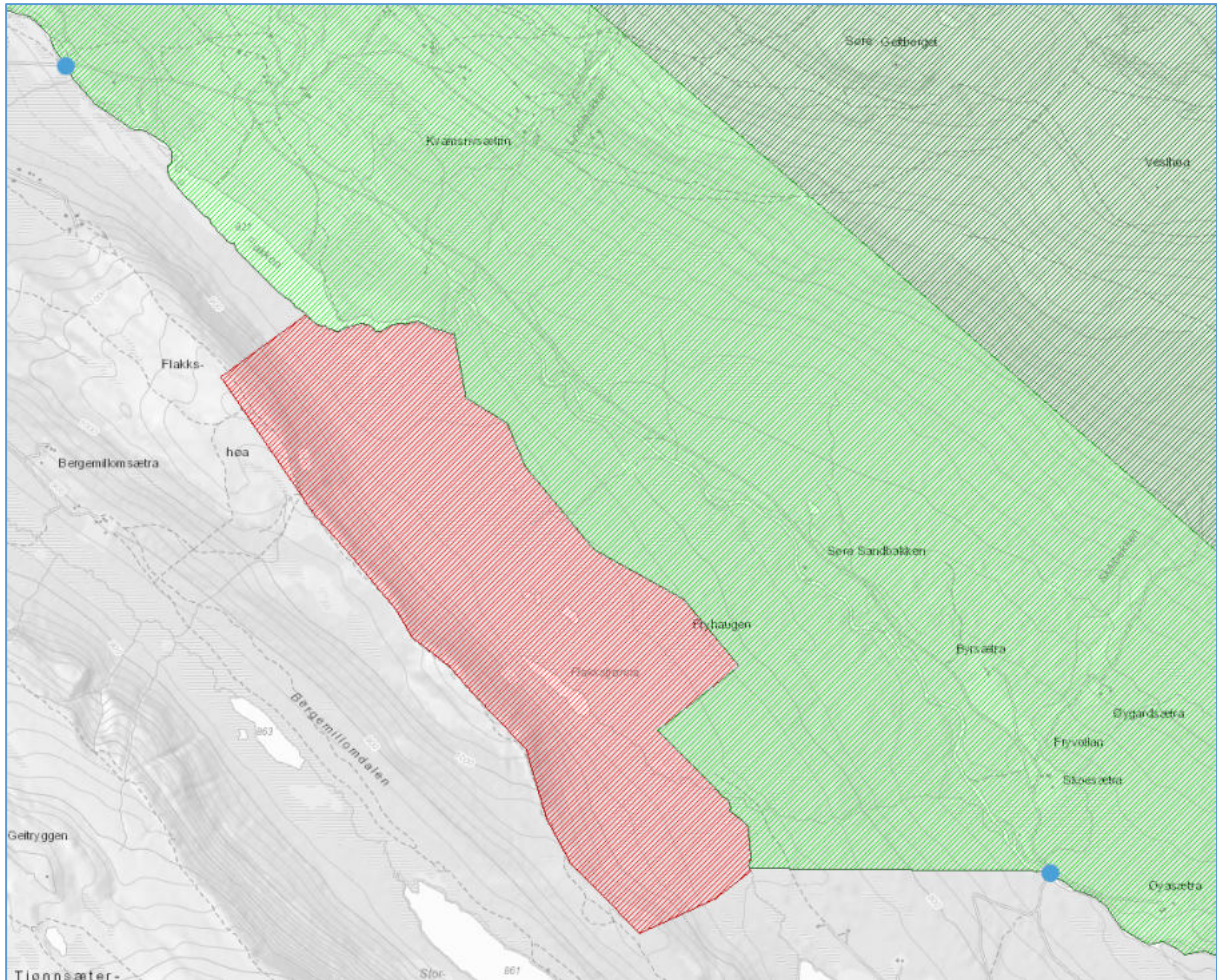
- *«Ha ei rasjonell og økonomisk drift til beste for brukerne av: Tjønnetervegen- fra Stølane til Tjønnetra.*
- *Haugsetervegen- fra Rondaplassen til Haugsetrene.*
- *Nysetervegen- fra Bjørgebu til Hovde, Bergemillom og Nysetra.»*

I figur 3 er det vist skjæringspunkt for Kvam seterveg / Peer Gynt seterveg og vernegrensen for Frydalen landskapsvernområde.

Nasjonalparkforvalteren legger til grunn at det i verneforskriften er ment hele vegstrekningen innenfor Frydalen landskapsvernområde, selv om det i kart fra veglaget er vist som to ulike parseller. Dette underbygges også av forvaltningsplanen, der «avstikkere» også er definert som bilveg. Nasjonalparkforvalteren har også fått opplyst at på vernetidspunktet så var hele strekningen innenfor Frydalen landskapsvernområde benevnt som Peer Gynt seterveg.

Figur 2. Kartutsnitt fra <http://www.peergyntseterveg.com/> .

Figur 3. Skjeringspunkt (●) Kvam seterveg / Peer Gynt seterveg og vernegrensen for Frydalen landskapsvernområde

Bakgrunnen for at Peer Gynt seterveg er stengt for motorferdsel i perioden 1. desember – 1. juni er hensynet til villreinens bruk av fjellområdene på begge sider av Frydalen. Det foregår et årvisst trekk av bukk fra områdene i Rondane og Vulufjell, til Tjønnsæterfjellet vest for Frydalen, se figur 4.

Peer Gynt seterveg danner en akse på tvers av villreintrekket. Siden trekket starter på senvinteren – våren er det viktig at motorferdselen på Peer Gynt seterveg ikke starter før åpningsdatoen 1. juni. Motorferdselen kan forstyrre villreintrekket, i en periode da det ellers er ro i området. Skisesongen og løypeprepareringen er over, og det er derfor viktig å ikke åpne for annen aktivitet som kan påvirke villreinens trekk og bruk av området.

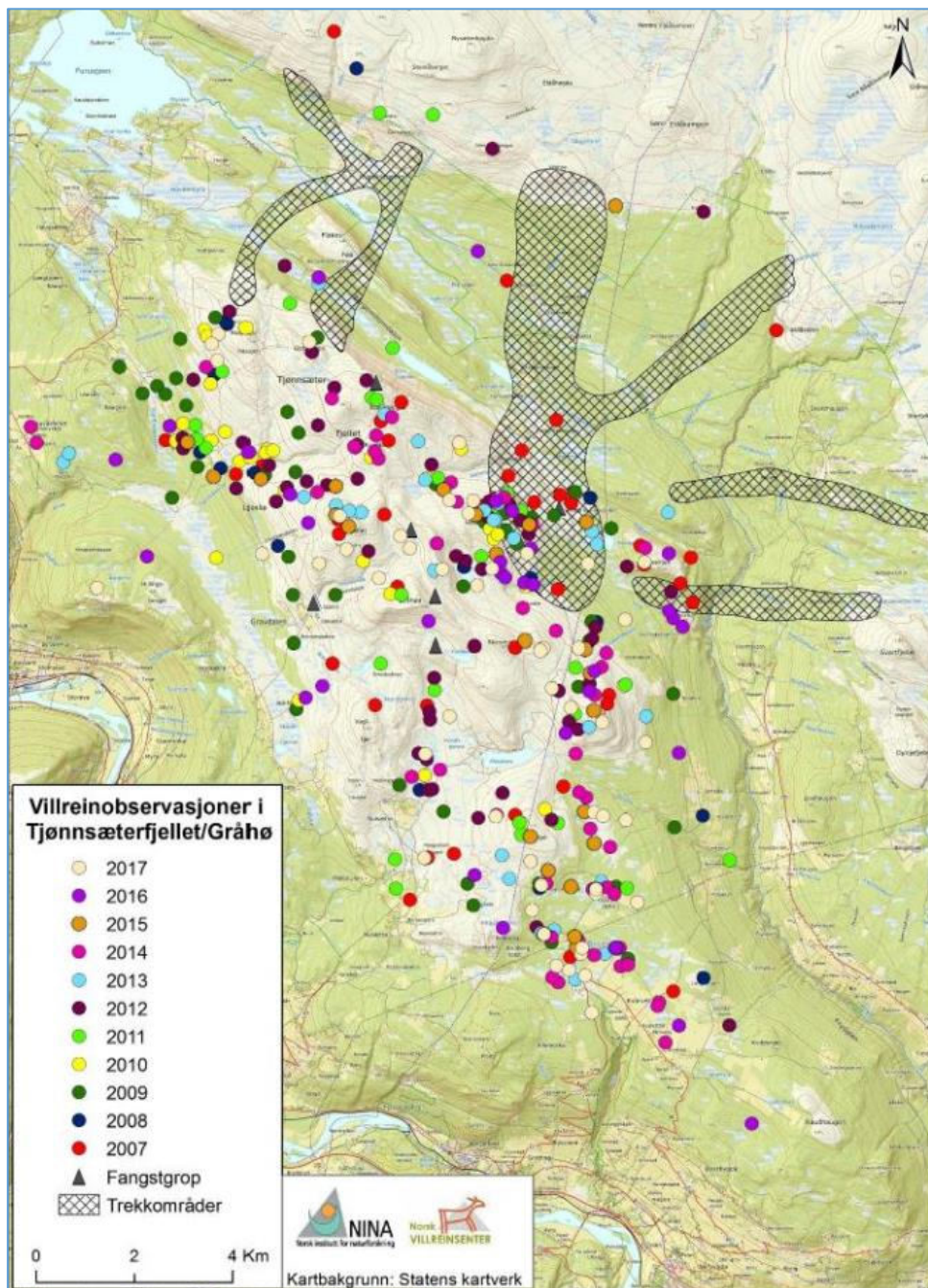
I sakens anledning blir det også vist til andre vegar som har regulerte åpningstider i verneforskriftene:

- Grimsdalsvegen
- Haverdalsvegen
- Vegen til Spranget
- Vegen til Dørålseter.

Disse vegene er stengt med bom i periodene med forbud mot motorferdsel.

Siden dagens ordninger ikke ser ut til å gi en ønsket begrensning i motorferdselen på Peer Gynt seterveg i perioden da vegen skal være stengt, vil nasjonalparkforvalteren innstille på

en omforent løsning med en vegbom på Peer Gynt seterveg, like innenfor avkjøringen til Kvamsnysætrin.

Figur 4. Flokkobservasjonene i Gråhø/Tjønnsæterfjellet i perioden 2007 – 2017.

Arkivsaksnummer: 2022/11720-14

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 09.01.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	4/2023	10.02.2023

Klage - Dovre NP - Grimsdalen LVO - søknad - motorferdsel snødekt mark - etter øvingsplan for 2023 - Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps

Innstilling fra forvalter

A

Med hjemmel i forvaltningsloven § 33 opprettholder Rondane-Dovre nasjonalparkstyre vedtak i delegert sak, datert 28.11.22.

Saken blir sendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørd.

Hovedinnholdet i klagen er vurdert i punkt A) – H). I klagen er det ikke lagt fram nye opplysninger som er vesentlige for vurdering av søknaden fra Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps.

Den delegerte saken er behandlet på en lovmessig måte, basert på eksisterende kunnskap om verneområdene. Den omsøkte motorferdselen vurderes å ikke være i strid med verneformålet eller gi en nevneverdig påvirkning på verneverdiene.

Saksbehandling og vurdering av tilaket er gjort i tråd med brev fra Klima- og miljødepartementet, datert 15.05.20.

B.

Med hjemmel i forvaltningslovens § 42 blir klagen ikke gitt utsettende virkning for gjennomføring av kjentmannsturen. Tiltaket som vedtaket omhandler har ikke en uopprettelig eller irreversibel karakter.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Delegert sak - Dovre NP - Grimsdalen LVO - søknad - motorferdsel snødekt mark - etter øvingsplan for 2023 - Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps
- 2 B6 Kjentmannstur Dovre NP 2023 -revidert kart

Andre:

Nasjonalpark	Dovre, Rondane
Naturreservat	Flakktjørna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyre, Myldingi, Veslehjerkinnjønnin
Landskapsvernområde	Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

14.12.22. Villreinemnda for Rondane og Sølnekletten. Rondane nord villreinutvalg. Dovre NP – Grimsdalen LVO – søknad – motorferdsel snødekt mark – etter øvingsplan for 2023 – Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps – oversendelse av klage.

16.12.22. Dovre NP – Grimsdalen LVO – søknad – motorferdsel snødekt mark – etter øvingsplan for 2023 – Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps – mottatt klage – høve til å gi uttalelse.

03.01.23. Dovre kommune. Melding om vedtak – motorferdsel i utmark – Dovre – øvingsplan øvelse nr B1 – kjentmannstur Dovrefjell Øst – Brennhaug – Lesja – Dombås Røde Kors Hjelpekorps.

05.01.23. Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps. Kjentmannstur Dovre nasjonalpark.

06.01.23. Oppland Røde Kors Hjelpekorps. Uttalelse vedr øvingsplan nr. B6 fra Brennhaug-Lesja-Dombås Røde Kors Hjelpekorps- "Kjentmannstur Dovrefjell Øst".

13.01.23. Politiet. Vedrørende kjentmannsturer.

14.01.23. Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps. Uttalelse til klagen, jf. forvaltningslovens § 33.

26.01.23. Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps. Kopi av tillatelse – kjentmannstur – Joramo bygdealmening – 2023.

26.01.23. Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps. Kopi av tillatelse – kjentmannstur – Fokstugu – 2023.

26.01.23. Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps. Kopi av tillatelse – kjentmannstur – Gråsida grunneierlag – 2023.

Saksopplysninger

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i brev datert 28.11.22 fattet delegert vedtak:

«Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, får Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors hjelpekorps dispensasjon til motorferdsel på snødekt mark for kjentmannstur i deler av Dovre nasjonalpark og Grimsdalen landskapsvernområder.

Følgende vilkår gjelder for vedtaket punkt 1 over :

- Motorferdselen skal skje langs trase som vist i figur 1.
- Dispensasjonen gjelder for en dag, 18. februar 2023 , kl. 09:00 -17:00.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 12 snøskutere fra hjelpekorpsene og 2 snøskutere fra politiet. Alle skutere skal ha et eksemplar av denne tillatelsen om det blir gjennomført kontroll i området.
- Alle snøskutere skal være tydelig merket med Røde Kors sin logo.
- Alle snøskutere skal kjøre samlet og følge samme spor på hele turen.
- Det stilles som krav at Statens naturoppsyn eller andre som de utpeker skal være med på turen.
- En uke før aktiviteten skal gjennomføres skal SNO/fjellopsynet kontaktes for å avklare endelig kjørerute vurdert opp mot informasjon om villreinens tilhold på tidspunktet. Legges godkjent kjørtrasé om av hensyn til villrein skal sekretariatet i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre varsles.

- Ved eventuell kontakt med villrein skal aktiviteten avbrytes til reinen har trukket ut av området. Deltakende oppsyn kan legge om kjøreruta av hensyn til villrein.
- All kjøring skal skje på godt snødekt mark og begrenses til det mest nødvendige. Kjøringa skal foregå hensynsfullt slik at skader på vegetasjon og unødig forstyrrelse av dyrelivet eller andre som bedriver friluftsliv i området unngås.

Etter endt tur skal det skrives en kort rapport. Rapport samt GPS-logg fra turen skal senest 1. april sendes Rondane-Dovre nasjonalparkstyre v/Statsforvalteren i Innlandet, Postboks 987, 2604 Lillehammer eller via følgende e-post: sfinpost@statsforvalteren.no . Merk rapporten med «arkivsak 22/11720».

Brennhaug Lesja og Dombås hjelpekorps søkte i brev datert 28.11.22_om:

«Viser til vedlagte øvingsplan som er godkjent av Innlandet politidistrikt, samt kjøring av kjentmannsturer i nasjonalparkene som er anbefalt av samme instans.

Dette er år 4 i vår 5 årige øvingsplan.

Vi søker hermed Rondane-Dovre nasjonalparkstyre om tillatelse til motorisert ferdsel for følgende aktivitet i 2023:

Øvelse B6: Kjentmannstur i Dovre nasjonalpark:

Motorisert ferdsel med inntil 12 snøskutere, i tillegg 2 skutere fra politiet, lørdag 18. februar fra kl. 09:00 til kl. 17:00.

Det sendes egen søknad til private grunneierlag og Dovre kommune.

Vedlagt kart viser kjørerute for motorisert ferdsel i forbindelse med kjentmannsturen.»

I brev fra Politiet datert 05.11.19 står det:

«Viser til ny øvingsplan. Øvingsplanen er godkjent når det gjelder utenfor Nasjonalparkene.

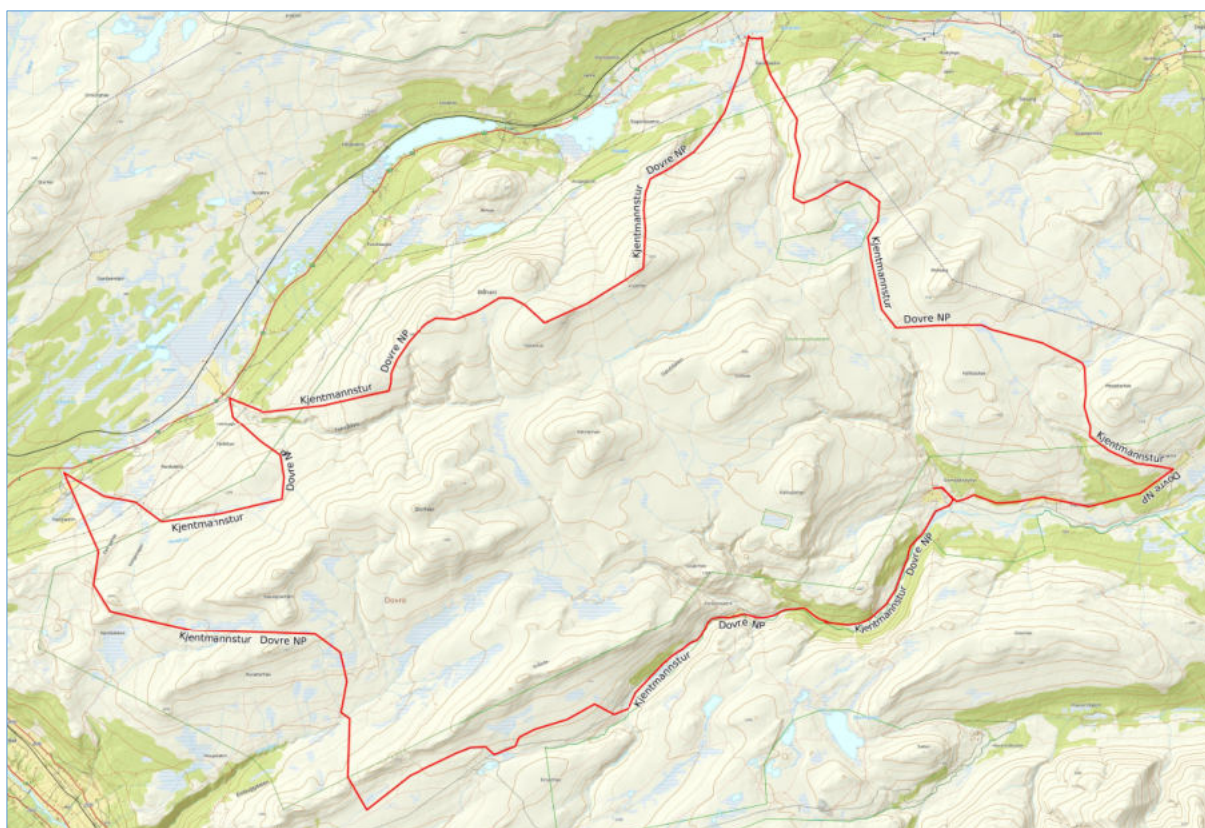
For Nasjonalparkene har vi skrevet en positiv uttalelse til nasjonalparkstyrene.»

Søker har ellers opplyst at det er ønskelig med deltagelse av to snøskutere fra politiet.

Nedenfor er det vist et utklipp fra øvingsplanen, og et kart med den omsøkte ruten for kjentmannsturen. (figur A)

Faksimile fra øvingsplanen, øvelse B6 er vist her:

Øvelse nr. B6	Navn på øvelsen: Kjentmannstur Dovre nasjonalpark	Tema for øvelsen: Bli kjent i området på vinterføre.	Øvingsmomenter m.v. Kartlegge og gjøre oss kjent med trygge veier inn og ut av fjellet med snøscooter Kartlegging av områder med snøskredfare Kjennskap til åpne råk(vann) og isforhold Tilstand og tilkomst til ulike buer i fjellområdet om vinteren
Tidspunkt:	Lørdag og søndag (en helg), mellom vinterferie og påske året 2023. Nøyaktig dato settes senest 1 mnd før øvelsen gjennomføres.		
Øvingsområde:	(Fylke, kommune, områdets navn, kjørerute) Oppland fylke Dovre kommune Dovre nasjonalpark Se vedlagte kart merket øvelse nr og navn	Kjentmannskjøring utenfor verneområde trenger dispensasjon etter § 6 fra Kommunen: Kommune: _____ Dispensasjon: Godkjent / Ikke Godkjent Sign/stemp (evt vedlagt disp.) _____	
Verneområde:	Ja ☒ Nei ☐	Hvis ja, oppgi hvilket verneområde. Det må søkes om dispensasjon.	(Verneområdets navn) Dovre nasjonalpark Grimsdalen landskapsvernområde Fokstugu landskapsvernområde
Antall kjøretøy og personer som forventes involvert: 15 snøscootere og 20 personer		Politiets kommentarer med eventuell godkjenning:	
Ansvarlig øvingsleder: Korpsleder Dombås røde kors hjelpekorps, tlf. 976 99 024			

Figur A. Kart fra søknaden – planlagt rute for omsøkt kjentmannstur.

Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten har i e-post datert 14.12.22 sendt følgende:

«Vedlagt er felles klage fra Villreinutvalget for Rondane Nord og Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten på dispensasjon for motorferdsel på snødekt mark – Dovre nasjonalpark og Grimsdalen landskapsvernområde.»

Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten og Rondane nord villreinutvalg har i felles brev datert 14.12.22 lagt fram følgende klage:

«Vi viser til oversendelse av vedtak fra Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 28.11.22, deres ref. 2022/11720-2.

Klagen framsettes innen klagefristen. Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten er i flere arealplansaker vurdert som klageberettiget av Statsforvalteren/Fylkesmannen. Også denne saken gjelder hensynet til villreinen, og både Villreinnemnda for Rondane-Sølknkletten og Villreinutvalget for Rondane Nord anser seg som klageberettiget i saken.

Villreinnemnda og Villreinutvalget påklager delegert vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre om å gi dispensasjon til motorferdsel på snødekt mark for kjentmannstur i deler av Dovre nasjonalpark og Grimsdalen landskapsvernområder for Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps. Vi mener at vedtaket strider mot formålene med opprettelsen av de to verneområdene.

Verneforskriftene og naturmangfoldlova

Ett av hovedformålene med opprettelsen av Dovre nasjonalpark er å ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane (<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2003-10-24-1267>). Tilsvarende er Grimsdalen landskapsvernområde opprettet for å «sikre viktige og mye brukte trekkområder for villreinen» (<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2003-10-24-1268>).

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt.

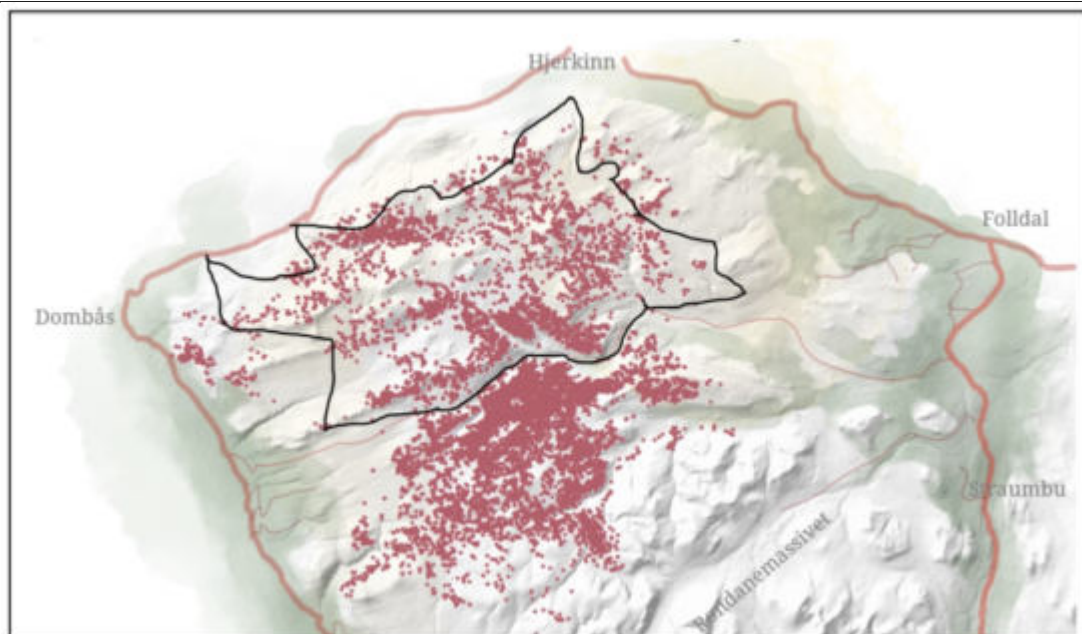
Unntak kan vurderes «dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke gis om disse vilkårene er oppfylt. Skjønn og instruksjer fra overordnede myndigheter spiller også inn.

Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Tiltak/bruk må også generelt vurderes etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8- 12.

Dispensasjonen

Dispensasjonen gjelder for kjentmannstur for 14 skutere 18. februar, langs trasé som vist i figur 1. Tillatelsen er gitt i henhold til den generelle dispensasjonsbestemmelsen i Naturmangfoldlova, §48

Figur 1. GPS-merka simler mars 2009-april 2018, perioden fra desember tom mars (<http://server.villrein.no/fokus/rn/>) Omsøkt trasé er grovt inntegna på frihånd.

Forvaltningsplan og besøksstrategier for Rondane nasjonalpark og Dovre nasjonalpark

Forvaltningsplanen for de store verneområdene i Rondane er fra 2009 og er under revisjon. Gjeldende forvaltningsplan (avsnitt 4.5.2

https://www.nasjonalparkstyre.no/uploads/files_rondane_dovre/Forvaltningsplaner/Forvaltningsplan-for-de-store-verneomradene-i-Rondane-2009/Forvaltningsplan-for-de-store-verneomrade-iRondane-2009.pdf) åpner for å stikke løype fra Eftansåi til Grimsdalshytta (del av omsøkt trasé), men kun som «Stikka påskeskiløype» der merking er tillatt annonsert fra fredagen en drøy uke før palmesøndag til 2. påskedag. Stikker kan settes ut to dager før og samles inn senest fire dager etter tillatt annonseringsperiode.

(https://www.nasjonalparkstyre.no/uploads/files_rondane_dovre/Forvaltningsplaner/Forvaltningsplan-for-de-store-verneomradene-i-Rondane-2009/Vedlegg-23-skiloyper-tabell.pdf)

Forvaltningsplanen har vært supplert/oppdatert gjennom arbeidet med besøksstrategier for Rondane nasjonalpark (2015) og Dovre nasjonalpark (2021).

I besøksstrategien for Rondane nasjonalpark er Grimsdalen utpekt som ett av fem fokusområder. En av to hovedmål for dette området er å «Bedre muligheten for villrein til å trekke nord-sør på tvers av Grimsdalen»

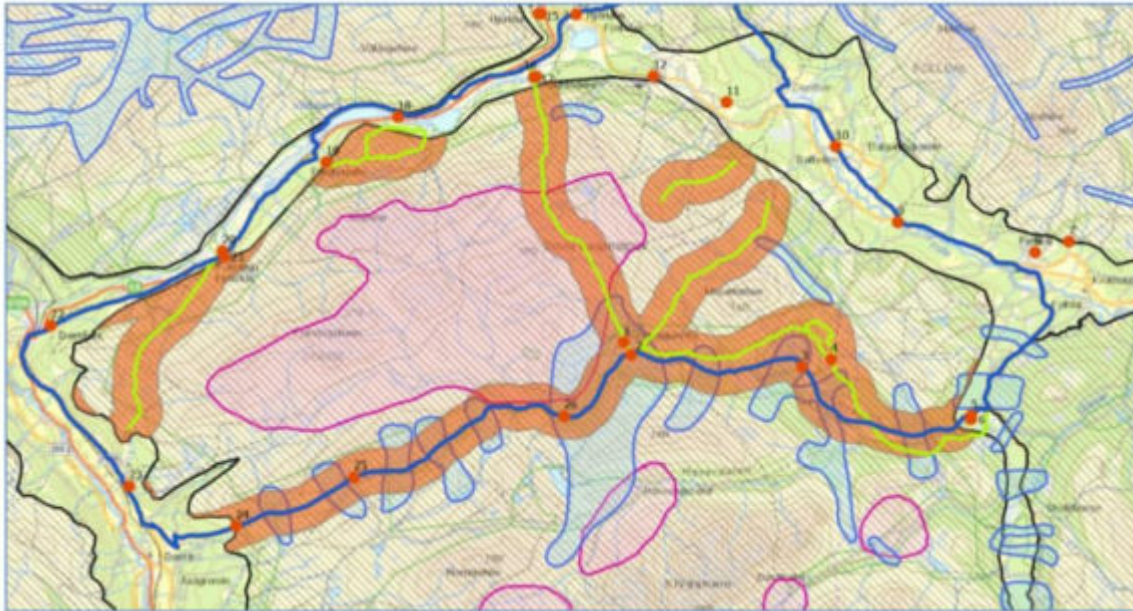
(https://www.nasjonalparkstyre.no/uploads/files_rondane_dovre/Forvaltningsplaner/Besoksstrategi-for-Rondane-nasjonalpark/Besoksstrategi-for-Rondane-nasjonalpark.pdf).

Som grunnlag for besøksstrategien for Dovre nasjonalpark ble det utarbeidet en sårbarhetsanalyse:

Villreinen bruker områdene på begge sider av Grimsdalen. I perioder med mye ferdsel på Grimsdalsvegen viser villreinen redusert frekvens for trekk på tvers av Grimsdalen, og en konsentrasjon av trekkene til områder lengst vest i Grimsdalen. Dette er uheldig for utnyttning av beite, og kan gi ulemper med for høye konsentrasjoner av dyr på beitearealene. Områdene i Dovre nasjonalpark har færre inngrep og mindre ferdsel enn andre deler av leveområdet til villreinen nord for Ula. For villreinen er det viktig også framover å ha slike rolige områder tilgjengelig, og at nye tiltak og aktiviteter legges til deler av Rondane der bruken allerede er stor.

Det blir også vist til faren for ytterligere oppsplitting i delbestander nord og sør for Grimsdalen, og det som står i NINA-rapport 1013 på s. 153: «Økt trafikk, sommer og vinter, kan forverre situasjonen og føre til nok en oppsplitting av bestanden i Rondane Nord.»

Besøksstrategien inkluderer også et kart som viser soner med påvirkning fra ulike ferdselselement på sårbar natur, se figur 2.

Figur 2. Kart som viser soner (rød farge) med påvirkning fra ulike ferdselselement på sårbar natur. Kartet viser ellers kalvingsområde (rød skravur), helårsbeite (grønn skravur) og trekk-korridorer (blå omriss).

Besøksforvaltningsstrategien har to mål (avsnitt 3.1) , hvorav det ene er retta mot å ivareta villreinen:

Besøksforvaltningen i Dovre nasjonalpark skal sikre verneverdiene i Dovre nasjonalpark på lang sikt. Dette gjelder særlig leveområdet for villrein, sårbare vegetasjonstyper, og sårbare hekkelokaliteter for fugl. Villreinen skal ikke bli ytterligere fortrent fra kalvingsområder, helårsbeiter eller trekkorridorer. Tilgangen til lavereliggende beiter i sommerhalvåret må forbedres, og villreintrekket over Grimsdalen må ivaretas.

Retningslinjer om redningstjenestens bruk av snøskuter i utmark og i verneområder (Klima- og miljødepartementet 15.mai 2020 (ref. 13/120-16))

I retningslinjene viser Klima- og miljødepartementet til at øvingsvirksomhet som hovedregel skal legges utenfor verneområdene, og at den må innskrenkes til så begrensede områder og så kort tidsrom som mulig.

Forvaltningsmyndigheten skal som hovedregel bare kunne gi dispensasjon til øvingskjøring og kjentmannskjøring som er ledd i en øvingsplan. (s.4).

....

Dersom øvingsplanen er forankret sentralt (på nasjonalt nivå) hos Røde Kors Hjelpekorps, Norsk Folkehjelp, Norske redningshunder eller andre lignende større redningsorganisasjoner, og planen er i samsvar med vurderinger fra lokal redningssentral, skal forvaltningsmyndigheten normalt gi dispensasjon til kjøring som omsøkt i planen, herunder gi dispensasjon for flere år av gangen, såfremt dette ikke vil stride mot vernevedtakets formål og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. (s. 4).

Øvingsplanene skal sendes til kommunen og til lokal redningsssentral v/politimesteren. Politimesteren går gjennom planene og gir sin vurdering, før øvingsplanene sendes til forvaltningsmyndigheten for eventuelle verneområder som berøres».

Øvingsplanen fra Røde Kors Hjelpekorps Dombås

Øvingsplanen det vises til i søknaden gjelder Røde Kors Hjelpekorps Dombås, mens tillatelsen er gitt til Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps.

Innlandet politidistrikt har gjennomgått øvingsplanen. Ut fra oversendte kopi av planen med politiets påtegninger, framgår det ikke hvordan politiet har vurdert de ulike turene; Rubrikken «Politiets kommentarer med eventuell godkjenning» er ikke fylt ut, og vurderingene framgår heller ikke av følgebrevet fra politiet. Hvordan naturmangfoldlovas §8-12 er vurdert framgår dermed ikke av oversendelsen fra Innlandet politidistrikt (jfr. Naturmangfoldlovas § 7 om prinsipper for offentlig beslutningstaking).

I sitt svar (05.11.2019, ref. 19/30132-1) skriver Innlandet politidistrikt at

«Øvingsplanen er godkjent når det gjelder utenfor Nasjonalparkene. For Nasjonalparkene har vi skrevet en positiv uttalelse til nasjonalparkstyrene».

Øvinger inne i nasjonalparkene er med andre ord ikke godkjent av lokal redningsssentral, kun anbefalt.

Tilstanden for villreinen i Rondane

Villreinen ble innplassert på den norske «rødlista» over truede arter høsten 2021, i kategorien «Nær truet».

Nasjonalt har det blitt økt fokus på ivaretagelse av villreinen også gjennom «Kvalitetsnormen for villrein» som ble fastsatt av Klima- og miljødepartementet 23. juni 2020 (<https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/regjeringen-solberg/aktuelt-regjeringensolberg/kld/nyheter/2020-nyheter/negative-paverknader-pa-villreinen-skalkartleggast/id2715331/>). Formålet med kvalitetsnormen er å bidra til at villreinen og de ulike villreinområdene forvaltes på en slik måte at internasjonale forpliktelser overholdes, og at

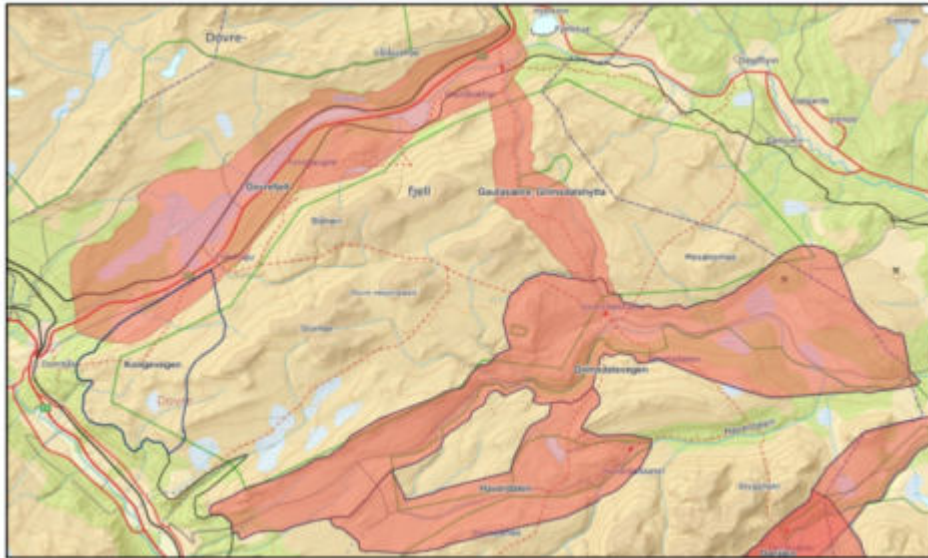
nasjonale målsettinger om ivaretagelse av levedyktige bestander innenfor sine naturlige utbredelsesområder nås.

Klassifiseringen av de nasjonale villreinområdene i henhold til forskrift for Kvalitetsnorm for villrein ble presentert i april 2022. Klassifiseringen viser at Rondane er blant de seks områdene i Norge der tilstanden for villreinen vurderes å være dårlig (rød tilstand), slik at målene regjeringen har satt for villreinområdene ikke nås. For Rondane som helhet er det reduksjonen i trekkpassasjer som er utslagsgivende for klassifiseringen. Rondane Nord blir klassifisert som «rød» også i forhold til reduksjon av leveområder.

(<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2022/april/klassifisering-av-de-ti-nasjonalevillreinomradene-etter-kvalitetsnorm-for-villrein-forste-klassifisering--2022/>)

Som grunnlag for klassifiseringen ble datagrunnlaget for villreinens arealbruk oppdatert (<https://storymaps.arcgis.com/stories/d8273320f9144bbe9a3d70b3a4585422>). I dette arbeidet ble det kartlagt bl.a. såkalte fokusområder: «Fokusområder omfatter områder hvor det er, eller man mistenker at det kan bli, utfordringer for villreinen som skyldes arealinngrep og menneskelig aktivitet. Effektene av dette er ofte arealunnvikelse, der reinen unngår å bruke hele eller deler av funksjonsområder den ellers ville ha tatt i bruk på den gjeldende årstid, eller ulik grad av hindringer av reinens naturlige trekk mellom ulike funksjonsområder.

Den planlagte ruta vil berøre fire av fokusområdene; Dovrefjell, Kongevegen (kun markert med omriss i figur 3), Gautåsætre/Grimsdalshytta og Grimsdalsvegen)

Bestandsplanen for Rondane Nord 2021-2025 beskriver en alvorlig situasjon for villreinen i Rondane, der bestandsmålet for planperioden 2016-2020 ikke er oppnådd. Rondane Villreinområde er de siste årene i realiteten delt i tre delbestander fordi tidligere trekk er opphørt; Rondane Sør, Rondane Nord: Områdene sør og nord for Ula elv. Det er ingen tegn til at disse trekkene vil ta seg opp igjen i overskuelig fremtid med mindre konkrete, og dels omfattende tiltak iverksettes. For områdene nord for Ula elv (inkludert Haverdalen) er det langsiktige bestandsmålet foreslått opprettholdt på 1200 dyr, men er for inneværende bestandsplanperiode satt til 1100 dyr.

Vurdering av klagegrunnlaget

Kjentmannskjøring for hjelpekorpsene i Rondane/Dovre nasjonalparker har vært et diskusjonstema også tidligere, seinst i 2021, knyttet til en annen trasé. Det er derfor beklagelig at søknaden om dispensasjon ikke ble sendt på høring til Villreinutvalget og Villreinnemnda før dispensasjon ble gitt.

Villreinnemnda og Villreinutvalget mener at dispensasjonen som nå er gitt ikke er i tråd verken med verneformålene for Dovre nasjonalpark eller Grimsdalen landskapsvernområde, og heller ikke i tråd med målene i besøksstrategiene for Rondane nasjonalpark eller Dovre nasjonalpark. Besøksstrategiene er en del av forvaltningsplanene for de store verneområdene i Rondane, men er ikke omtalt i dispensasjonen som er gitt.

Skal det gis dispensasjon i strid med verneformålet skal sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjøre det nødvendig. Det foreligger en øvelsesplan for Dombås Røde Kors Hjelpekorps, men Innlandet politidistrikt har ikke godkjent den omsøkte turen, kun anbefalt den. (Det er for øvrig usikkerhet knyttet til kjøreruten i øvingsplanen siden det originale kartvedlegget ikke er vedlagt, og kartvedlegget til nåværende søknad er navnsatt som «revidert»).

Både Villreinutvalget og Villreinnemnda har stor forståelse for det øvingsbehovet frivillig redningstjeneste har, og ser på denne beredskapen som svært viktig for brukere av fjellet. Den traséen som nå er valgt vil imidlertid med stor sannsynlighet forstyrre villreinflokker i området, jfr. figur 1. Villreinen i Rondane er blant de mest sky villreinstammene i Norge, med en fluktavstand¹ på 1000 meter (<https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2593734>).

Traséen gjennom Grimsdalen, på tvers av villreintrekkene er særlig uheldig. Det meste av kjøreruta gjennom Grimsdalen vil følge vegen gjennom dalen, som er åpen sommerstid. Vi vil derfor stille spørsmålstegn ved behovet for en kjentmannstur her. I de mest krevende terrengavsnittene vil nedbør- og vindforhold umiddelbart før og under en redningsaksjon

sterkt påvirke hvor man kan ta seg frem pga. skavloppbygging og vindhull som oppstår. Sikkerhet for mannskapene og effekt av innsatsen må under enhver slik aksjon basere seg på lokal og fersk kunnskap om forholdene. Den generelle kunnskapen om terrenget/vegen kan innhentes på sommeren, da det allerede er betydelig ferdsel i området og vegen som nevnt er åpen for allmenn ferdsel.

Vi stiller videre et generelt spørsmål ved om det er behov for 14 snøscootere på en kjentmannstur. Et så høyt antall snøscootere vil representere en større grad av forstyrrelse enn om antall kjøretøyer minimeres. Særlig i krevende terreng vil avstand mellom kjøretøyene økes, og 50-150 meters mellomrom mellom hver snøscooter må påregnes. Dette vil utgjøre en massiv forstyrring. Vi oppfordrer til å se nøye på omfanget av øvelser med tanke på antall snøscootere, både for denne søknaden og for framtidige søknader.

Om det skulle oppstå behov for en redningsaksjon i fjellet vil denne med stor sannsynlighet ha utgangspunkt i stikken løype da det er der en stor andel av besøkende ferdes. Ved å legge kjentmannsturen langs disse løypetraséene, samtidig med at løypene stikkes, vil en opprettholde noen refugier villreinen kan oppholde seg i, også i vinter- og påskeferie. Videre vil man da unngå at kjentmannsruta i praksis blir en ustikket løype som mange vil velge å følge i løpet av påsken. Nedbørsforholdene i Rondane er slik at sporene etter kjøring med 14 snøscootere vil bli stående nærmest til våren kommer.

1 Fluktavstanden varierer med hvor lett de som ferdes er å oppdage, typen ferdsel, fart, vindretning osv. Typiske fluktavstander er derfor bare veiledende.

Konklusjon

Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten og Villreinutvalget for Rondane Nord mener at dispensasjonen strider mot verneformålet for Dovre nasjonalpark og Grimsdalen landskapsvernområde, og at verken sikkerhetshensyn eller andre vesentlige samfunnshensyn er så tungtveiende at dispensasjon kan innvilges verken for den valgte kjøreruta eller med et så stort antall skutere.

Dersom klagen ikke tas til følge av nasjonalparkstyret eller dersom klagen ikke er ferdigbehandlet innen kjøringen er planlagt å finne sted, ber vi om utsatt iverksetting av tiltaket, jfr. Forvaltningslova §42.

Nasjonalparkforvalteren har 16.12.22 sendt brev til Brennhaug Lesja Dombås Røde Kors hjelpekorps med følgende:

«Vi viser til vårt brev datert 28.11.22 med «Delegert sak - Dovre NP - Grimsdalen LVO - søknad - motorferdsel snødekt mark - etter øvingsplan for 2023 - Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps».

I e-post datert 14.12.22 har vi nå mottatt felles klage på vedtaket fra Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten og Rondane nord villreinutvalg. (vedlegg)

Vi viser til forvaltningsloven § 33, der det bl.a. står:

«Når noen reknes som motpart i saken skal underinstansen varsle vedkommende snarest mulig, jfr. likevel § 16 tredje ledd. Samtidig skal settes frist for å gi uttalelse. Varsles klagemotparten ved brev, skal kopi av klagen vedlegges med mindre parten etter § 19 kan nektes adgang til den.»

Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps gis med dette anledning til å uttale seg til klagen, jf. forvaltningslovens § 33. Frist for å uttale seg blir satt til 15.01.23.

Vi legger opp til behandling av klagen i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, møte 10.02.23.»

Brennhaug Lesja og Dombås hjelpekorps har i e-post datert 04.01.23 gitt følgende kommentar til klagen:

«Vi ber om at vedtaket fra Dovre kommune blir lagt ved saken.»

Brennhaug Lesja og Dombås hjelpekorps har i brev datert 14.01.23 gitt følgende kommentar til klagen:

«Vi viser til vedtak fra Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 28.11.22, deres ref. 2022/11720-2. Samt brev fra Rondane-Dovre nasjonalparkstyre datert 16.12.2022 som informerer oss om klage innkommet fra Villreinnemnda for Rondane, og Sølnekletten og Rondane nord villreinutvalg.

Vi mener klagen fra Villreinnemnda for Rondane-Sølnekletten og Villreinutvalget for Rondane Nord ikke inneholder elementer som bør medføre at deres klage tas til følge. Det har ikke vært endringer i verneplanen for det aktuelle området siden forrige kjentmannstur. Vi mener verneformålet er godt ivaretatt slik planen for aktuell kjentmannstur er planlagt.

Vi synes også det er merkelig at klager kommer med noen påstander om hvordan vi arbeider under kjentmannsturer / søk og redningsaksjoner, når disse påstander er så tydelig feil.

Hjelpekorpsene i Lesja og Dovre

Hjelpekorpsene i Lesja og Dovre kommune, har totalt ca. 60 medlemmer på sine alarm lister, dette er utelukkende mannskaper som innehar kompetanse godt utover minimumskravet som gjelder for godkjente medlemmer i Norges Røde Kors hjelpekorps. Frem til et medlem godkjennes for søk og redning er en å se på som aspirant, og deltar på aktiviteter tilpasset egen kompetanse, med ikke skarpe oppdrag.

Det tar i dag fra 12 – 18 måneder fra første kontakt med hjelpekorpsset, til en har nødvendige kurs/kompetanse for å delta ved søk og redningsaksjoner i fjellet. Totalt er det snakk om minimum 130 timer med opplæring innen ulike områder.

Hjelpekorpsene i Lesja og Dovre består av mange godt voksne med lang erfaring, og et voksende antall ny yngre medlemmer.

Alt arbeid i hjelpekorpsset gjøres som dugnad, dette gjelder alt fra administrativt arbeid til utførelse av søk og redningsaksjoner, dette gjør at vi selv må gjøre oss kjent med forvaltningsplaner og ulike regelverk for våre aktiviteter i de ulike verneområdene. Dette er et meget tungt og krevende arbeid for de som har denne oppgaven, og det blir tyngre og tyngre å klare å få på plass all dokumentasjon som kreves for å ha aktiviteter i ulike verneområder. Dette er utordringer som vi dessverre på sikt ser at kan være til hinder for å gjennomføre trygge og vellykkede søk og redningsaksjoner i fjellet.

Våre tilpasninger til nasjonalparken og villreinen

Siden 2005 har de 3 hjelpekorpsene i Lesja og Dovre hatt et tett samarbeid når det gjelder øvelser og trening av mannskaper, dette har siden 2010 også omfattet kjentmannsturer. Dette arbeidet ble startet etter initiativ fra Berit Fiksdal hos Dovre kommune, som hadde 3 gode grunner for å anbefale samarbeid.

- 1. Felles kjentmannstur ville skape mindre trafikk med snøscooter i fjellet, enn 3 separate turer fra hjelpekorpsene.*
- 2. Felles kjentmannstur ville kunne redusere behovet for å repetere kjentmannsturene mer enn hvert 5 år, da flere gjør seg kjent i det aktuelle området hver gang kjentmannsturen kjøres.*
- 3. Kraftig redusert papirarbeid når det gjelder søknadsprosessen for kjentmannsturer.*

Tidligere var det vanlig med årlige (eller minimum hvert annet år) kjentmannsturer i for eksempel Dovre NP og Rondane nord. Disse kjentmannsturene ble kjørt av både Brennhaug og Dombås på ulike datoer, noe som medførte mye kjøring i fjellet.

Kort forklart har vi i for eksempel i området som er Dovre NP gått fra 6 - 10 kjentmannsturer i løpet av en 5 års periode, ned til dagens situasjon som er kun en tur i hvert område i løpet av en 5 års periode. Bare her vil vi si at ferdsel med snøscooter er redusert betraktelig, samt at nå er forvaltning og oppsyn med i valg av trase og gjennomføring av kjentmannsturene. Gevinsten for villreinen vil vi si her er stor, og fra et tiltak som er innført av hjelpekorpsene selv.

Øvingsplanen er felles for de 3 hjelpekorpsene, det administrative arbeidet er det Dombås Røde Kors hjelpekorps som utfører arbeidet på vegne av de 3 hjelpekorpsene.

Valg av trase

Trasen fra Grimsdalhytta og gjennom Grimsdalen mot Dovre bygda ble diskutert med forvaltningsmyndigheter under et møte på Hjerkunns hus 20.10.2022. På dette møte deltok saksbehandlere i nasjonalparkstyre, politiet og medlemmer fra hjelpekorpsene. Her kom det tydelig frem at trasen fra Grimsdalhytta vil være en mindre belastning for villreinen total sett, enn å følge hele trasen tilbake til Røde Kors hytta ved Hundyrju. Vi har også hatt flere savnet langs veien fra Grimsdalhytta vinterstid, da det er kjent at det ofte er lett finne frem langs denne trasen om vinteren. Våre kjentmannsturer har to formål, det ene er å gjøre oss kjent med endringer av snøforholdene i området, det andre er å kartlegge trygge innfartsveier mot kjente turistområder. Ved en nød hendelse på Grimsdalhytta (for eksempel brann) vil vei trasen i Grimsdalen fra Dovre være den ene av 2 mulige traser for snøscooter.

Behovet for å kjenne til snøforholdene

Det er korrekt som klager skriver at snøforholdene i fjellet er «ferskvare», men en årlig kjentmannstur på vinterstid har vi gått vekk fra nettopp pga villreinen. Vi har derfor fokus på å se etter de større forandringene, og da endte opp med en 5 års periode. Dette er informasjon for oss som er viktig, det å se de større forandringene med tanke på snømengde og vindretning. Vi mener at kjentmannstur minimum hvert 5 år er innenfor hva vi har som et minimumsbehov.

Vurdering av forholdene med tanke på snøskred er så krevende, at vi er nødt til å kjenne til traser som IKKE tar oss inn i løsne- eller utløpsområder for snøskred.

Antall snøscootere og avstand mellom disse

Vi er 3 hjelpekorps som samarbeider, og vi har redusert antall turer til kun 1 hvert 5 år i aktuelt område. Da betyr dessverre det at vi har nødt til å akseptere et litt større antall som er med på en slik kjentmannstur. Vi er i dag 60 godkjente medlemmer, og vi må kunne tilby opp mot halvparten å delta på dette, slik at det enkelte medlem får deltatt hvert 10 – 15 år.

I øvingsplanen er det nevnt 15 snøscootere og 20 personer, men vi har i selve søknaden kun søkt om 12 snøscootere fra hjelpekorpsset samt 2 fra politiet. Vi må søke for politiet deltakelse slik systemet er i dag.

Det er av klager oppgitt en avstand mellom våre snøscootere på 50 – 150 meter, noe vi synes er litt overaskende. Vi trener på å holde avstander som er vesentlig kortere enn dette, ja under kjøring i dårlig vær vil avstander opp mot 150 meter være direkte farlig. Reel avstand mellom scootere under kjentmannstur er som med bil, vi holder oss til ca. 5 sekunders avstand. Samt at hastigheten på kjentmannsturer er lav, nettopp for å se hva som er rundt oss. Så vi informerer for start om viktigheten med avstand mellom snøscootere, ikke for nære den fremfor, men eller ikke mer enn 30 meter bak den fremfor.

Selv om vi er 14 snøscootere på kjentmannstur, så blir det kun et spor, da vi har innarbeidet en kultur om å følge sporet til snøscooter fremfor deg, det er et trygt spor.

Ambulanseoppdrag utenfor vei, samt søk og redningsaksjoner

De fleste av våre oppdrag nord i Rondane og i området ved Dovre NP skjer utenfor oppkjørte traser. Kun enkelte ambulanseoppdrag der vi henter personer med skade/sykdom skjer på turisthytter eller langs oppkjørte traser.

Når vi har søk og redningsaksjoner foregår disse meget sjelden langs oppkjørte traser, det er nettopp derfor de trenger hjelp. De har ingen «markører» i terrenget å forholde seg til. De som blir savnet eller ber om hjelp for de ikke vet hvor de er oppholder seg sjelden langs en oppkjørt løype i våre områder. Dette er nok mer vanlig lengre sør i Rondane.

Bruk av Forvaltningslova §42

Vi stiller også spørsmålsteget ved klager sitt siste avsnitt om å bruke paragraf 42 i Forvaltningsloven for å regelrett stoppe vår godkjente aktivitet om de ikke skulle få medhold i sin klage. Hadde vi søkt om å bygge ei hytte, eller hogge et tre så ville jeg sett det som relevant. Men at vi vil medføre ulempe for villreinen ved å gjennomføre kjentmannsturen blir som å spå i fremtiden. Mest sannsynlig vil vi verken vi eller villreinen se noe til hverandre på turen, noe som kan ses i rapporter fra tidligere turer. Bl.a. i Rondane nord der SNO har deltatt de siste 2 kjentmannsturene.

Loven sier:

§ 42. (utsatt iverksetting av vedtak).

Underinstansen, klageinstans eller annet overordnet organ kan beslutte at vedtak ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Når en part eller en annen med rettslig klageinteresse akter å gå til søksmål eller har reist søksmål for å få vedtaket prøvd ved domstol, kan organ som nevnt utsette iverksettingen til det foreligger endelig dom. Det samme gjelder når en part eller en annen med rettslig klageinteresse akter å bringe eller har brakt en sak inn for Sivilombudet. Anmodninger om utsetting skal avgjøres snarest mulig. For øvrig gjelder det som er bestemt i annen lovgivning om utsettende virkning av klage, søksmål m.m.

Det kan settes vilkår for utsettingen. Avslag på anmodning om utsetting skal være grunnlagt. Begrunnelse skal gis samtidig med avslaget.

Slik vi tolker § 42 så må klagen enten inneholde varsel om søksmål eller varsle at de ønsker dette, eller eventuelt akter å bringe saken inn for Sivilombudet. Noe vi ikke ser at klager opplyser om, og vi håper dette heller ikke er tilfelle.

Uttalelser fra andre

- Oppland røde kors sin uttalelse i saken ligger vedlagt
- Dovre kommune sin tilatelse ligger vedlagt, merk spesielt teksten i deres vedtak
- Innlandet Politidistrikt sender selv sin uttalelse direkte til dere

Konklusjon

Vi mener klager ikke frembringer opplysninger som medfører at klagen bør tas til følge, og at tillatelsen til kjentmannsturen opprettholdes.»

Dovre kommune har i brev datert 03.01.23 sendt melding om følgende vedtak:

«Rådmannens vedtak:

- Kjøretillatelsen gitt av kommunen skal være med under kjøringen
- Hensynet til villrein skal ivaretas
- Tillatelse fra grunneieren skal være hentet før morferdselen
- Kjøring og tiltak skal gjennomføres på en omsynsfull måte slik at terreng og vegetasjonsdekket ikke blir påført unødvendig skade
- Kjøreløp skal leveres til kommunen når tiltaket det er søkt om er avsluttet.»

Oppland Røde Kors Hjelpekorps har i brev datert 06.01.23 kommet med følgende uttalelse:

«Redningstjenestens oppgave er å forestå øyeblikkelig innsats for å redde mennesker fra død og skader som følge av ulykkes- eller faresituasjoner som krever koordinering, og som ikke blir ivaretatt av særskilt opprettede organer eller ved særlige tiltak, jf. Meld. St. 29 (2011-2012). I redningstjenesten inngår en rekke frivillige organisasjoner, jf. organisasjonsplan for redningstjenesten vedtatt ved kgl. res. 4. juli 1980. Redningstjenesten koordineres av Hovedredningssentralen og lokal redningssentral. Hvert politidistrikt utgjør en slik lokal redningssentral under ledelse av politimesteren. Det er Hovedredningssentralen eller lokal redningssentral som kaller ut redningstjenestens frivillige organisasjoner dersom det er behov for deres bistand.

Redningstjenestens adgang til motorferdsel i utmark og på vassdrag fremgår av motorferdselloven § 4 første ledd bokstav a: "Uten hinder av § 3 er motorferdsel tillatt i forbindelse med: a) Politi-, ambulanse- og redningstjeneste og oppsyns- og tilsynstjeneste etablert med hjemmel i lov". I Miljøverndepartementets rundskriv T-1/96 pkt. 6.1 legges det til grunn at bestemmelsen ikke bare gir hjemmel for kjøring i utryknings situasjoner, men også hjemler motorferdsel i forbindelse med øvelses- og utdanningsvirksomhet for enheter som politi, Røde Kors Hjelpekorps, Norsk Folkehjelp, Norske Redningshunder og liknende frivillige hjelpeorganisasjoner som deltar i den offentlige redningstjeneste. Det er en forutsetning at øvelsene er ledd i et øvelsesprogram, det vil si at det er reelle øvelser som er et ledd i redningstjenestens organiserte øvelser virksomhet.

I verneområder gjelder i tillegg verneforskriftenes eventuelle regler for motorferdsel. Dersom verneforskriften ikke inneholder bestemmelser om motorferdsel, er adgangen til motorferdsel kun regulert gjennom de alminnelige reglene i motorferdselloven med tilhørende forskrifter samt naturmangfoldloven kap. II og V. For de fleste verneområdene er det fastsatt i verneforskriftene at motorferdsel til lands og til vanns er forbudt. Det er imidlertid gjort unntak for kjøring til visse formål, blant annet for kjøring i forbindelse med ambulanse, politi, brannvern- og rednings virksomhet. Det er et overordnet mål i verneområder å redusere motorisert ferdsel til et minimum, derfor skal slik ferdsel begrenses til det som er strengt nødvendig.

For å være i stand til å redde liv og ivareta egen sikkerhet ved redningsoperasjoner, vil imidlertid redningstjenesten til en viss grad være avhengige av mulighet for øvingskjøring og i praksis særlig kjøring for å bli kjent ("kjentmannskjøring") innenfor verneområder.

Øvingskjøring og kjentmannskjøring innenfor et verneområde kan skje dersom det gis dispensasjon fra verneforskriften etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48.

Ved vurdering av om tiltaket er i strid med verneformålet og om det påvirker verneverdiene nevneverdig, må det tas utgangspunkt i verneformålet slik det er angitt i formålsbestemmelsen for aktuelt verneområde. Det må vurderes konkret i hvilken grad motorferdsel vinterstid er i strid med de formål som er angitt, herunder påvirkning på naturtyper, arter mv. Dersom friluftsliv er del av verneformålet skal det i vurderingen her også legges vekt på at forebyggende redningstjeneste er viktig for allmennhetens friluftslivsutøvelse.

Øvingsplanen B6 fra korpene Brennhauget-Lesja-Dombås Røde Kors Hjelpekorps, er forankret på nasjonalt nivå i Røde Kors da øvingsplanen er skrevet i henhold til nasjonale retningslinjer i Norges Røde Kors.

På bakgrunn av det som er beskrevet over støttes søknaden fra de tre hjelpekorpene, og vi ber om at Rondane-Dovre nasjonalparkstyre gir tillatelse til motorisert ferdsel i tråd med søknaden.»

Politiet har i brev datert 13.01.23 kommet med følgende uttalelse:

«Vi har forstått det slik at aktuelle villreinnemnder har kommet med innspill i forhold til RKHK sine planer om kjentmannsturer i Rondane Nord. Ledergruppa i politiet i Nord-Gudbrandsdal ønsker i den forbindelse å påpeke følgende:

Redningstjenesten er et av politiets flere beredskapsområder. RKHK er en av flere viktige frivillige rednings- og beredskapsressurser som politiet benytter seg av i reelle aksjoner.

"Håndbok for redningstjenesten" beskriver sikkerhet og risikohåndtering ved redningsoppdrag. Politiets innsatsleder har et overordnet ansvar for sikkerheten i aksjonen.

Det kan ofte være vanskelig å identifisere alle risikomomenter i en aksjon. Generelt kan en imidlertid fastslå at å være kjent vil være med på å minimere risikoen for uønskede hendelser.

Slik politiet ser det, er det derfor viktig at RKHK får gjennomføre sine ønsker om kjentmannsturer.»

Joramo bygdealmening (11.01.23), **Fokstugu** (21.01.23) og **Gråsida grunneierlag** (25.01.23) har gitt sine samtykker som grunneiere til gjennomføring av kjentmannsturen.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespann.

Verneformål – forskrift

Dovre nasjonalpark

§ 2 Formål

Hovedformålet med opprettelsen av Dovre nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

6. *Motorferdsel*

6.1 Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

Grimsdalen landskapsvernområde

Formålet med opprettelsen av Grimsdalen landskapsvernområde er å:

- ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart,
- ta vare på en del av et stort sammenhengende fjellområde, med leveområder villreinstammen i Rondane og et rikt dyre- og planteliv,
- sikre viktige og mye brukte trekkområder for villreinen,
- ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmlser

5. *Motorferdsel*

5.1 Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

Forvaltningsplan

s. 92

Kjentmannskjøring kan få dispensasjon etter en plan som omfatter berørte redningsorganisasjoner over et større område. Planen skal være godkjent av politimestrene og søknad sendes gjennom den politimester som har koordineringsansvar for naturoppsyn i verneområdene. Forvaltningsmyndigheten skal legge hensynet til verneverdiene til grunn for behandling av søknad. Det er viktig at det legges en realistisk behovsvurdering til grunn. Kjentmannskjøring bør arrangeres i samarbeid med fjelloppsyn/naturoppsynet og disse skal trekkes inn i planleggingen og gjennomføringen.

Brev fra Klima- og miljødepartementet, 15.05.20

«Innenfor vernede områder er utgangspunktet i de fleste verneområder at øvingskjøring er forbudt. Det er et overordnet mål i verneområder å redusere motorisert ferdsel til et minimum, derfor skal slik ferdsel begrenses til det som er strengt nødvendig. For å være i stand til å redde liv og ivareta egen sikkerhet ved redningsoperasjoner, vil imidlertid redningstjenesten til en viss grad være avhengige av mulighet for øvingskjøring og i praksis særlig kjøring for å bli kjent ("kjentmannskjøring") innenfor verneområder.

Øvingskjøring og kjentmannskjøring innenfor et verneområde kan skje dersom det gis dispensasjon fra verneforskriften etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Søknad om dispensasjon sendes forvaltningsmyndigheten for verneområdet. Forvaltningsmyndigheten skal vurdere slike søknader etter § 48 første alternativ, som gjelder dispensasjon for kjøring som ikke er i strid med verneformålet, eller som kan skade verneverdiene nevneverdig..

(...)

Ved vurdering av om tiltaket er i strid med verneformålet og om det påvirker verneverdiene nevneverdig, må det tas utgangspunkt i verneformålet slik det er angitt i formålsbestemmelsen for aktuelt verneområde. Det må vurderes konkret i hvilken grad motorferdsel vinterstid er i strid med de formål som er angitt, herunder påvirkning på naturtyper, arter mv. Dersom friluftsliv er del av verneformålet skal det i vurderingen her også legges vekt på at forebyggende redningstjeneste er viktig for allmennhetens friluftslivsutøvelse.»

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke nødvendigvis gis om vilkåra skulle være oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet

Saken må i tillegg til vurdering etter verneforskrift og forvaltningsplan også vurderes etter naturmangfoldlovens § 7 om miljørettslige prinsipper i

§ 8 kunnskapsgrunnlag,

§ 9 føre-var prinsippet,

§ 10 samlet belastning på økosystemet,

§ 11 kostnader ved miljøforingelse bæres av tiltakshaver samt

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Forvaltningsloven

§ 28 (vedtak som kan påklages, klageinstans)

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen).

(...)

§ 29 (klagefrist)

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

§ 33 (saksforberedelsen i klagesak)

(...)

Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog [§ 31](#).

§ 42 (utsatt iverksetting av vedtak)

Underinstansen, klageinstans eller annet overordnet organ kan beslutte at vedtak ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Når en part eller en annen med rettslig klageinteresse akter å gå til søksmål eller har reist søksmål for å få vedtaket prøvd ved domstol, kan organ som nevnt utsette iverksettingen til det foreligger endelig dom. Det samme gjelder når en part eller en annen med rettslig klageinteresse akter å bringe eller har brakt en sak inn for Sivilombudet. Anmodninger om utsetting skal avgjøres snarest mulig. For øvrig gjelder det som er bestemt i annen lovgivning om utsettende virkning av klage, søksmål m.m.

Det kan settes vilkår for utsettingen. Avslag på anmodning om utsetting skal være grunngitt. Begrunnelse skal gis samtidig med avslaget.

Presedens

I brev fra Miljødirektoratet, datert 02.03.15 heter det bl.a.:

Presedensvurderingen bør være så konkret som mulig. Presedensfaren skal være reell og ikke hypotetisk. En konkret presedensvurdering vil bidra til likebehandling og ivareta hensynet til rimelighet. Dette vil øke forståelsen for verneforvaltningen.

Vurderingen av presedensvirkninger knytter seg for det første til sannsynligheten for at lignende tiltak vil fremmes i fremtiden.

Vurdering

Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten er et forvaltningsorgan opprettet med hjemmel i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 21:

«Villrein i alle villreinområder med areal i to eller flere kommuner skal forvaltes av ei villreinnemnd. Villreinnemnda skal arbeide for en langsiktig bærekraftig forvaltning av villreinen og dens leveområder i samsvar med naturmangfoldloven og viltloven.»

Rondane nord villreinutvalg er en sammenslutning av rettighetshavere til villreinjakt innenfor de deltagende parters område. Villreinutvalget søker villreinnemnda om godkjenning av bestandsplaner, fellingskvoter, og står ellers for organisering og gjennomføring av villreinjakta.

Villrein er en sentral del av verneformålet for Dovre nasjonalpark og Grimsdalen landskapsverneområde. De klagende parter har derfor klagerett. (jf. forvaltningsloven § 28) Klagen er rettidig framsatt, og tas etter dette under behandling. (jf. forvaltningsloven § 29)

Klagerne har levert et omfattende klageskriv. De enkelte forhold som klagerne tar opp er sortert, og kommentert i tabellen nedenfor.

Nr	Enkelte forhold tatt opp i klageskrivet	Kommentar
A	Vedtaket strider mot formålene med opprettelsen av de to verneområdene.	<p>Nasjonalparkforvalteren mener vedtaket ikke er i strid med verneformålet. I brev fra Klima- og miljødepartementet, datert 15.05.20 står det bl.a.:</p> <p><i>«Dersom friluftsliv er del av verneformålet skal det i vurderingen her også legges vekt på at forebyggende redningstjeneste er viktig for allmennhetens friluftslivsutøvelse.»</i></p> <p>Friluftsliv er en del av verneformålet, både for Dovre nasjonalpark og Grimsdalen landskapsvernområde.</p> <p>Traseen som er godkjent ligger i hovedsak i utkanten av nasjonalparken, eller følger godkjente traseer for merking av skiløyper.</p> <p>Den godkjente kjentmannsturen inngår i en fem-årig øvingsplan, og er en enkelt tur i dette området i løpet av femårsperioden. Det er forutsatt at Statens naturoppsyn skal delta på kjentmannsturen, slik at nødvendige hensyn blir tatt hvis en skulle treffe på villrein undervegs.</p>
B	Ikke i tråd med målene i besøksstrategiene for Rondane nasjonalpark eller Dovre nasjonalpark.	<p>Nasjonalparkforvalteren mener vedtaket ikke er i strid med målene for besøksstrategiene for Rondane nasjonalpark og Dovre nasjonalpark. For Dovre nasjonalpark gjelder det at bruken av nasjonalparken kan videreføres som i dag, innenfor rammene av verneforskriften og forvaltningsplanen. I lys av dette må en legge vekt på at friluftsliv er nevnt som en del av verneformålet.</p> <p>Søknaden om kjentmannstur er behandlet i tråd med Forvaltningsplanen for de store verneområdene i Rondane (2009): <i>«Kjentmannskjøring kan få dispensasjon etter en plan som omfatter berørte redningsorganisasjoner over et større område.»</i></p>
C	Øvinger inne i nasjonalparkene er ikke godkjent av lokal redningssentral, kun anbefalt.	<p>Nasjonalparkforvakteren mener dette må sees på som formaliteter, slik at lokal redningssentral (politiet) ikke har villet overprøve nasjonalparkstyrets myndighet etter naturmangfoldloven. Når lokal redningssentral (politiet) tilrår at øvingsplanen, og at den aktuelle øvelsen B6 blir gjennomført, må en se det slik at øvelsen er godkjent så langt myndigheten til lokal redningssentral (politiet) rekker.</p> <p>Vedtaket er derfor i tråd med brev fra Klima- og miljødepartementet, datert 15.05.20 står det bl.a.:</p>

		<p>«Forvaltningsmyndigheten skal som hovedregel bare kunne gi dispensasjon til øvingskjøring og kjentmannskjøring som er ledd i en øvingsplan.»</p> <p>Og videre: «Dersom øvingsplanen er forankret sentralt (på nasjonalt nivå) hos Røde Kors Hjelpekorps, Norsk Folkehjelp, Norske redningshunder eller andre lignende større redningsorganisasjoner, og planen er i samsvar med vurderinger fra lokal redningssentral, skal forvaltningsmyndigheten normalt gi dispensasjon til kjøring som omsøkt i planen, herunder gi dispensasjon for flere år av gangen, såfremt dette ikke vil stride mot vernevedtakets formål og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.» (...) «Innenfor berørte verneområder skal øvingsplanene danne grunnlaget for søknader om dispensasjon til øvingskjøring etter naturmangfoldloven § 48, jf. punkt 4 i retningslinjene her.»</p>
D	<p>Det er derfor beklagelig at søknaden om dispensasjon ikke ble sendt på høring til Villreinutvalget og Villreinnemnda før dispensasjon ble gitt.</p>	<p>Det omsøkte tiltaket er behandlet i tråd med øvingsplanen og retningslinjer gitt i brev fra Klima- og miljødepartementet, datert 15.05.20. Kunnskapen om villreinsens bruk av området er god.</p> <p>Nasjonalparkforvalteren oppfatter derfor ikke tiltaket å ha et omfang som berettiger at saken sendes på høring.</p> <p>Rettighetshaverne har også sine rettigheter etter motorferdselloven, slik det går fram av departementets skriv: «Grunneier er dermed ikke rettslig forpliktet til å tillate redningstjenesten å kjøre snøscooter i utmark eller på annen måte stille sin eiendom til disposisjon i forbindelse med redningstjenestens øving.»</p> <p>Likevel er det anført fra departementet: «Med henvisning til samvirkeprinsippet vil departementet derfor oppfordre grunneiere til å bidra til gjennomføring av redningsøvelser ved å tillate bruk av snøscooter når det er nødvendig for å gjennomføre slike øvelser.»</p>
E	<p>Den traséen som nå er valgt vil imidlertid med stor sannsynlighet forstyrre villreinflokker i området.</p>	<p>Traseen som er godkjent ligger i hovedsak i utkanten av nasjonalparken, eller følger godkjente traseer for merking av skiløyper.</p> <p>Det er forutsatt at Statens naturoppsyn skal delta på kjentmannsturen, slik at nødvendige hensyn blir tatt hvis en skulle treffe på villrein undervegs.</p>
F	<p>Vi stiller videre et generelt spørsmål ved om det er behov for 14 snøscootere på en kjentmannstur. Et så høyt antall snøscootere vil representere en større grad av forstyrrelse enn om antall kjøretøyer minimeres. Særlig i krevende terreng vil avstand mellom kjøretøyene økes, og 50-</p>	<p>Nasjonalparkforvalteren er enig i at graden av forstyrrelse vil øke med størrelsen på følget av snøskutere. I en tilsvarende sak i Rondane nasjonalpark ble det satt en grense på 8 snøskutere. Dette er videre stadfestet av Miljødirektoratet i behandling av en klagesak. Her var traseen lagt mer på kryss og tverrs av leveområdet for villrein.</p> <p>I gjeldende sak har hjelpekorpsset tilpasset seg, og i hovedsak lagt traseen i utkanten av leveområdet for villrein, og i et mer roversiktig terreng. Forvalteren er da av den oppfatning at det vil være marginale</p>

	<p>150 meters mellomrom mellom hver snøscooter må påregnes. Dette vil utgjøre en massiv forstyrning. Vi oppfordrer til å se nøye på omfanget av øvelser med tanke på antall snøscootere, både for denne søknaden og for framtidige søknader.</p> <p>Traséen gjennom Grimsdalen, på tvers av villreintrekkene er særlig uheldig.</p>	<p>forskjeller i graden av forstyrrelse om følget har 8 eller 15 snøskutere. Kolonnen vil uansett passere forholdsvis raskt gjennom ulike deler/rom i landskapet. Videre er det forutsatt at Statens naturoppsyn skal delta på kjentmannsturen, slik at nødvendige hensyn blir tatt hvis en skulle treffe på villrein undervegs.</p> <p>Turen inngår i en fem-årig øvingsplan. Kjentmannsturen er derfor ikke en årlig hendelse. Det er også fornuftig, når kjentmannsturen først skal gjennomføres, at et visst antall av korpsets medlemmer for gjort seg kjent i området. Da vil redningstjenesten ha flere personer å spille på i en reell aksjon.</p> <p>Kjentmannsturen vil etter nasjonalparkforvalterens vurdering være av underordnet betydning, holdt opp mot omfanget av den alminnelige, lovlige ferdselen som ellers skjer i verneområdet.</p>
G	<p>Om det skulle oppstå behov for en redningsaksjon i fjellet vil denne med stor sannsynlighet ha utgangspunkt i stikken løype da det er der en stor andel av besøkende ferdes. Ved å legge kjentmannsturen langs disse løypetraséene, samtidig med at løypene stikkes, vil en opprettholde noen refugier villreinen kan oppholde seg i, også i vinter- og påskeferie. Videre vil man da unngå at kjentmannsruta i praksis blir en ustikket løype som mange vil velge å følge i løpet av påsken.</p> <p>Nedbørsforholdene i Rondane er slik at sporene etter kjøring med 14 snøscootere vil bli stående nærmest til våren kommer.</p>	<p>Hjelpekorpsset har i møte med sekretariatet oppgitt statistikk for reelle redningsaksjoner i verneområdene. Flere av aksjonene gjelder uthenting av skadde personer i områder utenfor de merkede løypene.</p>
H	<p>Dersom klagen ikke tas til følge av nasjonalparkstyret eller dersom klagen ikke er ferdigbehandlet innen kjøringen er planlagt å finne sted, ber vi om utsatt iverksettning av tiltaket, jfr. Forvaltningslova §42.</p>	<p>Regjeringen skriver bl.a.: «<i>En part som ved underinstansens vedtak har fått tillatelse til å gjennomføre et bestemt tiltak, vil altså normalt ha adgang til å starte opp med tiltaket mens en klage på vedtaket er til behandling.</i>»</p> <p>(https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-42---iverksettelse-av-enkeltvedtak-unde/id609608/)</p> <p>Nasjonalparkforvalteren mener det ikke er grunn å gi klagen oppsettende virkning. Tiltaket som vedtaket omhandler har ikke en uopprettelig eller irreversibel karakter, som gir grunn til å utsette gjennomføringen.</p>

Miljødirektoratets M106-2014 VEILEDER Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter gir bl.a. at:

- Dispensasjonsbestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser.
- Ved usikkerhet om tiltakets virkninger for naturmiljøet skal det legges vekt på føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9.
- Kravet om at tiltaket ikke skal påvirke nevneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever.

Nasjonalparkforvalteren legger til grunn at den omsøkte kjentmannsturen er en type uforutsett tiltak som ikke ble vurdert ved oppretting av verneområdet. Dette underbygges av at Klima- og miljødepartementet har sett det som nødvendig å gi egne retningslinjer i brev datert 15.05.20.

Vedtaket gjort av Dovre kommune blir tatt til orientering.

Brennhaug Lesja Dombås Røde Kors hjelpekorps, Oppland Røde Kors hjelpekorps og Politiet har kommet med uttalelser til klagen fra villreinnemnda/villreinutvalget. Hovepunkter blir kommentert her:

:

Nr	Enkelte forhold tatt opp i klageskrivet	Kommentar
A	Det tar i dag fra 12 – 18 måneder fra første kontakt med hjelpekorpsset, til en har nødvendige kurs/kompetanse for å delta ved søk og redningsaksjoner i fjellet. Totalt er det snakk om minimum 130 timer med opplæring innen ulike områder.	Kravene til opplæring og kompetanse er en terskel som bidrar til å sile ut personer som eventuelt ønsker å bli med i hjelpekorpsset kun for å få kjøre snøskuter.
B.	Siden 2005 har de 3 hjelpekorpsene i Lesja og Dovre hatt et tett samarbeid når det gjelder øvelser og trening av mannskaper, dette har siden 2010 også omfattet kjentmannsturer. 3 gode grunner for å anbefale samarbeid. 1. Felles kjentmannstur ville skape mindre trafikk med snøscooter i fjellet, enn 3 separate turer fra hjelpekorpsene. 2. Felles kjentmannstur ville kunne redusere behovet for å repetere kjentmannsturene mer enn hvert 5 år, da flere gjør seg kjent i det aktuelle området hver gang kjentmannsturen kjøres. 3. Kraftig redusert papirarbeid når det gjelder søknadsprosessen for kjentmannsturer.	Nasjonalparkforvalteren mener dette er rimelige betraktninger som det er verd å legge vekt på. Hjelpekorpsset har ikke krav på å få en dispensasjon for å gjennomføre en kjentmannstur. Redningstjenestens behov for å ivareta egen sikkerhet, og å kunne utføre effektive redningsaksjoner gjør det likevel til et berettiget krav, jf. også føringer fra Miljødirektoratet. Opplaget slik det er beskrevet her bidrar til å ivareta verneverdiene, samtidig som redningstjenesten får gjennomført kjentmannsturen med sine mannskaper.

C.	<p>Trasen fra Grimsdalhytta og gjennom Grimsdalen mot Dovre bygda ble diskutert med forvaltningsmyndigheter under et møte på Hjerkunns hus 20.10.2022. På dette møte deltok saksbehandlere i nasjonalparkstyre, politiet og medlemmer fra hjelpekorpsene. Her kom det tydelig frem at trasen fra Grimsdalshytta vil være en mindre belastning for villreinen total sett, enn å følge hele trasen tilbake til Røde Kors hytta ved Hundyrju.</p>	<p>Nasjonalparkforvalteren kan bekrefte at denne vurderingen ble ytret i møtet. Vurderingen opprettholdes. Det vil gi mindre belastning for villreinen å fullføre turen gjennom Grimsdalen, enn å ta tilbaketuren i samme trase. Området vil da få to passeringer av følget med snøskutere på samme dagen, ved siden av at nytten av turen blir redusert.</p>
D.	<p>Vurdering av forholdene med tanke på snøskred er så krevende, at vi er nødt til å kjenne til traser som IKKE tar oss inn i løse- eller utløpsområder for snøskred.</p>	<p>Dette er en rimelig vurdering som går på å ivareta redningstjenestens egen sikkerhet. Trasevalget er lagt i utkanten av leveområdet for villrein, for å ta hensyn til villreinens leveområde.</p>
E.	<p>I øvingsplanen er det nevnt 15 snøscootere og 20 personer, men vi har i selve søknaden kun søkt om 12 snøscootere fra hjelpekorpsset samt 2 fra politiet. Vi må søke for politiet deltakelse slik systemet er i dag.</p> <p>Det er av klager oppgitt en avstand mellom våre snøscootere på 50 – 150 meter, noe vi synes er litt overaskende.</p>	<p>Nasjonalparkforvalteren slutter seg til at med en 5-årig rullering av øvingsplanen er det samlede behovet for motorferdsel redusert. 12 snøskutere fra hjelpekorpsset og to fra politiet synes derfor å være et rimelig antall for denne kjentmannsturen.</p> <p>Nasjonalparkforvakteren ser heller ingen grunn til at det skal bli så lange avstander mellom den enkelte snøskuter, som klagerne frykter.</p>
F.	<p>Når vi har søk og redningsaksjoner foregår disse meget sjelden langs oppkjørte traser, det er nettopp derfor de trenger hjelp. De har ingen «markører» i terrenget å forholde seg til. De som blir savnet eller ber om hjelp for de ikke vet hvor de er oppholder seg sjelden langs en oppkjørt løype i våre områder. Dette er nok mer vanlig lengre sør i Rondane.</p>	<p>Nasjonalparkforvalteren ser behovet for å kunne gjøre seg kjent med ulike innganger til fjellområdet. Trasevalget er lagt i utkanten av leveområdet for villrein, for slik å ta hensyn til villreinens leveområde, samt som mannskapene kan gjøre seg kjent på traseer inn i aktuelle områder der det kan blir redningsaksjoner.</p>
G.	<p>Bruk av Forvaltningslova §42</p> <p>Vi stiller også spørsmålstegn ved klager sitt siste avsnitt om å bruke paragraf 42 i Forvaltningsloven for å regelrett stoppe vår godkjente aktivitet om de ikke skulle få medhold i sin klage. Hadde vi søkt om å bygge ei hytte, eller hogge et tre så ville jeg sett det som relevant.</p>	<p>Nasjonalparkforvakteren slutter seg til dette. Nasjonalparkforvalteren mener det ikke er grunn å gi klagen oppsettende virkning. Tiltaket som vedtaket omhandler har ikke en uopprettelig eller irreversibel karakter, som gir grunn til å utsette gjennomføringen.</p>
H.	<p>Øvingsplanen B6 fra korpsene Brennhaug-Lesja-Dombås Røde Kors Hjelpekorps, er forankret på nasjonalt nivå i Røde Kors da øvingsplanen er skrevet i henhold til nasjonale retningslinjer i Norges Røde Kors.</p>	<p>Dette er i tråd med retningslinjene i brev fra Miljødirektoratet, datert 15.05.20.</p>

	På bakgrunn av det som er beskrevet over støttes søknaden fra de tre hjelpekorpsene, og vi ber om at Rondane-Dovre nasjonalparkstyre gir tillatelse til motorisert ferdsel i tråd med søknaden. (Oppland RKH)	
I.	"Håndbok for redningstjenesten" beskriver sikkerhet og risikohåndtering ved redningsoppdrag. Politiets innsatsleder har et overordnet ansvar for sikkerheten i aksjonen. Det kan ofte være vanskelig å identifisere alle risikomomenter i en aksjon. Generelt kan en imidlertid fastslå at å være kjent vil være med på å minimere risikoen for uønskede hendelser. Slik politiet ser det, er det derfor viktig at RKHK får gjennomføre sine ønsker om kjentmannsturer. (Politiet)	Dette er en rimelig vurdering som går på å ivareta redningstjenestens egen sikkerhet. Trasevalget er lagt i utkanten av leveområdet for villrein, for å ta hensyn til villreinens leveområde.
J.	Vi mener klager ikke frembringer opplysninger som medfører at klagen bør tas til følge, og at tillatelsen til kjentmannsturen opprettholdes.	Dette er også nasjonalparkforvalterens konklusjon.

Søknaden skal vurderes etter miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven, § 8 - 12.

Kunnskapsgrunnlaget (jf naturmangfoldloven § 8) om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger bl.a.:

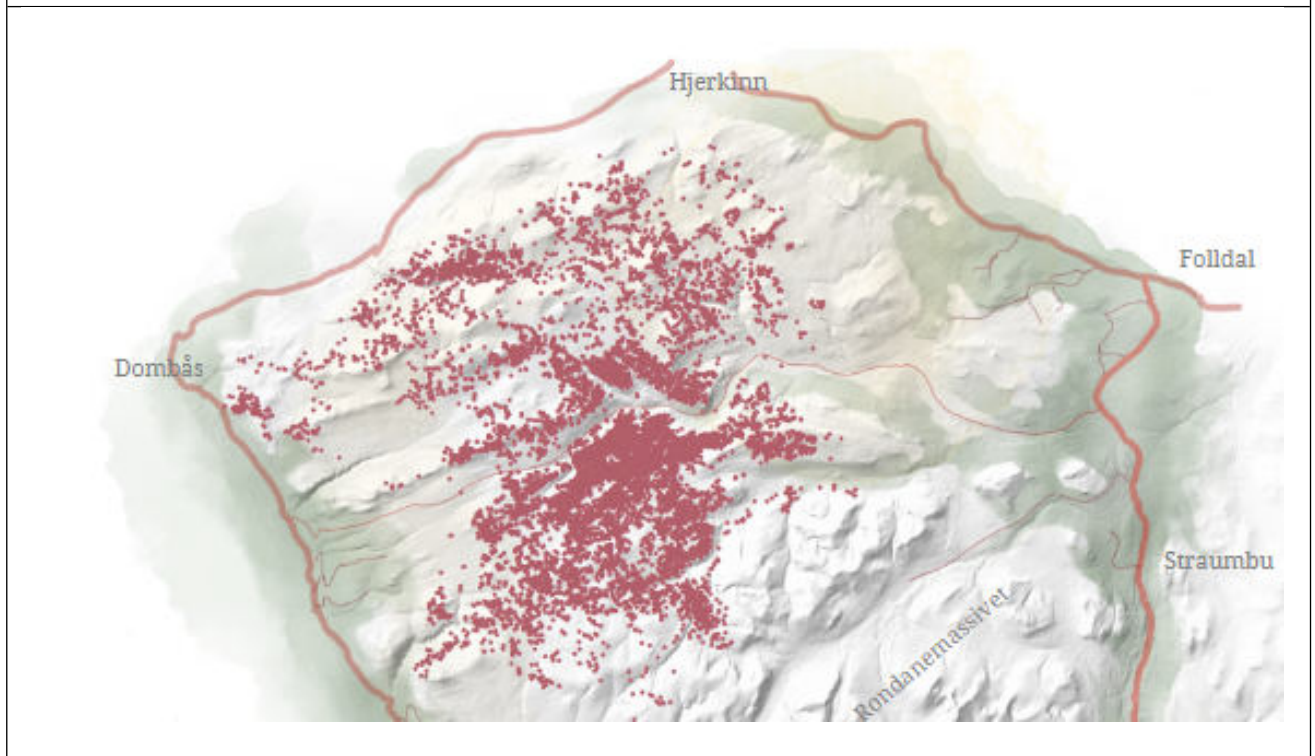
- NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og
- NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sønkleppen.
- NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området.
- NINA rapport 2136 - Klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein. Første klassifisering – 2022

Det er også utarbeidet en sårbarhetsanalyse for fugl.

I figur B er det vist kartplott fra forsøk med GPS-merka simler. Kartet viser at simlene har brukt et forholdsvis stort område i perioden desember – mars, men likevel i liten grad området for den omsøkte traseen.

Den omsøkte motorferdselen er avgrenset, og konsekvensene for økosystemet er overskuelige. I en tidligere sak ble det gitt tillatelse til bruk av 8 snøskutere. Den omsøkte ruten i denne saken går mer i utkanten av leveområdet for villrein. Det vurderes derfor å være forsvarlig å åpne for bruk av 12 snøskutere, samt to snøskutere fra politiet. Med et godt kunnskapsgrunnlag, er det lite relevant å ta «føre var»-hensyn. (jf. naturmangfoldloven §§ 9 og 10)

Desember - mars

Figur B. Kartplott fra forsøk med GPS-merka simler (fra villrein.no)

Oppsummert blir klagen vurdert slik:

- Delegert vedtak datert 28.11.22 vurderes å ikke være i strid med verneformålet eller gi en nevneverdig påvirkning på verneverdiene.
 - Den planlagte kjentmannsturen har et begrenset omfang, i hovedsak i utkanten av verneområdene og leveområdet for villrein. Statens naturoppsyn vil delta på turen, og gi nødvendig veiledning for å ivareta hensynet til villrein.
 - Bruk av 12 – 15 snøskutere i et begrenset tidsrom vil i dette området ha liten påvirkning på verneverdiene.
 - Øvelsen B6 (kjentmannsturen) inngår i en fem-årig øvingsplan, tilrådd av lokal redningsentral (politiet).
- Saksbehandling og vurdering av tilaket er gjort i tråd med brev fra Klima- og miljødepartementet, datert 15.05.20.
- Tiltaket som vedtaket omhandler har ikke en uopprettelig eller irreversibel karakter, som gir grunn til å gi klagen utsettende virkning for gjennomføring av kjentmannsturen.

Nasjonalparkforvalteren vil innstille på at klagen ikke tas til følge.

Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps

Saksbehandler Trond Stensby

Vår ref. 2022/11720-2 432.3

Deres ref.

Dato 28.11.2022

Delegert sak - Dovre NP - Grimsdalen LVO - søknad - motorferdsel snødekt mark - etter øvingsplan for 2023 - Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, får Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors hjelpekorps dispensasjon til motorferdsel på snødekt mark for kjentmannstur i deler av Dovre nasjonalpark og Grimsdalen landskapsvernområder.

Følgende vilkår gjelder for vedtaket punkt 1 over :

- Motorferdselen skal skje langs trase som vist i figur 1.
- Dispensasjonen gjelder for en dag, 18. februar 2023 , kl. 09:00 -17:00.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 12 snøskutere fra hjelpekorpsene og 2 snøskutere fra politiet. Alle skutere skal ha et eksemplar av denne tillatelsen om det blir gjennomført kontroll i området.
- Alle snøskutere skal være tydelig merket med Røde Kors sin logo.
- Alle snøskutere skal kjøre samlet og følge samme spor på hele turen.
- Det stilles som krav at Statens naturoppsyn eller andre som de utpeker skal være med på turen.
- En uke før aktiviteten skal gjennomføres skal SNO/fjelloppsynet kontaktes for å avklare endelig kjørerute vurdert opp mot informasjon om villreinsens tilhold på tidspunktet. Legges godkjent kjørtrasé om av hensyn til villrein skal sekretariatet i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre varsles.
- Ved eventuell kontakt med villrein skal aktiviteten avbrytes til reinen har trukket ut av området. Deltakende oppsyn kan legge om kjøreruta av hensyn til villrein.
- All kjøring skal skje på godt snødekt mark og begrenses til det mest nødvendige. Kjøringa skal foregå hensynsfullt slik at skader på vegetasjon og unødig forstyrrelse av dyrelivet eller andre som bedriver friluftsliv i området unngås.

Nasjonalpark	Dovre, Rondane
Naturresevat	Flakktjørna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyre, Myldingi, Veslehjerkinntjønnin
Landskapsvernområde	Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

Etter endt tur skal det skrives en kort rapport. Rapport samt GPS-logg fra turen skal senest 1. april sendes Rondane-Dovre nasjonalparkstyre v/Statsforvalteren i Innlandet, Postboks 987, 2604 Lillehammer eller via følgende e-post: sfinpost@statsforvalteren.no . Merk rapporten med «arkivsak 22/11720».

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Rondane nasjonalpark, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter. Kommunen har ansvar for behandling etter motorferdselloven. Tiltakshaver har selv ansvar for innhenting av samtykke fra berørte grunneiere.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Dokumenter i saken

Søknad fra Brennhaug Lesja og Dombås hjelpekorps, datert 28.11.22

Saksopplysninger

Brennhaug Lesja og Dombås hjelpekorps har i brev datert 28.11.22 søkt om:
«Viser til vedlagte øvingsplan som er godkjent av Innlandet politidistrikt, samt kjøring av kjentmannsturer i nasjonalparkene som er anbefalt av samme instans.

Dette er år 4 i vår 5 årige øvingsplan.

Vi søker hermed Rondane-Dovre nasjonalparkstyre om tillatelse til motorisert ferdsel for følgende aktivitet i 2023:

*Øvelse B6: Kjentmannstur i Dovre nasjonalpark:
Motorisert ferdsel med inntil 12 snøskutere, i tillegg 2 skutere fra politiet, lørdag 18. februar fra kl. 09:00 til kl. 17:00.*

Det sendes egen søknad til private grunneierlag og Dovre kommune.

Vedlagt kart viser kjørerute for motorisert ferdsel i forbindelse med kjentmannsturen.»

I brev fra Politiet datert 05.11.19 står det:

«Viser til ny øvingsplan. Øvingsplanen er godkjent når det gjelder utenfor Nasjonalparkene.

For Nasjonalparkene har vi skrevet en positiv uttalelse til nasjonalparkstyrene.»

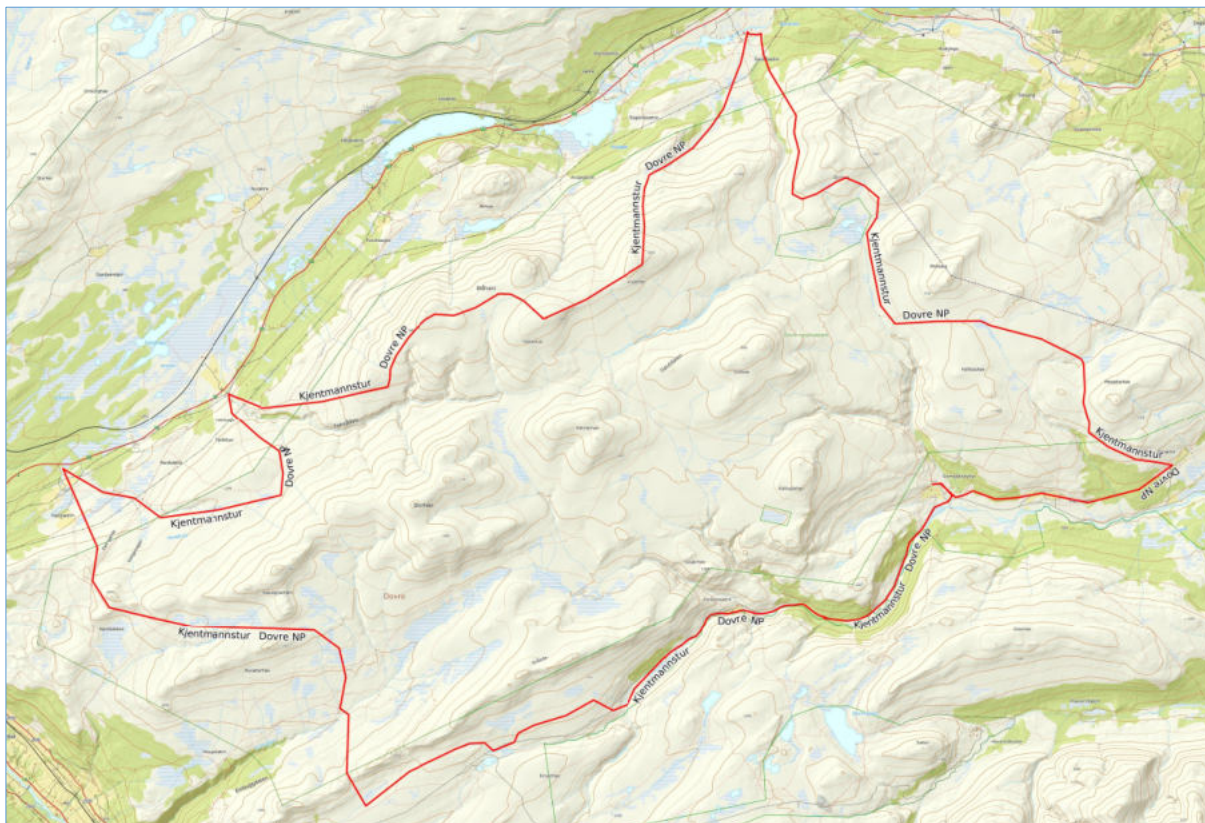
Søker har ellers opplyst at det er ønskelig med deltagelse av to snøskutere fra politiet.

Nedenfor er det vist et utklipp fra øvingsplanen, og et kart med den omsøkte ruten for kjentmannsturen. (figur 1)

Faksimile fra øvingsplanen, øvelse B6 er vist her:

Øvelse nr. B6	Navn på øvelsen: Kjentmannstur Dovre nasjonalpark	Tema for øvelsen: Bli kjent i området på vinterføre.	Øvingsmomenter m.v. Kartlegge og gjøre oss kjent med trygge veier inn og ut av fjellet med snøscooter Kartlegging av områder med snøskredfare Kjennskap til åpne råk(vann) og isforhold Tilstand og tilkomst til ulike buer i fjellområdet om vinteren	
Tidspunkt:	Lørdag og søndag (en helg), mellom vinterferie og påske året 2023. Nøyaktig dato settes senest 1 mnd før øvelsen gjennomføres.			
Øvingsområde:	(Fylke, kommune, områdets navn, kjørerute) Oppland fylke Dovre kommune Dovre nasjonalpark Se vedlagte kart merket øvelse nr og navn		Kjentmannskjøring utenfor verneområde trenger dispensasjon etter § 6 fra Kommunen: Kommune: _____ Dispensasjon: Godkjent / Ikke Godkjent Sign/stemp (evt vedlagt disp.) _____	
Verneområde:	Ja ☒ X	Nei ☐ ___	Hvis ja, oppgi hvilket verneområde. Det må søkes om dispensasjon.	(Verneområdets navn) Dovre nasjonalpark Grimsdalen landskapsvernområde Fokstugu landskapsvernområde
Antall kjøretøy og personer som forventes involvert: 15 snøscootere og 20 personer			Politiets kommentarer med eventuell godkjenning:	
Ansvarlig øvingsleder: Korpsleder Dombås røde kors hjelpekorps, tlf. 976 99 024				

Figur 1. Kart fra søknaden – planlagt rute for omsøkt kjentmannstur.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77. I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespenn.

Verneformål – forskrift

Dovre nasjonalpark

§ 2 Formål

Hovedformålet med opprettelsen av Dovre nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

6. *Motorferdsel*

6.1 Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

Grimsdalen landskapsvernområde

Formålet med opprettelsen av Grimsdalen landskapsvernområde er å:

- ta vare på et særpregede og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart,
- ta vare på en del av et stort sammenhengende fjellområde, med leveområder villreinstammen i Rondane og et rikt dyre- og planteliv,
- sikre viktige og mye brukte trekkområder for villreinen,
- ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

5. *Motorferdsel*

5.1 Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

Forvaltningsplan

s. 92

Kjentmannskjøring kan få dispensasjon etter en plan som omfatter berørte redningsorganisasjoner over et større område. Planen skal være godkjent av politimestrene og søknad sendes gjennom den politimester som har koordineringsansvar for naturoppsyn i verneområdene. Forvaltningsmyndigheten skal legge hensynet til verneverdiene til grunn for behandling av søknad. Det er viktig at det legges en realistisk behovsvurdering til grunn. Kjentmannskjøring bør arrangeres i samarbeid med fjelloppsyn/naturoppsynet og disse skal trekkes inn i planleggingen og gjennomføringen.

Brev fra Klima- og miljødepartementet, 15.05.22

«Innenfor vernede områder er utgangspunktet i de fleste verneområder at øvingskjøring er forbudt. Det er et overordnet mål i verneområder å redusere motorisert ferdsel til et minimum, derfor skal slik ferdsel begrenses til det som er strengt nødvendig. For å være i stand til å redde liv og ivareta egen sikkerhet ved redningsoperasjoner, vil imidlertid redningstjenesten til en viss grad være avhengige av mulighet for øvingskjøring og i praksis særlig kjøring for å bli kjent ("kjentmannskjøring") innenfor verneområder.

Øvingskjøring og kjentmannskjøring innenfor et verneområde kan skje dersom det gis dispensasjon fra verneforskriften etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Søknad om dispensasjon sendes forvaltningsmyndigheten for verneområdet. Forvaltningsmyndigheten skal vurdere slike søknader etter § 48 første alternativ, som gjelder dispensasjon for kjøring som ikke er i strid med verneformålet, eller som kan skade verneverdiene nevneverdig..

(...)

Ved vurdering av om tiltaket er i strid med verneformålet og om det påvirker verneverdiene nevneverdig, må det tas utgangspunkt i verneformålet slik det er angitt i formålsbestemmelsen for aktuelt verneområde. Det må vurderes konkret i hvilken grad motorferdsel vinterstid er i strid med de formål som er angitt, herunder påvirkning på naturtyper, arter mv. Dersom friluftsliv er del av verneformålet skal det i vurderingen her også legges vekt på at forebyggende redningstjeneste er viktig for allmennhetens friluftslivsutøvelse.»

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke nødvendigvis gis om vilkåra skulle være oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet

Saken må i tillegg til vurdering etter verneforskrift og forvaltningsplan også vurderes etter naturmangfoldlovens § 7 om miljørettslige prinsipper i

§ 8 kunnskapsgrunnlag,

§ 9 føre-var prinsippet,

§ 10 samlet belastning på økosystemet,

§ 11 kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering

Det er ikke hjemmel i verneforskriftene for å gi tillatelse til kjentmannsturer for redningstjenesten. Slike søknader må behandles etter naturmangfoldloven § 48, som en søknad om dispensasjon fra forbudet mot motorferdsel i verneområdene.

Klima- og miljødepartementet (KLD) peker i sitt brev på at det kan gis slik dispensasjon, hvis den planlagte kjentmannsturen ikke er i strid med verneformålet, og ikke påvirker verneverdiene (naturtyper og arter) i nevneverdig grad.

KLD viser også til at redningstjenesten har et behov for å gjøre seg kjent for å ivareta mannskapenes sikkerhet, og drive effektive redningsaksjoner.

I møte med hjelpekorpsene 20.10.22 var det gjort rede for en rekke redningsaksjoner i Dovre nasjonalpark de siste årene. Det dreier seg i hovedsak om å hente ut personer som har forulykket/kommet til skade. Vår vurdering er derfor at hjelpekorpsene har et reelt behov for å gjøre seg kjent i verneområdet. Den planlagte kjentmannsturen inngår også i en øvingsplan attetstert av politiet, slik det er forutsatt i forvaltningsplanen og i brevet fra KLD:

Søknaden skal vurderes etter miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven, § 8 - 12.

Kunnskapsgrunnlaget (jf naturmangfoldloven § 8) om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger bl.a.:

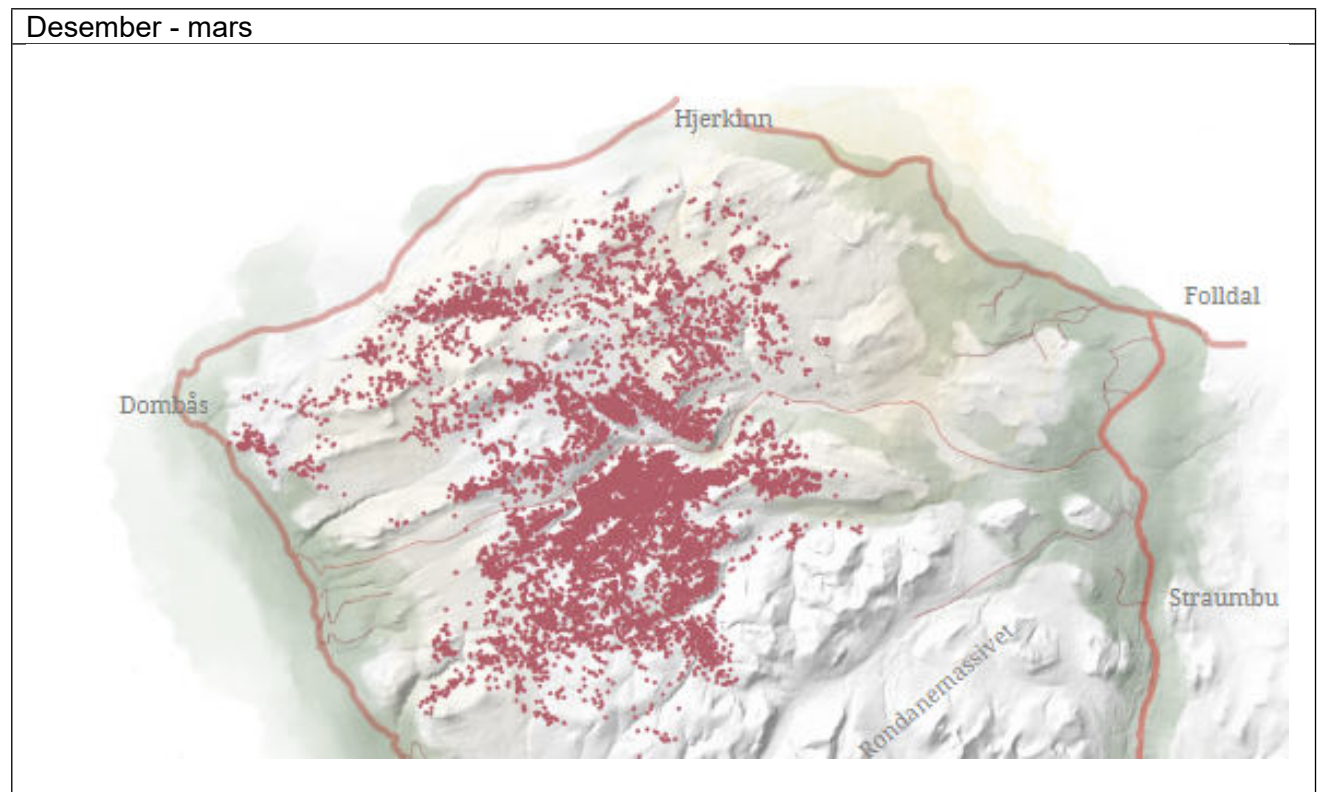
- NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og
- NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sølnekletten.
- NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området.
- NINA rapport 2136 - Klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein. Første klassifisering – 2022

Det er også utarbeidet en sårbarhetsanalyse for fugl.

I figur 2 er det vist kartplott fra forsøk med GPS-merka simler. Kartet viser at simlene har brukt et forholdsvis stort område i perioden desember – mars, men likevel i liten grad området for den omsøkte traseen.

Den omsøkte motorferdselen er avgrenset, og konsekvensene for økosystemet er overskuelige. I en tidligere sak ble det gitt tillatelse til bruk av 8 snøskutere. Den omsøkte ruten i denne saken går mer i utkanten av leveområdet for villrein. Det vurderes derfor å være forsvarlig å åpne for bruk av 12 snøskutere, samt to snøskutere fra politiet. Med et godt kunnskapsgrunnlag, er det lite relevant å ta «føre var»-hensyn. (jf. naturmangfoldloven §§ 9 og 10)

Figur 2. Kartplott fra forsøk med GPS-merka simler (fra villrein.no)

Det blir satt vilkår om at Statens naturoppsyn deltar på turen for å gi veiledning om vegvalg og hensyn som skal tas til verneverdiene. Kjentmannsturen er planlagt gjennomført forholdsvis tidlig på vinteren, i hovedsak før yngtetiden for fugler og dyr. (jf. naturmangfoldloven § 12)

Vi legger derfor til grunn at det kan gis dispensasjon som omsøkt.

Med hilsen

Trond Stensby
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

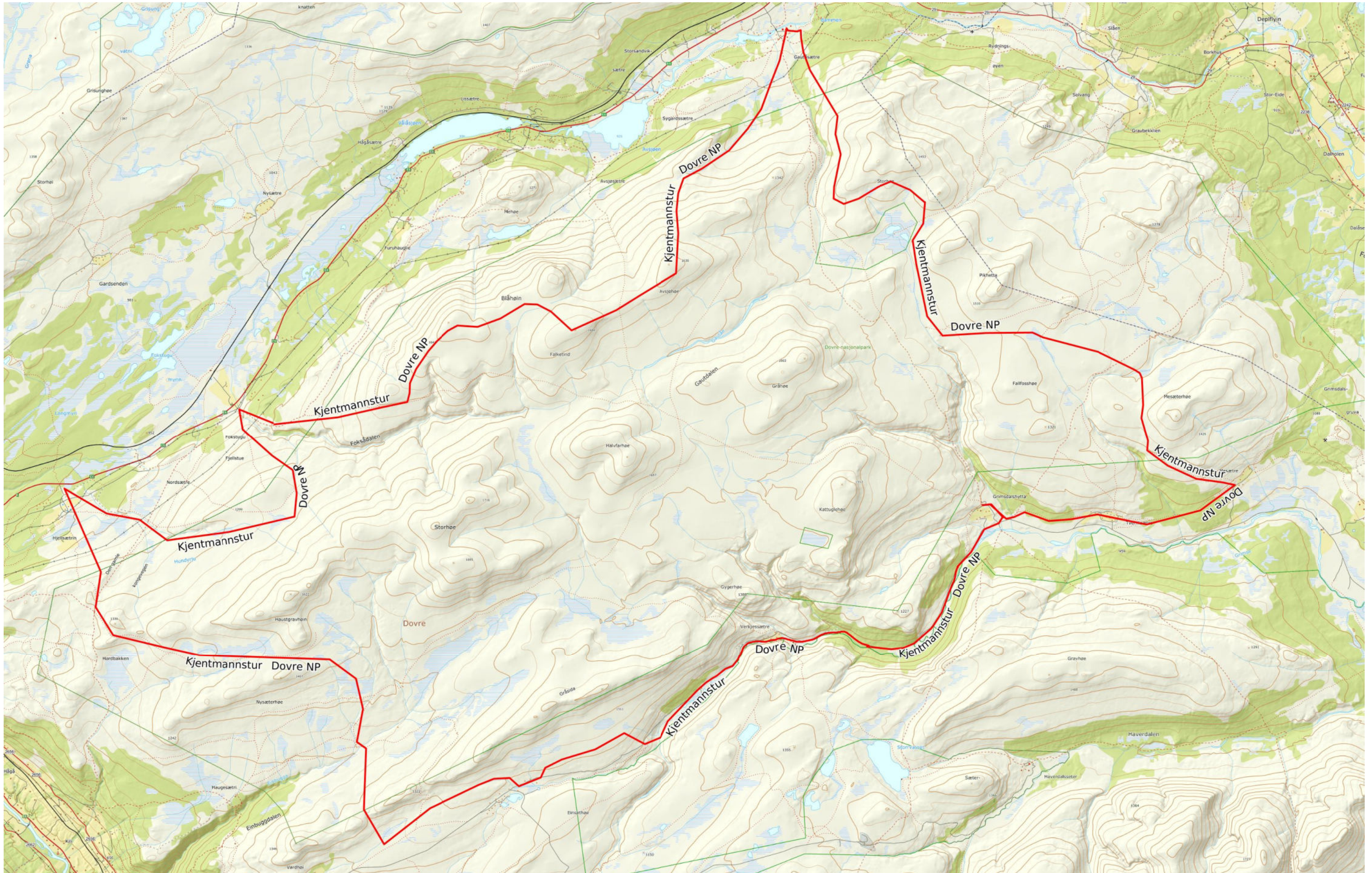
Vedlegg:

- 1 B6 Kjentmannstur Dovre NP 2023 -revidert kart

Kopi til:

Dovre fjellstyre	Furumoen 3	2662	DOVRE
Dovre kommune	Kongsvegen 4	2662	DOVRE
Rondane nord villreinutvalg			
Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten	c/o Statsforvalteren i Innlandet, boks 987	2604	LILLEHAMMER
Statskog, Runar Myhrer			
Rueslåtten			
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Eirin Berge			
Statens naturoppsyn v/Finn Bjørnmyr			
Rondane nord villreinutvalg			

Mercator Projection
 WGS84
 UTM Zone 32V
 SARTOPO

Scale 1:85000 1 inch = 1.3 miles

MN
 4.0°

Arkivsaksnummer: 2022/11277-3

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 30.01.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	5/2023	10.02.2023

Hemmeldalen NR - dispensasjon - motorferdsel - 2022 - snødekt mark - utvidelse av løyper - Myklebysetra vel

Innstilling fra forvalter

A.

Med hjemmel i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat § 5. pkt. 12 får Myklebysetra vel tillatelse til oppkjøring av skiløyper ved bruk av snøskuter på traseen rundt Myklebyskarven ned til nordenden av Søkkundsjøene fra Myklebysetra.

Vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden fra og med skolens vinterferie og til 15. april i årene 2023 – 2026
- I 2025 tillates kjøring av skiløyper frem til 2. påskedag.
- Hvis Myklebysetra vel eller forvaltningsmyndigheten får melding om at villrein har trekt inn i området før 15. april (eller 2. påskedag i 2025), skal kjøringen avsluttes for sesongen.
- Preparering av skiløypene skal gjøres med bruk av snøskuter og sporlegger.
- Kjøringen skal begrenses til det som er nødvendig, og være knyttet til utfart i vinterferien, påskeferie og eventuelt helger.
- Det skal ikke foretas rydding av vegetasjon i løypestraseene.
- All kjøring skal skje på godt snødekt mark og på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjonen og unødige forstyrrelser av dyrelivet unngås.
- Kjøreboken og dispensasjonen skal medbringes under oppkjøringene.
- Det skal føres kjørebok, jf vedlegg. Hver enkelt tur skal føres i kjøreboken før oppkjøringen begynner. Kopi av kjøreboken skal sendes Rondane – Dovre nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni hvert år. Sendes til sfinpost@statsforvalteren.no.

B.

Nasjonalparkstyret har satt i gang arbeidet med rullering av Forvaltningsplanen for Hemmeldalen naturreservat. Behandling av søknad om en ny skiløypestrase (nr 2) tas som et innspill til denne prosessen, og blir en del av høringa av forslaget til forvaltningsplan.

Videre behandling av søknaden om ny skiløypestrase (nr 2) blir utsatt til arbeidet med forvaltningsplanen er ferdigstilt.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Kartvedlegg til søknad fra Myklebysetra vel

Andre:

06.11.22. Søknad fra Myklebysetra vel.

Saksopplysninger

Myklebysetra vel har i brev datert 06.11.22 søkt om:

«Myklebysetra Vel har siden oppstart i 1971 driftet diverse skiløyper i og rundt Myklebysetra. Dette er løyper som kjøres/legges via en enkel sporlegger etter en snøscooter. Personen som kjører snøscooteren, har selvfølgelig scooterløyve. Løypenettet har etter div søknader blitt noe utvida til det som er gjeldende i dag. (Se vedlagte kart inntegna med rødt). Løypenettet vårt er særs ettertrakta for setras seter- og hytteeiere, men blir også positivt brukt av studentene på Høgskolen Evenstad og bygdas folk ellers. I folkehelse perspektiv et viktig tiltak for å få folk ut på ski.

I samråd med grunneierne, søker vi nå om en liten utvidelse av dagens løyper nemlig forslagene 1 og 2. Merka ny på kartet og farget svart.

Alternativ 2 (Graslifjellet) har også inntegna et alternativ fra Saubua og rett ned på eksisterende løype. Denne vil ifølge grunneier Helge Krogh være minst berørt av verneområdet som er oppretta.

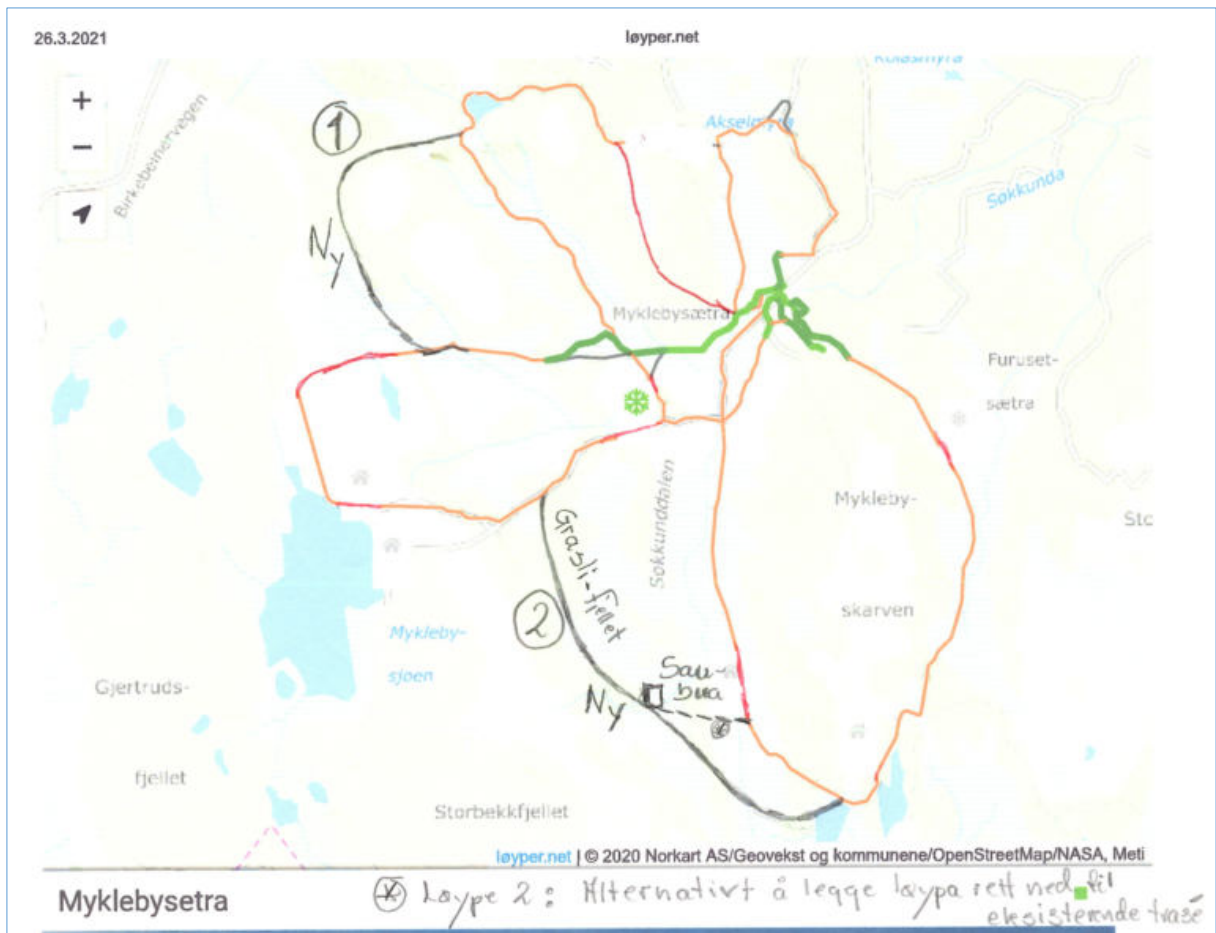
Begge traseene vil åpne for nye og fine runder på ski. Vi erfarer at folk mer og mer holder seg til disse oppkjørte traseene når de skal ut på ski. Dermed bli også ferdselen mer konsentrert om disse rundene.

Vi håper Nasjonalparkstyret vil stille seg velvillig til denne søknaden. All scootertrafikk skjer og skal skje på lovlig fattede retningslinjer og er blitt utført på glimrende måte av John Olafsen/Fredrik Bruun.

For ordens skyld; grunneierne har gitt sine tillatelser til disse nye traseene.»

Vedlagt søknaden følger et kart og bilde som er vist i figur 1 og 2.

Den omsøkte trase 1 ligger utenfor Hemmeldalen naturreservat.

Figur 1. Kart vedlagt søknaden fra Myklebysetra vel.

Figur 2. Bilde vedlagt søknaden fra Myklebysetra vel.

Søknaden er sendt til Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten og Rondane sør villreinnutvalg for uttale. Frist for å uttale seg var satt til 13.01.23. Vi har ikke mottatt uttaler fra partene.

Myklebysetra vel har hatt tillatelse til preparering av skiløyper for årene 2019 – 2022, da etter gjeldende trase i forvaltningsplanen, rundt Myklebyskarven, jf delegert vedtak datert 04.04.19.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Verneformål – forskrift

§ 2 Formål

Formålet med fredningen er å ta vare på:

- et stort og tilnærmet urørt naturområde og dets landskapsformer,
- biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser,
- sentrale leveområder for villrein,
- våtmarksområder med et rikt fugleliv,
- et myrlandskap med stor variasjon i myrtyper.

§ 3 Vernebestemmelser

(...)

4. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt. Lavtflyging under 300 meter er forbudt.

§ 5 Eventuelle unntak etter søknad

(...)

12. Oppkjøring av enkelte skiløyper i randsonen samt Birkebeinertraséen i henhold til forvaltningsplan etter § 7.

Forvaltningsplan for Hemmeldalen naturreservat

s. 4

I motsetning til i flertallet av nasjonalparkene våre er hensynet til friluftslivsinteressene ikke nevnt som en del av formålet med opprettelsen av Hemmeldalen naturreservat. Dette betyr at det ikke ligger noe incitament i verneforskriften for tilrettelegging for friluftsliv. Men retten til fri ferdsel i utmark (allmannsretten) er en viktig forutsetning for den norske friluftslivstradisjonen. Denne retten er nedfelt i friluftslvsloven og gjelder i utgangspunktet også innenfor områder som er vernet med hjemmel i naturvernloven/naturmangfoldloven, herunder i Hemmeldalen naturreservat. Friluftslvsloven stiller krav til alle om hensynsfull adferd på annen mands grunn.

s. 41 - 42

«Det er tradisjon for at det kjøres opp noen skiløyper med utgangspunkt i seter- og/eller hytteområder i reservatets nærområder som berører arealer innenfor naturreservatet. Denne oppkjøringen er først og fremst knyttet til påsken. Dette omfatter:

- Fra Strandsetra til Staupholen og videre en sløyfe over Ruskåsen og Storhovden i StorElvdal kommune.
- Fra Myklebysetra rundt Myklebyskarven i Stor-Elvdal kommune.
- Fra Skvaldra en runde i Godlidalen via Godlidalshytta i Ringsaker kommune.
- Fra Øyungen østover til Raudfjellet og videre sørøstover til den møter Birkebeinerløypa i Ringsaker og Hamar kommuner.
- Fra Øyungen nordover til Pedersenhytta i Svartkampen.
- Fra Bjønnåsen nordøstover til store Stensjøen på Raudfjellet, deretter sørøstover til den møter Birkebeinerløypa ved Dambua i Ringsaker, Hamar og Åmot kommuner. De siste tiårene har det også blitt kjørt opp løype videre nordover til Himmelkampen fra store Stensjøen.
- Fra Bringbu nordover til Mortenshøgda.
- Fra Finntottvolla sørøst for Øyungen til Godlidalen med trase nord for Øyungen.

I tillegg krysser Birkebeinerløypa øst-vest over Raudfjellet i reservatets sørlige del. Denne holdes oppe en lenger periode av vinteren enn de øvrige traseene.

I forskriftspunktet heter det at i tillegg til Birkebeinerløypa er det kun enkelte skiløyper i "randsonen" som forvaltningsmyndigheten kan tillate oppkjøring av. Dette vil være å tolke som i ytterkanten/periferien av naturreservatet. Forkriftspunktet hjemler dermed ikke adgang til å gi tillatelse til oppkjøring av skiløyper inn i og dypt inn mot de sentrale delene av området. Av hensyn til et overordnet mål generelt om å begrense motorferdselen til det absolutt nødvendige og for å unngå unødig forstyrrelse av villreinen, er dette heller ikke ønskelig. På denne bakgrunnen vil det kunne gis tillatelse til å kjøre opp følgende skiløypetraseer, jf. også kart i figur A:

1. Rundt Myklebyskarven ned til nordenden av Søkkundsjøene fra Myklebysetra.
2. Fra Strandsetra vestover til Staupholen med en sløyfe over Ruskåsen tilbake til utgangspunktet.
3. Fra Skvaldra en runde i Godlidalen via Godlidalshytta.
4. Fra Øyungen sørøstover over Raudfjellet til møte med Birkebeinerløypa.

5. Fra Bjønnåsen nordøstover til store Stensjøen, derfra sørøstover til møte med Birkebeinerløypa ved Dambua (Stensjørunden).
6. Birkebeinerløypa.
7. Fra Finntottvolla sørøst for Øyungen til Godlidalen med trase nord for sjøen.
8. Fra Bringbu til Mortenshøgda.

Tillatelse til oppkjøring av skiløype videre vestover fra Staupholen til Himmelsjøen, fra store Stensjøen nordover til toppen av Himmelkampen og løype fra Øyungen nordover til Svartkampen kan ikke påregnes gitt.

Figur A. Skiløypetraseer (markert med rødt) som det kan gis tillatelse til oppkjøring av.

Med unntak av Birkebeinerløypa, vil tillatelser til oppkjøring primært knyttes opp mot påskeperioden, men vinterferieperioden kan også være aktuell.

Sluttdato for oppkjøring av skiløyper skal i utgangspunktet være sammenfallende med sluttdato for annen kjøring med snøskuter i områdene, dvs. 15. april. I år der påsken kommer sent, kan det vurderes å avvike noe fra dette prinsippet. Flerårige dispensasjoner for løypeoppkjøring kan påregnes gitt.»

Naturmangfoldloven

§ 48

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes

«dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke nødvendigvis gis om vilkåra skulle være oppfylt. Skjønn og instruksjer fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet

§§ 8 - 12

I tillegg til behandling etter verneforskrift og eventuelle retningslinjer i forvaltningsplanen (og naturmangfoldloven § 48) må søknaden også vurderes etter de miljøretslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 i (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmf. § 7.

Presedens

I brev fra Miljødirektoratet, datert 02.03.15 heter det bl.a.:

Presedensvurderingen bør være så konkret som mulig. Presedensfaren skal være reell og ikke hypotetisk. En konkret presedensvurdering vil bidra til likebehandling og ivareta hensynet til rimelighet. Dette vil øke forståelsen for verneforvaltningen.

Vurderingen av presedensvirkninger knytter seg for det første til sannsynligheten for at lignende tiltak vil fremmes i fremtiden

Vurdering

Verneforskriften for Hemmeldalen åpner for at det kan gis tillatelse til oppkjøring av enkelte skiløyper i randsonen samt Birkebeinertraséen i henhold til forvaltningsplan etter § 7. (Her menes det i randsonen innenfor reservatet). Den omsøkte traseen som går rundt Myklebyskarven ligger i Forvaltningsplan for Hemmeldalen naturreservat, og det kan gis tillatelse til videre bruk og preparering av denne løypetraseen.

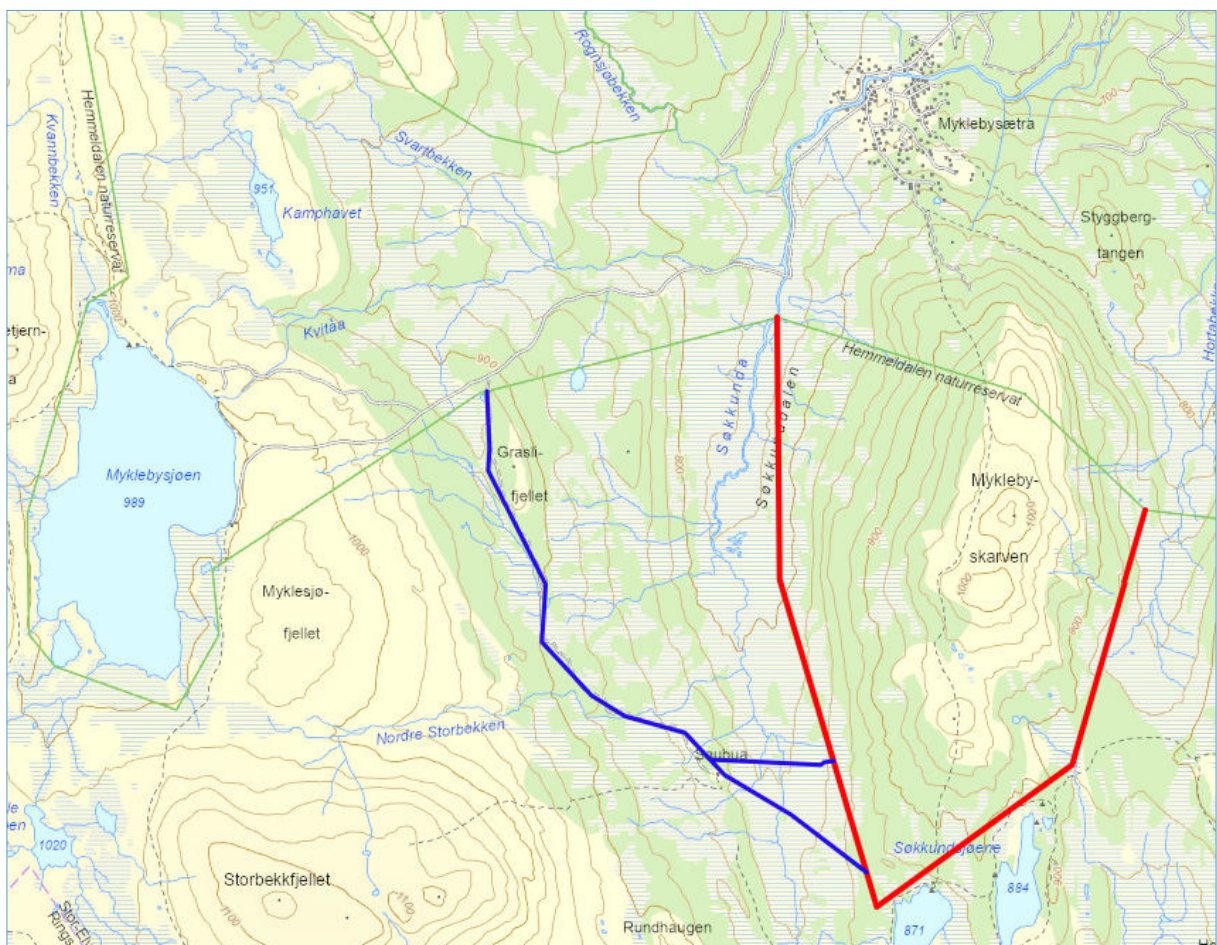
Myklebysetra vel har også søkt om preparering av skiløypetraseer som ikke er vist i Forvaltningsplan for Hemmeldalen naturreservat. Saken må derfor i tillegg behandles etter naturmangfoldloven § 48, som en søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat § 3, pkt.4 og § 5, pkt. 12. Som vist ovenfor er det strenge vilkår for å kunne gi dispensasjon. Dispensasjonen må ikke

- stride mot verneformålet
- påvirke verneverdiene nevneverdig.

Naturreservat er den strengeste verneformen. Det heter bl.a. i naturmangfoldloven § 37: *«I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.»*

Selv om friluftsliv ikke er angitt som en del av verneformålet, åpnes det likevel for preparering av skiløyper i ytterkanten/periferien av naturreservatet. Preparering av skiløyper kan derfor sees på som å ikke være i strid med verneformålet. Spørsmålet blir da om de omsøkte traseene vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Den omsøkte traseen er ca. 5 km lang, og vil ligge i et landskapsrom på ca. 10 km². (Se figur 2) Det aktuelle landskapsrommet er i tilknytning til de områdene der det i dag er tillatt å preparere skiløyper.

Figur 2. Trase i forvaltningsplan (rød) og omsøkt trase (blå) – skisse fra saksebehandler.

Nasjonalparkforvalteren vurderer at de omsøkte traseene er av begrenset utstrekning, og som å ligge i ytterkanten/periferien av naturreservatet. Området har allerede et nettverk av skiløypetraseer både innenfor og utenfor naturreservatet. De omsøkte traseene vil derfor, etter nasjonalparkforvalteren sin vurdering, ikke bidra til et vesentlig økt ferdselstrykk i naturreservatet. De omsøkte traseene vil ikke gi skiløyper lenger inn i, og «dypt inn mot de sentrale delene av området», og er ellers lagt til lavereliggende, skogkledde områder.

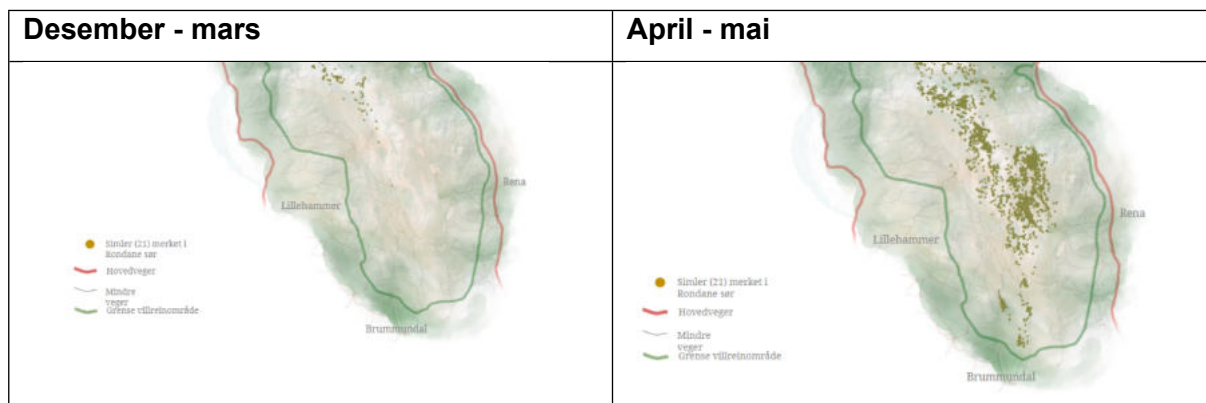
Leder i Myklebysætra vel, Hans Andersen, har i telefonsamtale pekt på at den nye traseen vil ha en kanaliserende effekt, da den leder skiløpere til å ikke legge turer lenger inn i reservatet. Nasjonalparkforvalteren ser ikke bort fra at tiltaket kan ha en slik effekt.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger

- NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og
- NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sørnkletten.
- NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området
- NINA Rapport 2126 Klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein. Første klassifisering – 2022 (naturmangfoldloven § 8).

I figur 6 er det vist kartplott fra forsøk med GPS-merka simler i perioden 2010 - 2018. Kartet viser at simlene ikke har brukt området i perioden desember – mars, mens de er tilbake i Hemmeldalen naturreservat fra april.

Den omsøkte motorferdselen er avgrenset, og konsekvensene for økosystemet er overskuelige. Med et godt kunnskapsgrunnlag, er det lite relevant å ta «føre var»-hensyn. (jf. naturmangfoldloven §§ 9 og 10)

Figur 6. Kartplott fra forsøk med GPS-merka simler, perioden 2010 – 2018. (fra villrein.no)

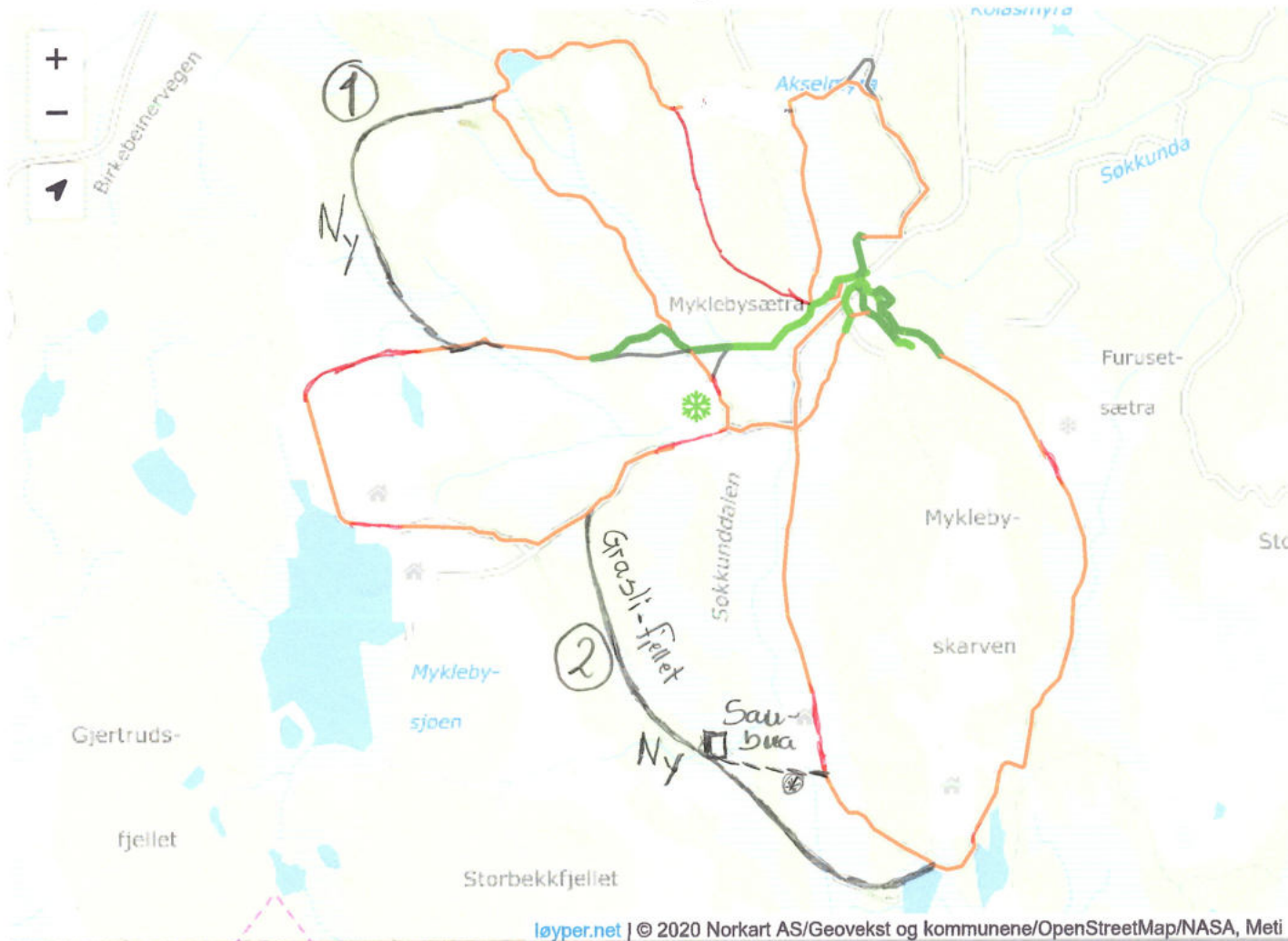
Villreinen, som er en viktig del av verneformålet for naturreservatet, trekker sørover og inn i Hemmeldalen utpå vinteren i månedsskifte mars/april. Deretter tas store deler av reservatet i bruk som kalvingsområde utover våren. Dette er bakgrunnen for at motorisert ferdsel med snøskuter ikke er ønskelig etter den 15. april.

Ved å sette en tidsavgrensning for tillatelsen til 15. april vil en ivareta hensynet til villreinens bruk av området. (jf. naturmangfoldloven § 12)

Søknaden vil kunne gi presedensvirkning, da en ikke kan se bort fra lignende behov for tiltak andre steder i Hemmeldalen naturreservat. Forvaltningsplanen er likevel restriktiv, og gir føring om at skiløyper skal ligge i ytterkanten av vernområdet.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har lagt opp til rullering og høring av Forvaltningsplan for Hemmeldalen naturreservat i 2023. Søknaden bør da tas som et innspill til denne prosessen, og bli en del av høringa av forslaget til forvaltningsplan. Nasjonalparkforvalteren mener derfor at en ikke bør forsere behandling av søknaden om ny skiløypestrase (nr 2) nå.

Myklebysetra vel er informert om et slikt opplegg i telefonsamtale 30.01.23.

løyper.net | © 2020 Norkart AS/Geovekst og kommunene/OpenStreetMap/NASA, Meti

Myklebysætra

⊗ Løype 2: Alternativt å legge løypa rett ned til eksisterende trasé

Arkivsaksnummer: 2023/1249-2

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 02.02.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	6/2023	10.02.2023

Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende landskapsvernområder og naturreservat - årsrapport 2022

Innstilling fra forvalter

Det blir vist til vedtektene for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, pkt. 8.7.

Nasjonalparkstyret tar Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyres årsrapport for 2022 til orientering.

Sekretariats årsrapport med vedlegg blir etter dette sendt til Miljødirektoratet og Statsforvalteren i Innlandet til orientering.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende landskapsvernområder og naturreservat - årsrapport 2022 - sekretariaets utkast 02.02.23

Saksopplysninger

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har laget en årsrapport for 2022.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Vedtekter for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

8.7 Rapportering om forvaltning

Nasjonalpark	Dovre, Rondane
Naturreservat	Flakktjørna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyre, Myldingi, Veslehjerkinnjønnin
Landskapsvernområde	Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

Styret har ansvar for årlig å rapportere om forvaltningen til Miljødirektoratet og Fylkesmannen etter fastsatte maler.

Vurdering

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyres årsrapport for 2022 blir lagt fram for nasjonalparkstyret til orientering.

Sekretariats årsrapport med vedlegg blir etter dette sendt til Miljødirektoratet og Statsforvalteren i Innlandet til orientering.

**Rondane og Dovre nasjonalparker
med
tilliggende landskapsvernområder og naturreservat
- årsrapport 2022**

Rondane panorama, sett fra Folldal gruver, (08.03.22). Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Forslag frå sekretariatet - 02.02.23

Innhold

Innhold	2
1 Generelt.....	3
2 Organisering	5
2.1 Ansvarsfordeling i verneområdene	5
2.2 Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	5
2.3 Arbeidsutvalget	6
2.4 Rådgivende utvalg	6
2.5 Administrativt kontaktutvalg.....	8
2.6 Nasjonalparkforvalter / sekretariat	9
2.6.1 Tjenestekjøp Norsk Villreinsenter	9
2.7 Statens naturoppsyn	10
3 Forvaltningsmessige oppgaver	11
3.1 Møter og saker	11
3.2 Andre møter og samlinger.....	13
3.3 Motorferdsel	14
4 Drift, tiltak og oppsyn	16
4.1 Tildeling og bruk av midler for 2022.....	16

1 Generelt

Rondane nasjonalpark er Norges første nasjonalpark, og ble opprettet i 1962. Verneområdene Rondane nasjonalpark og Dovre nasjonalpark med tilliggende verneområder ble utvidet/opprettet i 2003. Se også tabell 1.

Hovedformålet med nasjonalparkene og landskapsvernområdene er å ta vare på et fjelløkosystem der villreinen er et miljøbarometer for hvordan vernet blir ivaretatt. De viktigste artene knyttet til verneformålet for nasjonalparkene er villrein, kongeørn, jaktfalk, jerv, ravn, rype og en lang rekke fuglearter og plantearter som er knyttet til alpinsone. I Dovre nasjonalpark er det også en rekke verdifulle botaniske forekomster.

Spor etter fangstanlegg, boplasser og andre kulturminner knyttet til jakt og fangst av villrein finnes i hele Rondaneområdet.

Rondane er i dag en av Norges mest besøkte nasjonalparker.

Fra befaring med Rondane-Dovre nasjonalparkstyre (02.09.22) til Rondvassbu, Rondane NP. Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Tabell 1. Verneområder forvaltet av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Verneområde	Areal (daa)	Areal sum (daa)	Kommuner
Nasjonalpark (2)		1 259 439,6	
Rondane	968 972,0		Dovre, Sel, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu, Folldal, Stor-Elvdal
Dovre	290 467,6		Dovre, Folldal
Landskapsvernområde (4)		187 773,3	
Grimsdalen	120 679,8		Dovre, Folldal
Frydalen	39 660,1		Sel, Nord-Fron, Sør-Fron
Dørålen	15 850,2		Folldal, Dovre
Vesle Hjerkin	11 583,2		Dovre
Naturresevat (8)		276 734,0	
Mesæternyra	2 930,9		Dovre
Myldingi	12 773,5		Folldal, Sør-Fron
Flakkstjønn	2 968,4		Nord-Fron
Veslehjerkinntjønnin	2 033,2		Dovre
Kattuglehøi	267,4		Dovre
Grimsdalsmyrene	480,7		Dovre
Hovdsjømyrene	4 359,2		Stor-Elvdal
Hemmeldalen	250 920,7		Stor-Elvdal, Åmot, Ringsaker, Hamar
Sum		1 723 946,9	

2 Organisering

2.1 Ansvarsfordeling i verneområdene

Nasjonalparkstyret forvalter verneforskriftene og fatter enkeltvedtak, utarbeider forvaltningsplan (og skjøtselsplaner og besøksstrategier), og gjennomfører forvaltningstiltak knyttet til økologisk skjøtsel, informasjon/skilting, kanalisering/tilrettelegging og registrering/overvåking.

Det er Statens naturoppsyn (SNO), som selv eller via tjenestekjøp, utfører kontroll og tilsyn i verneområdene. SNO bidrar også i arbeidet med skjøtsel og tiltak.

2.2 Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Nasjonalparkstyre har konstituert seg i møte 17. mars 2020, med sammensetning som vist i tabell 2.

Tabell 2. Medlemmer i nasjonalparkstyret 2020 - 2023

Kommune	Namn	Vara til styret	AU
Sør-Fron	Ole Tvette Muriteigen*	Brit Dalseg	*leder
Stor-Elvdal	Even Moen (nestleder)*	Ingeborg Mellgren Mathiesen	*nestleder
Sel	Eldri Siem (AU-medlem)*	Pål Ellingsbø	*medlem
Dovre	Guri Ruste*	Frode Faksvåg	*vara
Nord-Fron	Magnar Bratlien	Anja Solberg	
Ringebu	Laila Bårdsløkken	Erik S. Winther	
Folldal	Kristin Langtjernet*	Egil Eide	*vara
Åmot	Halvor Dahle Meland	Gry Bente E. Nyberg	
Ringsaker	Jørn Eriksen*	Kjersti Røhnebæk	*vara
Hamar	Kristian Ulen	Live Giset	
Innlandet fylkeskommune	Aud Hove	Helge Thomassen	

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Nasjonalparkstyret sitt mandat er ellers regulert av vedtekter fastsatt av Miljødirektoratet i 2020.

2.3 Arbeidsutvalget

Styreleder Ole Tvette Muriteigen, nestleder Even Moen og Eldri Siem er valgt inn i arbeidsutvalget. Arbeidsutvalget har delegert myndighet i følgende saker:

- Søknader der det klart går fram av forvaltningsplanen om tillatelse kan/bør gis
- Hastesaker ang mindre tiltak som f.eks. fasadeendring og mindre bygningsmessige tilpasninger på eksisterende bygg og anlegg (Irreversible tiltak som f.eks. byggetiltak og terrenginngrep er i utgangspunktet ikke delegert)
- Søknader om forlenging av dispensasjon fra verneforskriftene og naturmangfoldloven, når søker har fått tillatelse tidligere. Saker som blir behandla i AU skal refereres for styret i neste styremøte.

Vedlikehold av parkeringsplassen ved Spranget, Frydalen LVO (24.06.21). Foto: Finn Bjormyr, SNO

2.4 Rådgivende utvalg

I vedtektene fra Miljøverndepartementet til styret står det bl.a:

“Styret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området, som bl.a. grunneiere, andre særlig berørte offentlige organer som for eksempel friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. naturog miljøorganisasjoner og lignende. Nasjonalparkstyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg..”

Sammensetningen av Rådgivende utvalg er godkjent av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 10.06.20, styresak 25/2020, se tabell 3.

Tabell 3. Parter og medlemmer til Rådgivende utvalg, nasjonalparkstyret sak 25/2020.

Organ	Representant
Friluft- og miljøinteresser	
Forum for natur og friluftsliv Hedmark	Morten Aas
Forum for natur og friluftsliv Oppland	Tormod Pedersen (vara Ole Morten Fossli)
DNT Oslo – og Omegn	Jan Erik Reiten
Villreininteresser	
Villreinnemda for Rondane-Sølnkletten	Solvår Brustad Lilleeng (vara Jørund Båtstad)
Villreinutvalget Rondane Nord og Rondane Sør	Hans Olav Arnekleiv (vara Inge Aspoung)
Sammenslutningen for Fjellstyrene i Rondane	Knut Erik Ulen (vara Therese Rudi)
Reiseliv	
Rondanevegen	Anne Margrethe Sæterhaug, Kvistli Islandshetser (vara Bjørn Brendbakken, Galleri Snøhetta)
Nasjonalparkriket Reiseliv (Dovre og Sel)	Ole Erik Bjørnstadhaugen
Visit Lillehammer	Merethe Sandum
Grunneiere	
Statskog	Hilde Hammer
Oppland Bondelag/bonde- og småbrukarlag/skogeierforening/Sau og Geit	Bjørnhild Vigerust (vara Jan Erik Brenden)
Hedmark Bondelag/bonde- og småbrukarlag/skogeierforening/Sau og Geit	Ingar Elgvasslien (vara Håkon Edvard Nettet)
Grunneier representant Hemmeldalen	True Strand Schildmann (vara Haaken Wilhelm Matiesen)
Hytteiere	
Hytteforening eller velforening	Eystein Brustuen, Kvamsfjellet Vel (vara Knut Bryhn, Mysusetter Vel)
SUM TOTALT	14

Rådgivende utvalg har hatt to møter:

26.04.22

08.11.22,

med bl.a. følgende saker:

- Årsrapporter
- Rullering forvaltningsplan
- Kulturminner i nasjonalparken
- Tiltak i verneområdene
- Bruk og vern av fjell, v. Morten Aas (FNF Innlandet)

2.5 Administrativt kontaktutvalg

For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert med den kommunale forvaltningen, kan nasjonalparkstyret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene og fylkeskommunene. Medlemmene i administrativt kontaktutvalg er vist i tabell 4.

Tabell 4. Medlemmer i administrativt kontaktutvalg 2022

Kommune	Representant
Dovre	Kari Bentsdal
Sel	Ingunn Synstnes
Stor-Elvdal	Camilla Anderson
Ringsaker	Finn Sønsteby
Folldal	Synnøve S. Bakken
Nord-Fron	Geir Johan Groven
Sør-Fron	Konrad Skåravik Bryhn
Ringebu	Jostein Gårderløkken
Hamar	Lise Wenche Dufseth Urset
Åmot	Jesper Engel
Innlandet fylkeskommune	Hanne Thingstadberget

Administrativt kontaktutvalg har hatt to møter i 2022:

- 09.02.22
- 17.11.22.

Viktige saker har vært:

- innspill fra kommunene
- tiltak i verneområdene
- rullering forvaltningsplan
- byggesak/motorferdsel – saksflyt mellom kommunene.

2.6 Nasjonalparkforvalter / sekretariat

Sekretariatet har i 2022 vært:

- Eirin Berge, nasjonalparkforvalter.
- Trond Stensby, nasjonalparkforvalter
- Martine Hårstad, informasjonsrådgiver (tjenestekjøp fra Norsk Villreinsenter).

Nasjonalparkforvalterne er underlagt nasjonalparkstyret i alle saker som angår forvaltningen av verneområdene. Nasjonalparkforvalterne kan fremme innstillinger til nasjonalparkstyret i saker som gjelder forvaltning av verneområdene.

Statsforvalteren i Innlandet er arbeidsgiver for nasjonalparkforvalterne.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i styremøte den 25. september 2015 gitt nasjonalparkforvalterne myndighet til å fatte vedtak i saker av kurant karakter. Myndigheten er gitt med hjemmel i punkt 6.2 i vedtektene for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. Med kurant karakter menes følgende:

- Saker etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel.
- Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der:
 - a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.
 - b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.
 - c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet. Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken.

Alle delegerte vedtak skal refereres for styret. Vedtak fattet av nasjonalparkforvalterne skal være i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriftene og gjeldende forvaltningsplan.

Nasjonalparkforvalteren sin myndighet til å fatte vedtak etter ordlyden ovenfor gjelder for alle verneforskrifter som Rondane-Dovre nasjonalparkstyret til enhver tid har i sin portefølje.

Alle vedtak etter verneforskriftene og naturmangfoldloven § 48 skal forvalterne føre i Miljøvedtaksregisteret.

2.6.1 Tjenestekjøp Norsk Villreinsenter

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har en treårig avtale om tjenestekjøp fra Norsk Villreinsenter. Avtalen gjelder en felles stilling som informasjonsrådgiver for Norsk Villreinsenter, Dovrefjell nasjonalparkstyre og Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. Vi har mottatt en årsrapport fra Norsk Villreinsenter. Hovedaktivitetene har vært:

- Besøskrettede nettsider
- Sosiale medier
- Samarbeid med reiselivet – destinasjonsselskap og enkeltbedrifter.
 - Planlagt og gjennomført dialogmøtet med reiselivet

Frå vegen mellom Reinsbommen og Spranget (07:07:22). Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

2.7 Statens naturoppsyn

Statens naturoppsyn (SNO) er Miljødirektoratets operative feltorgan. Oppgavene spenner fra kontroll, overvåking og informasjon, til skjøtsel og tilrettelegging i verneområder. Nasjonalparkstyret bestiller oppgaver fra SNO knyttet til gjennomføring av informasjonstiltak/skilting, økologisk skjøtsel, kanalisering/tilrettelegging og registrering/overvåking. SNO gjennomfører disse oppgavene selv eller gjennom tjenestekjøp fra fjellstyrene i Rondaneområdet. I Rondaneområdet gjennomfører i tillegg SNO bestandsregistrering av rovvilt.

SNO lokalt i 2022:

- Finn Bjormyr, SNO
- Runa Skyrud, SNO (Hemmeldalen NR/ Hovdsjømyrene NR).

I tillegg er det kjøpt tjenester av:

- Dovre fjellstyre
- Sel fjellstyre
- Ringebu fjellstyre.

Bruk av «dieselgeit» for rydding einer i Grimsdalen LVO, Tønne Utmarkservice. (07.10.22). Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

3 Forvaltningsmessige oppgaver

3.1 Møter og saker

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har hatt seks møter i 2022, jf. tabell 5. AU har hatt fem møter.

Tabell 5. Møter i Rondane-Dovre nasjonalpark i 2022

Møteform	Antall	Kommentar
Styremøte (av disse et møte på TEAMS)	6	Møte 03.11.22 var et arbeidsmøte i arbeidet med forvaltningsplanen. Ingen saker til behandling.
AU – e-post	1	

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i 2022 behandlet ca. 46 saker (Avhengig av regnemåten). I disse sakene er det gjort **21 enkeltvedtak etter verneforskrift, naturmangfoldloven § 48 eller forvaltningsloven**. (Kilde: Miljøvedtaksregisteret) Andre saker gjelder planprosesser, høringer, tiltak, og klagebehandling m.m. De ulike sakene fordeler seg med vedtak som vist i tabell 6.

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har behandla 81 delegerte saker i 2022. (Kilde: Miljøvedtaksregisteret) De delegerte sakene fordeler seg med vedtak som vist i tabell 7.

I tillegg til behandling av ulike søknader og saker, har nasjonalparkstyret i 2022 gjennomført en rekke tiltak for å sikre verneverdiene. Nasjonalparkstyret har bl.a. stått for:

- Sendt utkast til høringsforslag for forvaltnings til faglig godkjenning hos Miljødirektoratet.
- Arbeidet med oppfølging av Besøksstrategi for Rondane nasjonalpark, fokusområde Mysusæter – Rondvassbu - Høvringen og fokusområde Grimsdalen.
- Gjentatt biologisk kartlegging i Frydalen LVO.
- Ulovlighetsoppfølging.
- Arbeidet for videreføring av stillingen som informasjonsrådgiver for nasjonalparkstyrene.
- Fullført arbeidet med oppretting av nye informasjonspunkt etter designmanualen for merkevaren Norges nasjonalparker.
- Deltatt på befarings i Hemmeldalen naturreservat, og ved Rondvassbu turisthytte.
- Nasjonalparkstyret har en besøksretta hjemmeside for Rondane nasjonalpark: <https://rondane-dovre.no/>
- Nasjonalparkstyret har en egen nettside: <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/>

Tabell 6. Enkeltvedtak gjort av Rondane Dovre nasjonalparkstyre i 2022

Verneområde	Vedtaket etter verneforskriften	Vedtaket etter nml § 48	FVL	Bygninger, irreversible inngrep	Motorferdse	Ferdse	Annet	Klager	Avslag
Rondane NP	4	2	1	3				1	1
Dovre NP									
Grimsdalen LVO	3	1		2	1				1
Frydalen LVO	4	5	1	3	1		3	1	1
Dørålen LVO									
Vesle Hjerkin LVO									
Mesætermyre NR									
Mydingi NR									
Flaksstjønn NR									
Vesle Hjerkin NR									
Kattuglehøi NR									
Grimsdalsmyrene NR									
Hovdsjømyrene									
Hemmeldalen NR			1					1	1
Alle									
SUM	11	7	3	8	2		4	3	3

Tabell 7. Delegerte saker behandla av sekretariatet for Rondane Dovre nasjonalparkstyre i 2022

Verneområde	Vedtak etter verneforskrift	Vedtak etter nml § 48	Bygninger, irreversible inngrep	Motorferdsel	Ferdsel	Annet	Klager	Avslag
Rondane NP	18	21		27	3	11		3
Dovre NP	7	8		6	2	7		3
Grimsdalen LVO	6	4	1	6	1	11		1
Frydalen LVO	5	7		8		4		
Dørålen LVO		1		1				
Vesle Hjerkin LVO								
Mesætermyre NR		1				1		
Myldingi NR		6		6				1
Flaksstjønn NR								
Vesle Hjerkin NR		1				1		
Kattuglehøi NR								
Grimsdalsmyrene NR								
Hovdesjømyrene NR								
Hemmeldalen NR	6	5		28		1		1
SUM	48	54	1	70	6	36	0	9

Tabellene over viser at det det er gjort relativt mange enkeltvedtak etter nml § 48 både i styret (7) og etter delebert myndighet (54).

Sekretariatet viser til at det behandles søknader om bruk av drone, vitenskapelige undersøkelser og aktiviteter som ikke er fanget opp av de konkrete dispensasjonsbestemmelsene i forskriftene. I tillegg er det behandlet søknader om motorferdsel knyttet til både skadefellingstillatelser, nedsanking av beitedyr og kjentmannskjøring. Disse motorferdselsakene er heller ikke fanget opp av de konkrete dispensasjonsbestemmelsene i forskriftene. De nevnte søknadene må derfor vurderes etter nml § 48. Utgangspunktet for vurdering av søknader etter § 48 er at bestemmelsen er en sikkerhetsventil som i første rekke skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket.

3.2 Andre møter og samlinger

Sekretariatet har vært med på:

- partsmøter i ulike prosesser:
 - arbeidsgruppe fokusområde Grimsdalen
- Årlig, fast kontaktmøte mellom forvaltningen, DNT, hytteverter og drivere/eiere av private turisthytter i verneområdet
- FoU-prosjekt Rondane
- Felles møter for verneområdeforvalterne i Innlandet.
- Samling for verneområdeforvaltere i regi av Miljødirektoratet.
- Gjennomført befarings, sammen med SNO, av ulike tiltak i verneområdene.

Sekretariatet har deltatt på faglige samlinger/webinarer holdt av Statsforvalteren i Innlandet, Miljødirektoratet og Norsk institutt for naturforvaltning.

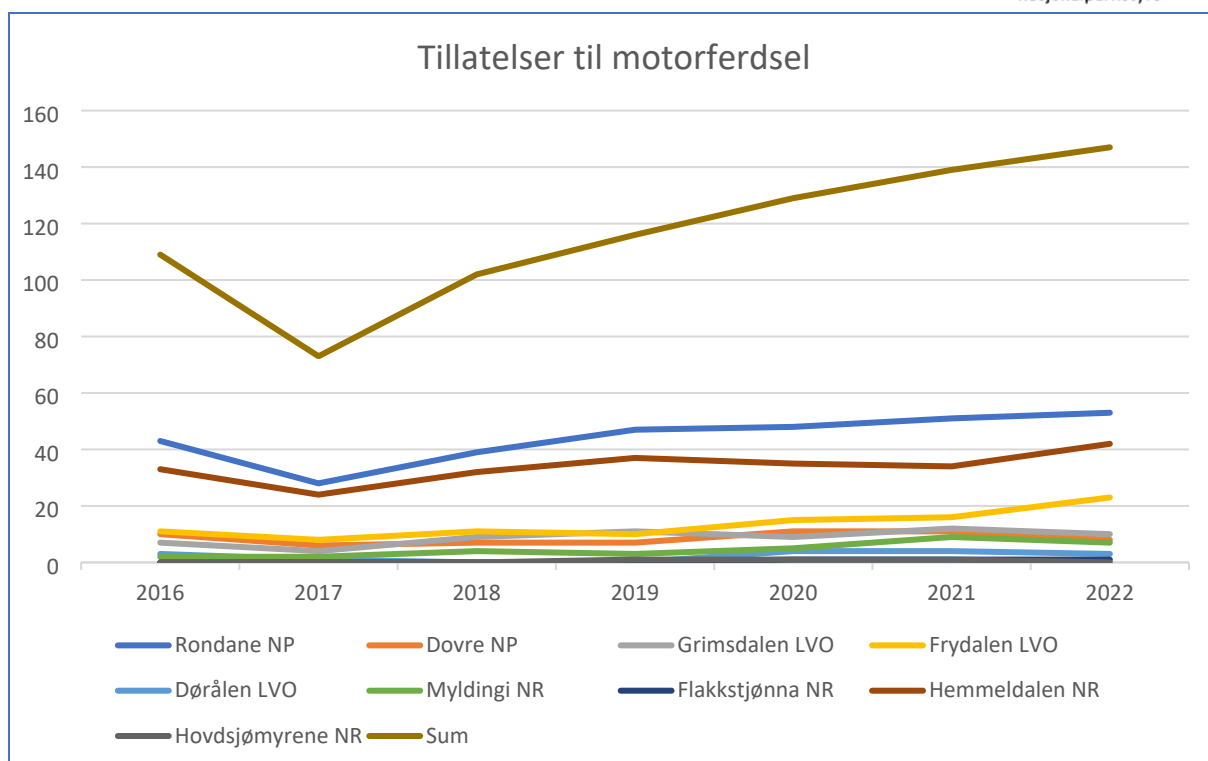
3.3 Motorferdsel

Søknader om motorferdsel utgjør en stor del av sakene som kommer til behandling hos Rondane-Dovre nasjonalpark. Det er derfor av interesse å se hvordan tillatelser og dispensasjoner fordeler seg over år og verneområder. Det er gjort en sammenstilling av dette i tabell 8 og figur 1.

I landskapsvernområdene kan leiekjørere godkjent av den enkelte kommune utføre transport til hytter og buer, uten at eier/bruker trenger å søke om tillatelse. Dette inngår ikke i statistikken vist i tabell 8 og figur 1.

Tabell 8. Gjeldende tillatelser til motorferdsel 2015 – 2022 – Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.
 (Statistikken viser ikke antall turer)

Verneområde	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rondane NP	43	28	39	47	48	51	53
Dovre NP	10	6	7	7	11	11	8
Grimsdalen LVO	7	4	9	11	9	12	10
Frydalen LVO	11	8	11	10	15	16	23
Dørålen LVO	3	1	0	0	4	4	3
Myldingi NR	2	2	4	3	5	9	7
Flakkstjønnna NR	0	0	0	0	1	1	1
Hemmeldalen NR	33	24	32	37	35	34	42
Hovdsjømyrene NR	0	0	0	1	1	1	0
Sum	109	73	102	116	129	139	147

Figur 1. Gjeldende tillatelser til motorferdsel 2015 – 2022 – Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. (Statistikken viser ikke antall turer)

Eirin Berge og Martine Hårstad – produksjon av innslag om ferdsel for sosiale medier, (17.02.22).
Foto: Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

4 Drift, tiltak og oppsyn

4.1 Tildeling og bruk av midler for 2022

Sekretariatet.

Midler til drift av sekretariatet er tildelt via Statsforvalteren i Innlandet, tildelt kr. 65.000,-. **Forbruk kr. 76.228,-**

Nasjonalparkstyret - drift (prosjekt 2NV015).

Tildeling fra Miljødirektoratet til drift av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre var for 2022: kr. 350.000,-
Forbruk: kr. 449.622,-.

Forvaltningsplaner og besøksstrategi (prosjekt 2NV018)

Tildeling fra Miljødirektoratet til forvaltningsplan og skjøtselsplaner var i 2022 til sammen: kr. 200.000,-. **Forbruk: kr. 184.374,-**

Tiltak i verneområdene (prosjekt 2NV033 og 2NV066 m.fl.)

Tildelte midler og forbruk er vist i tabell 9.

Informasjon ved Grimsdalsgruva, (21.07.22) Foto: Finn Bjormyr, SNO

Tabell 9. Omsøkte og tildelte midler, Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 2022.

Pri	Verneområde	Tiltak	Korrigert etter tildeling Miljødir.	Forbruk	Merknad
1	Grimsdalen LVO	Skjøtselstiltak Grimsdalen LVO	170.000,-	170.000,-	Etter skjøtelsavtale med Organisasjonen Grimsdalen
2	Frydalen LVO	Skjøtselstiltak Frydalen LVO	84.000	95.632,-	Etter fem skjøtelsavtaler + oppdrag rydde einer.
3	Rondane NP m.fl.	Informasjonstavler etter ny designmanual	168.000,-	392.970,-	Cortenståltavler, oppføring Dørålsvegen, Folldal gruver, Fokstugu, portalskilt, trykking plakater, skilt m.m.
4	Grimsdalen LVO	Grimsdalen LVO oppfølging besøksstrategi	67.200,-	16.584,-	Tiltak veg til Grønbakketjønn.
5	Rondane NP	Vedlikehold eksisterende tilrettelegging. Spranghaugen	70.000,-	55.789,-	Skifta tømmer Spranghaugen. Ny bom Peer Gynt seterveg.
6	Dovre NP	Tilrettelegging – og skjøtstiltak.	42.000,-	42.554,-	Reparere erosjonsskader sti Gautåseter-Grimsdalshytta, jf. besøksstrategien for Dovre NP
7	Dørålen LVO	Kanaliseringsiltak.	42.000,-	0,-	
9	Alle	Informasjon og kommunikasjon (generelt, informasjonsrådgiver)	156.800,-	17.736,-	Annonsering sosiale medier.
Sum			800.000,-	791.265,-	

Arkivsaksnummer: 2022/9164-16

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 03.02.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	7/2023	10.02.2023

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - midler til tiltak i verneområder - driftsmidler - SNO-ressurs - 2023 - endelig prioritering

Innstilling fra forvalter

Rondane-Dovre nasjonalparkstyres endelig prioritering av tiltaksmidlene (kap.post 1420.31) i 2023:

Nr	Tiltak	Beløp (1000 kr)
1	Skjøtselstiltak Grimsdalen LVO	200
2	Skjøtselstiltak Frydalen LVO	150
3	Tiltak på stien Grimsdalshytta – Hageseter, jf. notat/plan kommer fra Finn, påbegynt	250
4	Informasjonstiltak etter merkevare – oppfølging av enkelte infopunkt	100
5	Informasjon – kommunikasjon – internett / trykksak / dialog	0
6	Vedlikehold stier ved Rondvassbu, gjenstår noe på toppen, opp fra Rondvassbu.	50
7	Fornyng av informasjon om kulturmiljøet på Formokampen	50
8	Plakater og stier i Hemmeldalen naturreservat	0
SUM		800

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Brev fra Miljødirektoratet, 02.11.22.
- E-post fra Miljødirektoratet, 10.11.22
- Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, styresak 55/2022, møte 02.12.22.
- E-post fra Miljødirektoratet, 31.01.23 - Tiltaksmidler 2023
- Rondane - Dovre - utskrift fra ESS - midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31) - 2023

Saksopplysninger

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre fattet i møte 02.12.22 slik vedtak:

«Nasjonalparkstyret slutter seg til opplegget for tiltak i verneområdene i 2023 slik det går fram av saksopplysninger og vurderinger i saken.»

Søknad om midler var prioritert slik:

Nr	Tiltak	Beløp (1000 kr)
1	Skjøtselstiltak Grimsdalen LVO	200
2	Skjøtselstiltak Frydalen LVO	150
3	Tiltak på stien Grimsdalshytta – Hageseter, jf. notat/plan kommer fra Finn, påbegynt	250
4	Informasjonstiltak etter merkevare – oppfølging av enkelte infopunkt	100
5	Informasjon – kommunikasjon – internett / trykksak / dialog	50
6	Vedlikehold stier ved Rondvassbu, gjenstår noe på toppen, opp fra Rondvassbu.	50
7	Fornyning av informasjon om kulturmiljøet på Formokampen	50
8	Plakater og stier i Hemmeldalen naturreservat	50
SUM		900

Miljødirektoratet har 31.01.23 svart på søknaden i Elektronisk søknadssenter (ESS). Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har fått innvilget kr. 800.000,- av omsøkt kr. 900.000,-, etter følgende oppsett:

Pr i.	Navn	Status	Innvilget beløp	Øk. ansvarlig
1	Skjøtselstiltak Grimsdalen LVO		0	Forvaltningsmyndighet
2	Skjøtselstiltak Frydalen LVO		0	Forvaltningsmyndighet
3	Skjøtsel-/Tilretteleggingstiltak på sti		0	Forvaltningsmyndighet
4	Informasjonstiltak etter merkevaren		0	Forvaltningsmyndighet
5	Informasjon og kommunikasjon	Utenfor postformål	0	Forvaltningsmyndighet
6	Stivedlikehold ved Rondvassbu		0	Forvaltningsmyndighet
7	Formokampen oppdatering og fornying av informasjon		0	Forvaltningsmyndighet
8	Hemmaldalen sti og skilt		0	Forvaltningsmyndighet
9	Samlet pott	OK	800000	Forvaltningsmyndighet

Merk at Miljødirektoratet vurderer tiltak 5 «Informasjon og kommunikasjon» til å være utenfor postformålet for Statsbudsjettet kap.post 1420.31 Tiltak i verneområder.

I brev datert 02.11.22 skriver Miljødirektoratet bl.a.:

«Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet legger Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1.

Av vedlegg 1 går det fram slik prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsarområder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.).

Til orientering så har sekretariatet også mottatt medling om **tildeling av driftsmidler** for 2023 etter følgende oppsett:

Art	Status	Sum
Driftsmidler Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	Innvilget	370.000,-
Forvaltningsplan, skjøtelsesplan	Innvilget	150.000,-
Vedlikehold infrastruktur, informasjonsarbeid mv	Delvis innvilget	50.000,-
SUM		570.000,-

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Vedtakter for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre – 2020

8.2 Skjøtsel og besøksforvaltning

Som forvaltningsmyndighet skal styret ut fra naturmangfoldloven § 33 og verneformålet i de enkelte verneforskrifter vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging.

Vurdering

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har fått tildelt kr. 100.000,- mindre enn omsøkt til tiltak i verneområdene. Det må derfor gjøres en omprioritering og tilpassing av det opprinnelige opplegget.

Nasjonalparkforvalteren vil foreslå følgende:

Tiltak nr 5, Informasjon -kommunikasjon – internett / trykksak / dialog tas ut fordi det er utenfor postformålet. Innsparing kr. 50.000,-.

Tiltak nr 8, Plakater og stier i Hemmeldalen naturreservat tas ut fordi det ikke er godkjent en besøksstrategi for Hemmeldalen naturreservat. Det foreligger da ikke et grunnlag for å prioritere tiltak her. Innsparing kr. 50.000,-.

Nasjonalparkforvalteren vil foreslå slik endelig prioritering av tiltaksmidlene i 2023:

Nr	Tiltak	Beløp (1000 kr)
1	Skjøtselstiltak Grimsdalen LVO	200
2	Skjøtselstiltak Frydalen LVO	150
3	Tiltak på stien Grimsdalshytta – Hageseter, jf. notat/plan kommer fra Finn, påbegynt	250
4	Informasjonstiltak etter merkevare – oppfølging av enkelte infopunkt	100
5	Informasjon – kommunikasjon – internett / trykksak / dialog	0
6	Vedlikehold stier ved Rondvassbu, gjenstår noe på toppen, opp fra Rondvassbu.	50
7	Fornying av informasjon om kulturmiljøet på Formokampen	50
8	Plakater og stier i Hemmeldalen naturreservat	0
SUM		800

Arkivsaksnummer: 2022/11682-2

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 26.01.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	8/2023	10.02.2023

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - møteplan 2023 - ny behandling

Innstilling fra forvalter

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre vedtar slik møteplan for 2023

Møte	Dato	Møteplass
1	10. februar	Otta
2		
3		
4		
5		

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Saksopplysninger

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har 4 – 5 møter i året.

Saken ble utsatt i nasjonalparkstyret sitt møte. 02.12.22.

Vurdering

2023 vil trolig bli et aktivt år med bl.a. prosessen med rullering av forvaltningsplanen. Det bør derfor legges opp til fem møter i 2023.

Arkivsaksnummer: 2023/623-1

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 26.01.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	9/2023	10.02.2023

Rondane - Dovre - spørsmål om redigering av stier i kartgrunnlaget

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkforvalteren vil ikke tilrå at nasjonalparkstyret sender en anmodning til Miljødirektoratet om å få Kartverket til å manipulere datasett som gjelder stier innenfor nasjonalparkene.

Begrunnelse:

- Konsekvensene av manipulere datasett f.eks. innenfor en nasjonalpark er uoversiktlig.
- Lokale parter bør heller samarbeide om å lage god turkart, som bidrar til å kanalisere ferdselen dit en ønsker det.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, møte 02.09.22, styresak 49/2022 Eventuelt

Saksopplysninger

Rondane-Dovre nasjonalparkstyret vedtok i møte 02.09.22, styresak 49/2022:

«Kristian Ulen tok opp spørsmålet om nasjonalparkstyret skal anmode Miljødirektoratet om å be Kartverket redigere hvilke stier som blir vist i kart som berører nasjonalparkene og villreinområdet. Sekretariatet ble bedt om å legge fram en sak for styret om temaet.»

Om forvaltning av geodata i Norge

Geodataloven

Karttjenester i Norge er regulert av geodataloven. Her heter det i formålsparagrafen (§ 1):

«Loven skal bidra til god og effektiv tilgang til offentlig geografisk informasjon (geodata) for offentlige og private formål.»

Noen andre sentral bestemmelser i geodataloven:

Paragraf	Bestemmelser
§ 3. Nasjonal geodatakoordinator	En nasjonal geodatakoordinator skal koordinere arbeidet med landets infrastruktur for geografisk informasjon, herunder deling av spesifiserte geodata mellom deltakende virksomheter.
§ 4 Deltakende virksomheter	Følgende virksomheter skal, så langt disse produserer, bruker eller forvalter spesifiserte geodata, delta i infrastruktur for geografisk informasjon etter loven her: <ol style="list-style-type: none">statlige, kommunale og fylkeskommunale organandre forvaltningsorgan og offentlige rådgivende organandre rettssubjekter som utfører offentlige forvaltningsoppgaver i henhold til lov.
§ 5 Offentlige geodatatjenester	Deltakende virksomheter skal for spesifiserte geodata opprette og drive et felles nett av offentlige søketjenester, visningstjenester, nedlastningstjenester, omformingstjenester og aktiveringstjenester.
§ 6 Deling av geodata	Deltakende virksomheter skal gjennomføre nødvendige tiltak for å dele spesifiserte geodata gjennom en felles infrastruktur for geografisk informasjon. Tiltakene skal gjøre det mulig for deltakende virksomheter å få tilgang til, utveksle og bruke geodatasett og geodatatjenester.
§ 8 Harmonisering, samvirksomhetsevne og dokumentasjon av data og tjenester	Deltakende virksomheter skal gjøre spesifiserte geodata og tilhørende offentlige geodatatjenester tilgjengelig i harmonisert form slik at data og tjenester kan samvirke.

Nasjonal geodatastrategi

Regjeringen la fram den nasjonale geodatastrategien «Alt skjer et sted» i november 2018. Strategien består av fire områder, med brukerorientering og samfunnsnytte som hovedelementer:

- Et nasjonalt kunnskapsgrunnlag av geografisk informasjon som møter viktige samfunnsbehov.
- Felles løsninger og teknologi som støtter opp under effektiv oppgaveløsning og åpner for nye bruksmuligheter i samfunnet.
- Et velfungerende samspill om forvaltning, deling, utvikling og innovasjon mellom aktørene i både offentlig og privat sektor.
- Rammevilkår som er forutsigbare og godt tilpasset utfordringene i det digitale samfunnet.

Typer geodata (kartdata)

I hovedsak skilles det på to typer geodata:

- **Basis geodata:** grunnlagsdata som arealtype (AR5), bane, bygning/anlegg, høydekurve, ledning, lufthavn, naturinfo, tiltak, traktorveg/sti, vann, veg, elveg (vegnett). Data etableres gjennom kartleggingsprosjekt og den ansvarlige myndighets løpende vedlikehold av ulike datasett.
 - Basisdata er grunnleggende informasjon som ofte brukes som grunnlag for presentasjon av temadata.
- **Temadata:** Temadata er data om ulike fagområder som naturressurser, befolkning, miljøtilstand og kulturminner. Dataene forvaltes av en rekke ulike etater, og er grunnleggende for å løse viktige samfunnsoppgaver knyttet til miljø, klima, risiko og beredskap, planlegging og forvaltning. Dataene etableres av den enkelte fagetat f.eks. NVE, Miljødirektoratet, Riksantikvaren osv.
- Basisdata og temadata utgjør til sammen den geografiske informasjonen i Norge Digitalt.

I tillegg finnes matrikkeldata: data etablert med hjemmel i matrikkellova.

Geodatasamarbeid

GEOVEKST (<https://www.kartverket.no/geodataarbeid/geovekst>)

GEOVEKST er et samarbeid om felles etablering, forvaltning, drift, vedlikehold og bruk av geografisk informasjon. Deltakerne er Kartverket, kommunene, Statens vegvesen, fylkeskommunene, Energi Norge, Landbruksdepartementet med underliggende etater, Bane NOR, Telenor og NVE.

Gjennom spleiselag for ulike kartleggingsprosjekter sikres parten rettigheter til bruk av dataene som blir etablert.

Norge Digitalt (<https://www.geonorge.no/Geodataarbeid/Norge-digitalt/>)

Norge digitalt-samarbeidet er et samarbeid mellom virksomheter som har ansvar for å fremskaffe stedfestet informasjon og/eller som er store brukere av slik informasjon.

Partene i samarbeidet er kommuner, fylker og nasjonale etater som er leverandører og brukere av geografiske data og online-tjenester.

Det finnes felles tekniske og administrative forpliktelser basert på geodataloven og felles avtalte krav i samarbeidet. Utviklingen av samarbeidet er forankret i [geodataloven](#) og tilhørende [forskrift](#).

geoNorge (<https://www.geonorge.no/aktuelt/om-geonorge/>)

Geonorge er det nasjonale nettstedet for kartdata og annen stedfestet informasjon i Norge. Her kan brukere av kartdata søke etter og få tilgang til det som er tilgjengelig av slik informasjon.

Geonorge er en del av Norge digitalt; et samarbeid mellom offentlige virksomheter med ansvar for å etablere og forvalte kartdata og annen stedfestet informasjon. Geonorge utvikles og driftes av [Kartverket](#) på vegne av [partene i Norge digitalt samarbeidet](#).

InnlandsGIS

InnlandsGIS er et samarbeid om kartinnsyn og enkle, fagrelevante kartverktøy i Innlandet. InnlandsGIS er en felles innsynsløsning for regionale parter i Innlandet:

- Statsforvalteren
- Fylkeskommunen
- Statens vegvesen region øst
- Kartverket.

Temadata Innlandet

Temadata Innlandet er et offentlig samarbeid om temadata som er en del av Norge Digitalt – samarbeidet. Deltakerne i prosjektet er offentlige parter i Innlandet:

- Statens Kartverk region Innlandet
- Kommunene i Innlandet
- Statsforvalteren i Innlandet
- Vegvesenet region øst
- Innlandet fylkeskommune.
-

Kommunale geodatasamarbeid

Kommunene har organisert seg i regionvise geodatasamarbeid for bl.a. å kunne etablere digitale innsynsløsninger på internett og fremme en god faglig utvikling på geodatafeltet.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77. I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Vurdering

Som det går fram av saksopplysningene er etablering av geodata i Norge regulert gjennom geodataloven, og gjennom avtaler mellom ulike aktører som etablerer og bruker geodata.

Generelt gjelder det at en skal søke å etablere data av best mulig kvalitet, innenfor kostnadseffektive rammer. Videre gir geodataloven og avtaleverket at det er en lang rekke aktører som har rettigheter til de etablerte geodataene. Konsekvensene av å manipulere datasett f.eks. innenfor en nasjonalpark er derfor uoversiktlig. Nasjonalparkforvalteren vil ikke tilrå at nasjonalparkstyret sender en slik anmodning til Miljødirektoratet.

Lokale parter bør heller samarbeide om å lage gode turkart, som bidrar til å kanalisere ferdselen dit en ønsker det.

ST 10/2023 Delegerte vedtak
DS 1/2023 Hemmeldalen NR - dispensasjon - motorferdsel - 2023 - 2026 - snødekt mark - Himmelsjøen - Horta - Dambua - Halasjøen - Strandsameiet 2022/11700 01.12.2022 00:00:00
DS 2/2023 Delegert sak - Hemmeldalen NR - dispensasjon - utbedring av stier - motorferdsel – snødekt mark - 2023 - Åmot Vestfjell - Åmot frivilligsentral 2022/11651 01.12.2022 00:00:00
DS 3/2023 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - snødekt mark - Korstadbu ved fremre Vulutjønn - Anders Anne 2022/12155 12.12.2022 00:00:00
DS 4/2023 Delegert sak - Grimsdalen LVO - dispensasjon - motorferdsel 2023 - 2026 - snødekt mark - Grimsdalshytta - Den norske turistforening Oslo og Omegn 2022/10650 28.11.2022 00:00:00
DS 5/2023 Delegert sak - Dovre NP - dispensasjon - motorferdsel - 2023 - 2026 - snødekt mark - Eftanså - Rustemåsåhuset - Einbuggdalen 2022/12534 02.01.2023 00:00:00
DS 6/2023 Delegert sak - Hemmeldalen NR – dispensasjon – motorferdsel – 2023 – 2026 – snødekt mark – Myklebysetra – Søkkundsjøen – Storbekkfjellet – Rundhaugen - Helge Krog 2023/993 23.01.2023 00:00:00
DS 7/2023 Delegert sak - Rondane NP - søknad om motorferdsel vinteren 2023 - Vesllegeret - Sel fjellstyre 2022/3729 30.01.2023 00:00:00
DS 8/2023 Delegert sak - Hemmeldalen NR - dispensasjon - motorferdsel - 2023 - 2027 - snødekt mark - transport fra Bjørnåsen til Raudfjellet 2023/844 23.01.2023 00:00:00
DS 9/2023 Delegert sak - Hemmeldalen NR – dispensasjon - motorferdsel 2023 - 2026 – uttransport av felt elg - Helge Krog 2023/1015 23.01.2023 00:00:00
DS 10/2023 Delegert sak - Rondane NP - dispensasjon - motorferdsel - 2023 - snødekt mark - Skogsætri - Vadet-hytta 2023/1080 24.01.2023 00:00:00
ST 11/2023 Referatsaker
Høring av overordnet bevaringsstrategi 2022/10392
Melding om vedtak - fradeling av eiendom fra 344/5 - Luseby - Pål Martin Sletten 2022/2716
Melding om vedtak - transport av proviant , bagasje og utstyr til utleiehytter og øvrige hytter på Strandsameiet - Haaken Wilhelm Mathiesen 2022/11700
Tillatelse fra Fjellstyret og Statskog - Rondane NP - Frydalen LVO - snødekt mark - drift og ettersyn - Rondvassbu - DNT Oslo og Omegn 2022/11533
Melding om vedtak - Grimsdalen LVO - snødekt mark - Grimsdalshytta - Den norske turistforening 2022/10650
Tilbakemelding på vedtak - Frydalen LVO - flytting av vegbom - vegstyrene i Bergetjønna og Storulvegen 2022/7800
Rondane - Dovre - årlig kontaktmøte (07.12.22) mellom forvaltningen, DNT, hytteverter og drivere/eiere av private turisthytter - oppsummering 2022/12149
Melding om vedtak - Dovre NP - Grimsdalen LVO - snødekt mark - stikking av DNT-løype mellom Hageseter turisthytte og Grimsdalshytta - Dombås Røde Kors Hjelpekorps 2021/12779
Invitasjon til innspelsmøte om stortingsmelding om villrein - 10.01.23 2023/23
Hemmeldalen NR - restaurering av myr - forslag til samarbeid om prosjekt 2023/161
Rondane NP - Dovre NP - svar - 2023 - arrangering av fellestur - Spranget - Rondvassbu - Bjørnholla - Dørålseter - Grimsdalshytta - Hjerkin - DNT Telemark 2023/742
Regulering av ferdsel og andre aktiviteter i eksisterende verneområder 2022/12171
Referat fra FoU Rondane 22.11.2022 2022/11933
Melding om vedtak - motorferdsel i utmark - Dovre - øvingsplan øvelse nr B1 - kjentmannstur Dovrefjell Øst - Brennhaug - Lesja - Dombås Røde Kors Hjelpekorps 2022/11720